

ROMÂNIA

BILANȚUL
CURȚII DE APEL CLUJ
pe anul 2012

CAPITOLUL I

STAREA INSTANȚEI ÎN ANUL 2012

La fel ca pentru celelalte instanțe din țară, anul 2012 a fost și pentru Curtea de Apel Cluj și instanțele judecătorești aflate în circumscripția acesteia un an în care am așteptat intrarea în vigoare a Noului Cod de procedură civilă. O intrare în vigoare confirmată, până la urmă, pentru data de 15 februarie 2013, dar care, altfel, ar fi trebuit să se producă, potrivit celor anunțate de conducerea Ministerului Justiției (în condițiile în care în anul 2012 s-au succedat trei miniștri ai Justiției) la diferite alte momente, mai mult sau mai puțin optimiste: primăvara anului 2012, apoi începutul verii anului 2012, pentru ca prin Legea nr. 76/2012 să se stabilească data de 01 septembrie 2012. O dată care, după cum se cunoaște, nu a fost nici ea respectată, fiind înlocuită cu cea de 01 februarie 2013, pentru ca, apoi, acesteia din urmă să îi fie preferată, din rațiuni înfățișate în expunerile de motive ce au însoțit actele normative modificatoare ale datei de intrare în vigoare, cea de 15 februarie 2013.

Toată această suită de inconsecvențe a constituit un desăvârșit exemplu despre cum nu trebuie procedat în legătură cu intrarea în vigoare a unui nou Cod de procedură civilă, ezitățile, precum și modificarea succesivă a datei de intrare în vigoare generând stări de spirit fluctuante în rândul judecătorilor și grefierilor, pentru ca până la urmă să apară, cel puțin în cazul unora, și îndoieli serioase cu privire la certitudinea intrării în vigoare a Noului Cod. Or, aceasta a generat, pe alocuri, ezități în ceea ce privește asumarea integrală a pregătirii (în toate sensurile ei) necesare punerii în operă a acestei mari lucrări normative.

Urmare a solicitărilor formulate de conducerea Curții de Apel Cluj, conducerile instanței arondate acesteia au răspuns în general bine, iar

uneori chiar foarte bine, cerinței de a se pleca de la premisa că Noul Cod de procedură civilă va intra în vigoare, procedându-se atât la pregătirea logistică și administrativă a instanțelor, cât și la organizarea adecvată a pregătirii profesionale.

Amintim, sub acest aspect, că la mai multe instanțe au fost amenajate deja, în acord cu reglementările Noului Cod, camere de consiliu, fructificându-se, atunci când a fost posibil, înzestrarea unora dintre instanțe cu sedii îndeajuns de generoase. Cu titlu de exemplu, menționăm că Tribunalul Maramureș a înființat 5 noi săli de judecată destinate judecării fără prezența publicului, Tribunalul Bistrița Năsăud 2, Judecătoria Bistrița 2.

Curtea de Apel Cluj a organizat încă din anul 2011, continuat și în anul 2012, seminarii de pregătire consacrate prezentării Noului Cod de procedură civilă, acestea întregind conferințele și seminariile organizate de Institutul Național al Magistraturii.

Regretăm însă că pregătirea sistemului judiciar în planul asigurării resurselor umane și a dotărilor materiale necesare implementării Noului Cod de procedură civilă nu a debutat, așa cum ar fi fost necesar, în urmă cu cel puțin 2-3 ani (în condițiile în care acest act normativ a fost adoptat încă prin Legea nr. 134/2010), fiind astfel compromis un start care, altfel, trebuia să garanteze transpunerea în practică a elementelor de progres privitoare la calitatea actului de judecată (durata procedurilor judiciare, calitatea atitudinii față de justițiabili, calitatea soluțiilor și a motivărilor, caracterul uniform al practicii judiciare, simplificarea unor proceduri) pe care Noul Cod și le propune. După cum se cunoaște, doar în toamna anului 2012 Guvernul a adoptat memorandumul propus de Ministerul Justiției pentru reconsiderarea schemelor de personal ale instanțelor în raport cu exigențele impuse de prevederile Noului Cod, după cum tot în toamna anului 2012 au fost alocate primele fonduri bugetare destinate amenajării, cel puțin într-o anumită măsură, a sălilor de judecată potrivit

noilor reglementări și, în genere, pentru dotarea suplimentară a instanțelor.

Aceste măsuri sunt fără îndoială binevenite; din păcate însă, ele trebuiau adoptate, după cum spuneam, mult mai devreme, astfel încât la data intrării în vigoare a noului Cod să se fi concretizat în măsuri efective, care să fi schimbat deja în bine situația unor instanțe. Cum acest lucru nu s-a făcut, îi rămâne sistemului judiciar să gestioneze, în perioada următoare, nu doar dificultățile legate de cunoașterea și aplicarea noului Cod, ci și acelea generate, în cazul multor instanțe, de insuficiența resurselor umane și a dotărilor materiale de care dispun. Situația nu va fi deloc ușoară, cu atât mai mult cu cât la nivelul opiniei publice există percepția că adoptarea noului Cod de procedură civilă va genera, oarecum automat și fără convulsii, un progres în calitatea (în sens larg) a judecății.

Pentru perioada imediat următoare, atât la nivelul Curții de Apel Cluj, cât și la nivelul instanțelor arondate, au fost planificate întâlniri profesionale mult mai frecvente, centrate pe analiza noilor reglementări procesual-civile, astfel încât tranziția să se realizeze cât mai liniar posibil.

Situația este, însă, una dificilă la Judecătoria Cluj-Napoca, obligată să își reducă numărul sălilor de judecată pe timpul executării lucrărilor de mansardare a unui corp al Palatului de Justiție; tot astfel, sunt afectate și condițiile de lucru oferite judecătorilor și personalului auxiliar, unele birouri fiind suprapopulate, chiar dacă Judecătoria Cluj-Napoca i-au fost puse la dispoziție, de către Curtea de Apel Cluj, trei încăperi de dimensiuni mari.

Remarcăm, totodată, că nici situația Curții de Apel Cluj, nici cea a tribunalelor nu este deloc simplă, ele confruntându-se în continuare cu o creștere a numărului de dosare în materia contenciosului administrativ ce depășește cu mult capacitățile umane și logistice ale acestor instanțe. Acestei probleme deja cronice i se adaugă dificultățile pe care le implică adaptarea la noul Cod de procedură civilă, făcând ca misiunea

profesională a corpului de judecători și personal auxiliar să fie, în perioada următoare, dintre cele mai dificile.

În ce ne privește, cunoaștem rațiunile de ordin guvernamental în raport de care, în pofida numeroaselor solicitări ale instanțelor, nu au fost adoptate măsuri care să degreveze instanțele de judecarea proceselor privitoare la restituirea „taxei de poluare”; credem însă că a lăsa instanțele să poarte povara multor mii de asemenea procese, în condițiile în care resursele lor umane și logistice nu erau oricum concepute pentru o asemenea sarcină excesivă prin cantitatea ei (iar din 15 februarie 2013 a intrat în vigoare, cum spuneam, și noul Cod de procedură civilă) poate părea cel puțin inadecvat, pentru a nu spune chiar cinic. Este, prin urmare, nevoie de măsuri care să modifice circumstanțele actuale, astfel încât situația tribunalelor și a curților de apel să fie reechilibrată.

Evocând, prin cele ce preced, intrarea în vigoare a noului Cod de procedură civilă, precum și inconsecvențele și ezitățile privitoare la data acestei intrări în vigoare, nu ne rămâne decât să sperăm că experiența astfel acumulată va constitui un temelie pentru o reflecție analitică extrem de serioasă cu privire la ceea ce trebuie făcut pentru a evita aceleași greșeli și neajunsuri în cazul intrării în vigoare (preconizată pentru anul viitor, în măsura în care noi evenimente, fapte sau întâmplări politice nu vor aduce alte și alte modificări) a Noului Cod de procedură penală.

Sperăm, cu un optimism puțin amar, că pregătirea sistemului judiciar pentru acest din urmă cod procedural se va face mai bine și mai complet, evitându-se distonanța dintre ceea ce legea pretinde și ceea ce pot oferi instanțele, pe care, din păcate, am fost nevoiți să o constatăm cu ocazia intrării în vigoare a noului Cod de procedură civilă.

În legătură cu starea instanțelor, alte câteva precizări, inevitabil conexe celor de mai sus: în cursul anului trecut, Curtea de Apel Cluj a făcut o analiză a încărcăturii de dosare/judecător, respectiv/grefier, la fiecare din instanțele arondate Curții, constatându-se că există majore disproporții între instanțe de același grad. Ca regulă, cele mai multe

dintre judecătoriile mici au un nivel de încărcătură situat cu mult sub acela al judecătoriilor mari (îndeosebi în raport cu acelea din localitățile reședință de județ), uneori chiar de 2-3 ori mai mic, atât în cazul judecătorilor, cât și în acela al grefierilor.

Acest dezechilibru este, prin dimensiunile pe care le are, atât de pregnant uneori, încât necesitatea corectării lui apare ca indiscutabilă. Este motivul pentru care conducerea Curții de Apel le-a solicitat deja președinților de tribunale ca, în colaborare cu cei ai judecătoriilor, să urmărească atent situația posturilor, făcând, atunci când este oportun, propuneri de transfer de posturi din statele de funcții ale instanțelor cu o situație foarte convenabilă către acelea care se confruntă cu o încărcătură mare de dosare/judecător sau grefier.

Corelativ, au fost deja întocmite și transmise la începutul acestui an către Consiliul Superior al Magistraturii și propuneri de rearondare a unor localități între judecătoriile din circumscripția Curții, astfel ca și în acest fel să se asigure degrevarea parțială a instanțelor încărcate excesiv și, complementar, majorarea încărcăturii la instanțele care au beneficiat până în prezent de un volum de activitate redus și foarte redus. Luarea unei asemenea măsuri se poate face, însă, prin hotărâre a Guvernului, ceea ce înseamnă că Ministerul Justiției – care cunoaște aceste preocupări, socotindu-le binevenite – are obligația de a le examina și, colaborând cu Consiliul Superior al Magistraturii, să propună decidenților guvernamentali cuvenita lor adoptare.

Rearondarea între instanțe a unor localități ar trebui însă precedată, în aprecierea noastră, de stabilirea la nivel guvernamental, întâi de toate prin Ministerul Justiției, a unei strategii clare și bine argumentate cu privire la arhitectura viitoare a sistemului judiciar și componentele lui; altfel spus, este neapărat necesar ca Ministerul Justiției să aibă atât o concepție limpede și solid articulată cu privire la numărul de judecătorii pe care îl preconizează pe termen mediu și lung, hotărând dacă va perpetua modelul actual, caracterizat printr-un conglomerat de judecătorii mici (unele cu scheme de 3 judecători), medii

și mari, ori, dimpotrivă, va opta pentru reconsiderarea numărului și dispersiei teritoriale a judecătorilor, preferând reducerea numărului lor prin renunțarea la judecătorii mici și menținerea doar a judecătorilor medii și mari, care să concentreze cazuistica judiciară generată în circumscripții teritoriale mai puțin numeroase, dar mai ample decât în prezent. În ce ne privește, socotim fără rezerve că doar acesta din urmă poate fi model viabil pentru viitor, suma de argumente în favoarea lui fiind categoric semnificativă. Întrucât scopul prezentei expuneri nu este acela al inventarierii lor, evocăm doar că: a) inițierea și dezvoltarea unui climat de emulație profesională este mai greu de realizat la instanțele mici sau foarte mici, performanța profesională la nivelul acestora fiind mai degrabă produsul efortului individual rezultat dintr-o înaltă conștiință profesională (atunci când ea există) decât al existenței unei atmosfere de emulație și dialog între judecători. Ar fi de remarcat, de altfel, că studii efectuate de experți europeni în materie relevă că numărul minim de judecători necesar pentru asigurarea unei ambianțe profesionale stimulative, orientate spre competiție onestă și schimb util de idei, este de opt; b) intrarea în vigoare, în cursul anului 2014, a noului Cod de procedură penală, reclamă, după unele analize efectuate, existența unui număr de cel puțin cinci judecători la nivelul instanței; or, majorarea în acest sens a schemelor de personal ale unor judecătorii mici riscă să nu își aibă corespondent în volumul general de dosare ale acestora, accentuându-se disproporția dintre instanțele aglomerate și cele extrem de convenabil plasate sub aspectul încărcăturii; c) mitul apropierii justiției de justițiabil trebuie recircumstanțiat și renunțat, câtă vreme dezvoltarea continuă a căilor și mijloacelor de comunicație evidențiază enormul progres realizat față, să zicem, de anul 1865, când a intrat în vigoare vechiul Cod de procedură civilă; prin urmare, parcurgerea în prezent a 20 – 30 de kilometri suplimentari nu mai poate reprezenta un obstacol semnificativ, cu privire la care să se poată întemeiat afirma că separă justiția de justițiabili; d) în condițiile unei lumi aflate în criză (sau post-criză) economică și, oricum, preocupată de

propriile resurse, renunțarea la unele judecătoria mici ar procura, prin acumulare, avantaje financiare deloc de ignorat.

Dacă nu greșim cumva, Ministerului Justiției și Consiliului Superior al Magistraturii le-a lipsit până în prezent o strategie limpede și fermă, gândită prospectiv și, totodată, raportată la mecanismele judiciare introduse de noile Coduri, cu privire la arhitectura judiciară la nivelul instanțelor de prim-grad. Sperăm însă că, sesizând importanța momentului actual pentru întregul sistem judiciar, cele două mari instituții (căci ele sunt, în considerarea importanței lor pentru asigurarea normalității democratice a țării, cu adevărat mari, și, am spune, cu siguranță mult mai mari decât pare a se înțelege de către unii) vor pune la punct un asemenea plan de acțiune, echilibrând adecvat strategia cerută de imperativul reșezării pe baze noi a sistemului judiciar.

Nouă, celor puși în situația de a preschimba litera noilor Coduri în act de justiție, nu ne rămâne însă decât să sperăm că energia enorm risipită în dispute intestinale va fi cât mai repede folosită pentru a gândi, într-un efort de colaborare care trebuie să lase în urmă ceea ce ține de persoane, iar nu de instituții, planuri de dezvoltare a sistemului judiciar. Altfel, preocupările pentru evoluția justiției ca sistem vor rămâne subsidiare și incomplete, păstrându-se mai degrabă în sfera amatorismului diletant decât în aceea a profesionalismului de ținută.

Inutil să precizăm că afirmațiile de mai sus nu sunt întâmplătoare: asumându-ne repetiția, spunem din nou că perioada actuală (iar ea se va întinde pe încă 2-3 ani cel puțin) se va dovedi foarte dificilă pentru sistemul judiciar, adaptarea la regulile impuse de noile Coduri, conjugată cu aplicarea celor anterioare pentru procesele începute înainte de intrarea în vigoare a Codurilor noi, urmând a-i solicita semnificativ atât pe judecători, cât și pe ceilalți angajați ai instanțelor.

Nu omitem, însă, și un avantaj important: multe dintre instanțe dispun de un corp de judecători tineri sau foarte tineri bine pregătiți și cu un potențial de dezvoltare profesională cu adevărat ridicat. Cu ei, șansa asimilării noilor Coduri se plasează sub bune auspicii. Este

adevărat însă și că unii par a nu fi încă pe deplin lămurii că sensul justiției este binele public și că oamenii pe care îi judecăm pot avea, pe lângă dreptate, și drepturi, precum, să spunem, acela de a fi judecați într-un termen pe care noul Cod de procedură civilă îl numește optim și previzibil, adică, altfel spus, fără a îngădui o durată a procesului la împlinirea căreia justiția să pară mai degrabă o formă de injustiție. S-a afirmat de atâtea ori, încât pare o formulă tacită: justiția nefăcută la timp se preschimbă în injustiție, o hotărâre judecătorească impecabilă din punct de vedere formal pierzându-și utilitatea socială dacă nu este dată atunci când este cu adevărat nevoie de ea. Atât sistemul nostru judiciar, cât și cei care conduc justiția sau care pot lua decizii în legătură cu ea, au, din păcate, o sensibilitate încă prea scăzută la importanța timpului în procedurile judiciare.

Astfel fiind, intrarea în vigoare a noului Cod de procedură civilă trebuie înțeleasă nu doar ca fiind o simplă sumă de reguli care, cel puțin în parte, le înlocuiesc pe unele mai vechi, ci și ca instrument ce propune o altă filozofie a judecării, mai apropiată de interesele părților. Protagonistul judecării nu este judecătorul, ci părțile, întregul edificiu judiciar trebuind să graviteze în jurul acestora.

Preocupați de numărarea punctelor de complexitate a dosarelor și de încărcătura cantitativă care ne asaltează, uităm, uneori, care este sensul real al misiunii noastre profesionale, pierzând din vedere destinatarul actului de judecată pe care îl realizăm.

Reconsiderarea, acolo unde este cazul, a atitudinii judecătorului față de procesul pe care îl judecă este însă doar o parte a problemei și, implicit, a responsabilității pe care ea o inculcă; în egală măsură, sistemul judiciar are nevoie, la multe instanțe, de alocarea de resurse (materiale și/sau umane) care să asigure un corect echilibru între exigențele privitoare la calitatea judecării impuse de noile Coduri și capacitatea fiecărei instanțe de a le realiza cât mai adecvat. Altfel, devotamentul profesional al judecătorilor și grefierilor este insuficient, justiția ce s-ar putea face în condițiile unei asemenea dezechilibru

rămânând vagă și, în orice caz, doar parțială. În ce ne privește, preferăm, desigur, forma prestigioasă a justiției, aceea integral asumată, bazată pe o adecvată proporție între resursele asigurate de stat și efortul individual al judecătorului și grefierului. Chiar dacă un asemenea rezultat nu se poate obține peste noapte, este necesar să se facă, din aproape în aproape, toți pașii în lipsa cărora progresul nu poate fi obținut.

*

În materia penală, ar trebui remarcat și că prin adresa nr. 1461/2012, în conformitate cu dispozițiile art. 26 al.1 lit. a din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești aprobat prin Hotărârea nr.387/22.09.2005 a Consiliului Superior al Magistraturii, s-a solicitat Consiliului Superior al Magistraturii suplimentarea numărului de posturi de judecător și de grefier al secției penale și de cauze cu minori, deoarece Legea nr. 202/25 decembrie 2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor¹ sau „Mica reformă” a avut un impact deosebit de semnificativ asupra activității secției penale din cadrul Curții de Apel Cluj, modificând atât sistemul căilor de atac în materie penală, cât și competența instanțelor de control judiciar într-un timp extrem de scurt, fără nicio pregătire logistică sau legată de resursele umane; sub acest aspect, este de remarcat că legea menționată cuprinde dispoziții similare cu Noul Cod de Procedură Penală² și cu proiectul Legii pentru punerea în aplicare a Codului de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, însă intrarea efectivă în vigoare a Noilor Coduri este condiționată tocmai de îndeplinirea cerințelor ce rezultă din studiile de impact care au menirea de a pregăti sistemul judiciar.

Spre deosebire însă de Noile Coduri, Legea nr. 202/2010 și-a produs consecințele asupra sistemului judiciar sub aspectele importante

¹ Publicată în Monitorul Oficial nr.714/26 oct. 2010.

² Adoptat prin Legea 135/2010, publicată în Monitorul Oficial nr. 486/15 iulie 2010.

menționate la scurt timp după intrarea sa în vigoare, în termen de 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României.

Pierderea de către tribunale a competenței funcționale de a judeca apelurile a dus la situația dificilă ca apelurile care anterior erau judecate de un număr de 26 de judecători câți activau la data respectivă la secțiile penale ale celor patru tribunale din raza Curții să fie soluționate de un număr de 14 judecători ai Secției penale. Amploarea impactului este și mai evidentă dacă se amintește că aceste cauze au fost preluate doar de un număr de 7 grefieri, în contextul în care Secția penală a Curții a înregistrat în paralel pe rol căile de atac declarate împotriva hotărârilor pronunțate anterior intrării în vigoare a „Micii Reforme”.

Pe lângă dublarea numărului de dosare survenită în anul 2011 și păstrată în anul 2012 efectul s-a accentuat și din perspectiva naturii căilor de atac, a recursurilor cu care Curtea de Apel a fost sesizată. Anterior, recursul era limitat la cazurile de casare prev. de art. 385⁹ Cod procedură penală însă dată fiind exercitarea recursului prin omiterea apelului, recursul exercitat în fața Curții de Apel are natura apelului, devoluând integral cauza.

Un alt aspect ce a contribuit la alocarea unui efort suplimentar îl constituie acela că cea mai mare parte a judecătorilor din raza Curții nu dispun de judecători specializați în materie penală, magistrații judecând atât în materie penală, cât și în materie civilă câteodată chiar în continuarea aceleiași ședințe de judecată astfel încât modificarea în recurs a soluțiilor are loc cu regularitate și sub mai multe aspecte decât anterior Micii reforme.

Consiliul Superior al Magistraturii a comunicat că a trimis Ministerului solicitarea de suplimentare a posturilor.

În materie penală au fost semnalate Curții dificultățile ivite în practică privitor la punerea în aplicare și încarcerarea condamnaților, impedimentele fiind create de existența unor dispoziții regulamentare contradictorii, în ceea ce privește funcționarea Arestului Inspectoratului de Poliție Județean Cluj – care poate încarcera doar persoane arestate,

nu și condamnate și ale funcționării Serviciului de Evidență al Penitenciarului de Maximă Siguranță Gherla – care refuza primirea persoanelor condamnate, a căror fișă prezintă inadvertențe. În urma întrunirii organizate de către Curtea de Apel Cluj între persoanele cu atribuții din cadrul acestor structuri și judecătorii delegați la birourile de executări penale, s-au creat premisele unei colaborări fără deficiențe.

Observându-se că efectuarea videoconferințelor periclitează desfășurarea normală a ședințelor de judecată de pe rolul Curții, s-a solicitat prin adresa nr. 1098 din 19 martie 2012 Ministerului Justiției analizarea posibilității dotării tehnice a Curții de Apel Cluj cu echipament de videoconferință pentru audierea separată a inculpaților; ca urmare, în 24 aprilie 2012 s-a comunicat că solicitarea va fi avută în vedere în cazul suplimentării sumelor destinate achiziționării de echipamente IT.

Secția Penală a solicitat Consiliului Superior al Magistraturii, prin intermediul Colegiului de Conducere, în temeiul art. 41 din Legea nr. 304/2004, privind organizarea judiciară, înființarea unui complet de apel specializat în soluționarea cauzelor de corupție, a cauzelor de criminalitate organizată și criminalitate informatică și a cauzelor cu minori, datorită creșterii complexității cauzelor de acest gen, ce sunt instrumentate de către cele trei structuri diferite de unități de parchet din raza Curții.

Pentru facilitarea audierii persoanelor încarcerate, Curtea de Apel Cluj a agreat proiectul "Regulamentului privind audierea prin videoconferință a persoanelor private de libertate aflate în Penitenciarele Gherla, Oradea și Spitalul Dej" întocmit de către Administrația Națională a Penitenciarelor, în virtutea faptului că programul Telemedicina, ce include aceste penitenciare, poate fi utilizat și pentru audierea deținuților, nu numai pentru investigarea pacientului de la distanță.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii și-a însuși punctul de vedere al direcției de specialitate referitor la posibilitatea audierii prin videoconferință în cadrul diverselor proceduri judiciare, în sensul că

audierea prin videoconferință a deținuților poate fi realizată doar în cazul soluționării cererilor formulate de deținuți în condițiile Legii nr.275/2006, enumerate în cuprinsul notei, precum și în situațiile în care sunt aplicabile prevederile art.385¹¹ alin.(3) Cod procedură penală, în acest sens urmând a fi transmis un răspuns către Administrația Națională a Penitenciarelor și a hotărât sesizarea Ministerului Justiției cu propuneri de modificare a Codurilor de procedură civilă și penală.

De asemenea, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a apreciat că este oportună înaintarea către judecătorii delegați pentru executarea pedepselor privative de libertate și judecătorii delegați la compartimentul de executări penale, a proiectului Regulamentului privind audierea prin videoconferință a deținuților.

Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală impune o reanalizare optimă a competențelor și atribuțiilor atât ale autorităților judiciare, cât și ale Direcției Drept Internațional și Cooperare Judiciară – Serviciul de Cooperare Judiciară Internațională în materie penală din cadrul Ministerului Justiției.

În acest sens, judecătorul responsabil în cadrul Curții de Apel Cluj cu cooperarea judiciară în materie penală în Raportul privind activitatea desfășurată în cursul anului 2012 în calitate de membru al Rețelei Judiciare Române în materie penală a reiterat propunerea de înființare la nivelul curților de apel, respectiv la parchetele de pe lângă curțile de apel a unor birouri de cooperare judiciară în materie penală având în componență judecători, respectiv procurori specializați, dat fiind atât rolul major pe care îl dobândește cooperarea judiciară în materie penală atât pe plan extern și intern, cât și volumul legislației speciale din acest domeniu distinct.

De asemenea, s-a propus introducerea în nomenclatorul Aplicației ECRIS a unor noi obiecte corespunzătoare ordinului de indisponibilizare, ordinului de confiscare, precum și a altora în funcție de noile modificări legislative și a subliniat necesitatea asigurării unor condiții optime pentru audierea prin videoconferință, respectiv amenajarea la nivelul

instanțelor a unor săli speciale pentru acest tip de activitate, un program informatic adecvat similar cu cel din Austria și extinderea acestui sistem la nivel național și la alte instituții implicate în actul de justiție, precum și stabilirea unui buget distinct în acest sens la instanțe.

*

Pentru a veni în sprijinul justițiabililor, al avocaților, consilierilor juridici și al altor persoane interesate, oferindu-le informații detaliate despre procesele aflate pe rolul instanțelor din circumscripția sa, Curtea de Apel Cluj a lansat serviciile **Info dosar** și **Fișă dosar**. Căutând după numărul de dosar, se pot obține informații legate de traseul dosarului (toate instanțele la care a fost înregistrat dosarul), data înregistrării, obiectul, stadiul procesual, termenele de judecată și dispozițiile instanțelor la fiecare dintre acestea, detaliat pentru fiecare instanță.

Serviciul **Info dosar** furnizează o listă pe instanțe cu dosarele căutate, urmând ca prin selectarea dosarului de la instanța dorită să se afișeze informațiile prezentate mai sus.

Serviciul **Fișă dosar** furnizează un raport care conține toate instanțele din raza Curții de Apel Cluj la care a fost înregistrat dosarul și detaliat pe fiecare instanță informațiile prezentate mai sus.

Totodată, se pot obține informații despre dosarele înregistrate la toate instanțele din raza curții: Curtea de Apel Cluj, Tribunalul Cluj, Tribunalul specializat Cluj, Judecătoria Cluj-Napoca, Judecătoria Dej, Judecătoria Gherla, Judecătoria Turda, Judecătoria Huedin, Tribunalul Bistrița-Năsăud, Judecătoria Bistrița, Judecătoria Năsăud, Judecătoria Beclean, Tribunalul Maramureș, Judecătoria Baia-Mare, Judecătoria Dragomirești, Judecătoria Sighetu Marmăției, Judecătoria Târgul Lăpuș, Judecătoria Vișeu de Sus, Tribunalul Sălaj, Judecătoria Zalău, Judecătoria Șimleu Silvaniei, Judecătoria Jibou.

Aplicațiile au fost create de corpul de informaticieni al Curții de Apel Cluj și al unora dintre tribunalele arondate curții, pentru realizarea ei nefiind necesară utilizarea de resurse bugetare anume alocate.

În acest fel, serviciului destinat obținerii pe cale telefonică a unor informații despre dosare, lansat în premieră de Curtea de Apel Cluj în anul 2011, i se adaugă cele două aplicații, acestea facilitând, după cum am arătat, obținerea de informații prin intermediul internetului.

Pentru a putea obține informații utilizând cele două aplicații **Info dosar** și **Fișă Dosar** este necesară accesarea site-ului Curții de Apel Cluj www.curteadeapelcluj.ro (com, eu), secțiunea dosare.

*

Ținând seama de faptul că Noul Cod civil este deja în vigoare, iar Noul Cod de procedură civilă a intrat și el în vigoare începând cu data de 15 februarie 2013, conducerea Curții de Apel Cluj a apreciat că este necesară intensificarea dialogului profesional, înțeles ca instrument ce are vocația de a contribui la interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor legale incidente în activitatea de judecată.

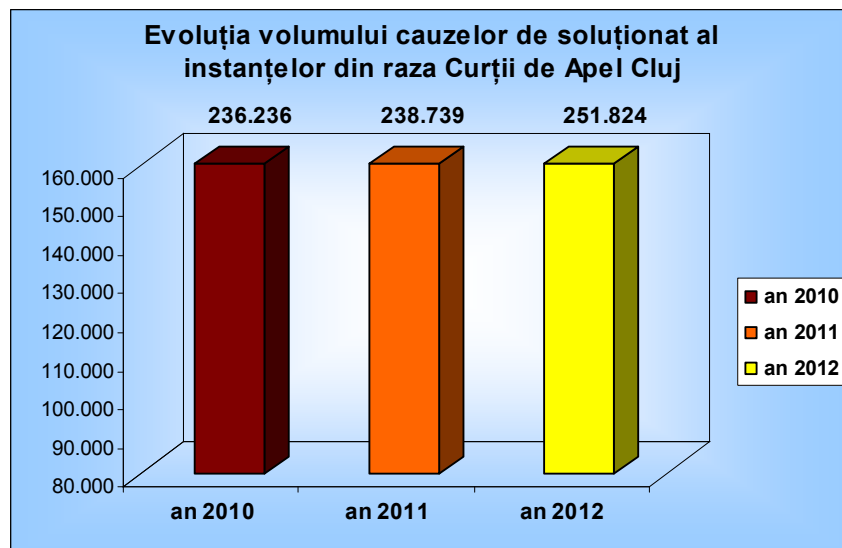
În considerarea acestui deziderat, conducerea Curții de Apel Cluj, pornind de la o sugestie a conducerii Tribunalului Bistrița-Năsăud, i-a solicitat corpului propriu de specialiști IT ca, în colaborare cu specialiștii IT ai tribunalelor arondate curții, să creeze un forum de discuții pe teme juridice la care să aibă acces judecătorii tuturor instanțelor din circumscripția Curții de Apel Cluj.

Astfel fiind, a fost creat un asemenea forum, el găsindu-se la adresa <http://10.15.48.57/phpbb>, fiind gestionat de un server al curții. Pentru accesarea forumului au fost create conturi pentru fiecare dintre judecători, acestea găsindu-se la specialiștii IT de la instanțele aparținătoare, la care se mai află și manualul de utilizare a forumului.

SECȚIUNEA 1 – Activitatea instanței

1. 1. Volumul de activitate la nivelul instanței, pe secții/complete specializate / materii

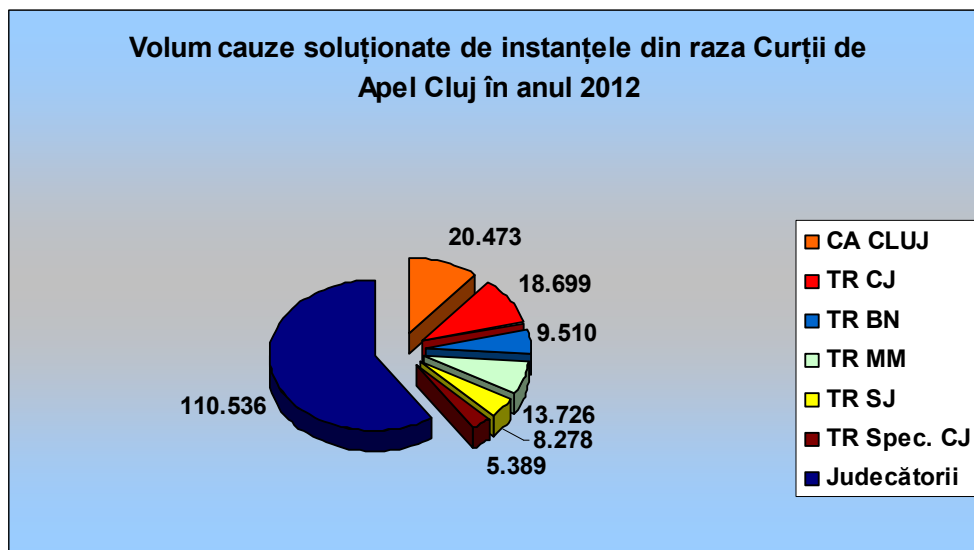
Din analiza datelor statistice referitoare la numărul total al dosarelor de soluționat la nivelul Curții de Apel Cluj și al instanțelor arondate se observă că în anul 2012 au existat 251.824 dosare de soluționat, în creștere față de anii anteriori, când valorile acestui parametru au fost de 238.739 dosare în anul 2011 și, respectiv, de 236.236 dosare în anul 2010.

Din totalul de 251.824 cauze de soluționat, în cursul anului de referință, pe rolul instanțelor din aria de competență a Curții de Apel Cluj au fost înregistrate 193.750 dosare noi (mai mult față de anul precedent, când numărul acestora a fost de 182.073), la care s-a adăugat un stoc de 58.074 dosare rămase nesoluționate din anul precedent.

La sfârșitul anului 2012, în evidență existau 13.818 cauze suspendate și un stoc de 65.213 dosare nesoluționate.

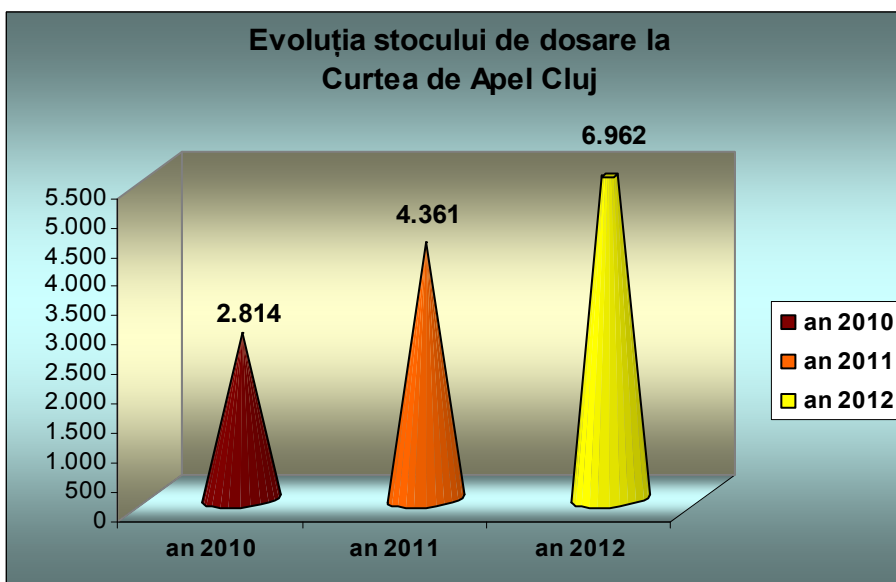
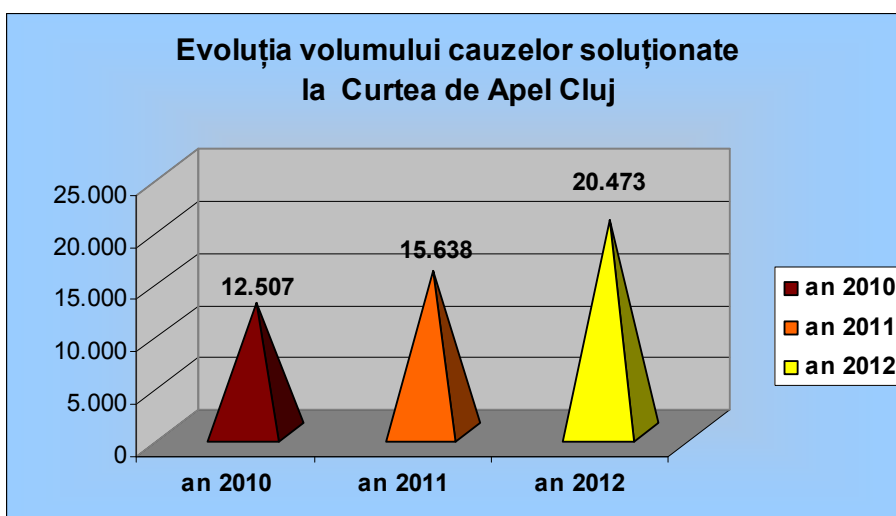
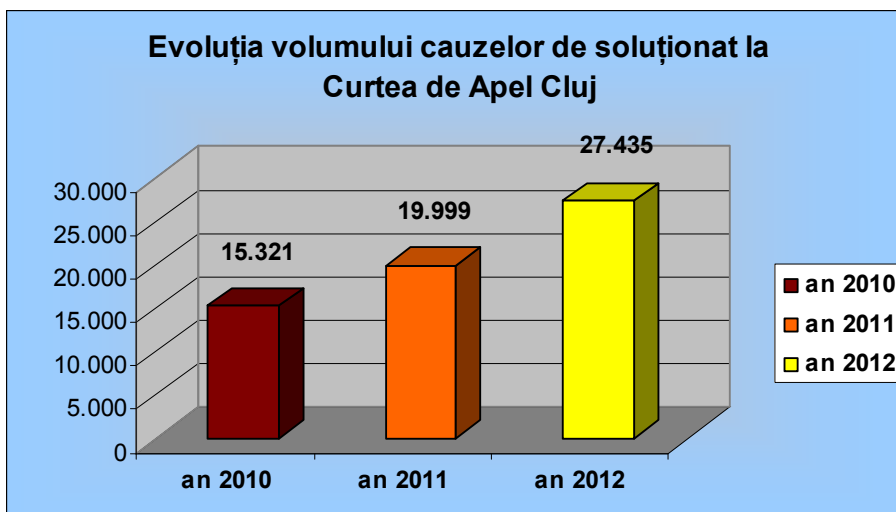
O ușoară creștere s-a manifestat în ceea ce privește situația dosarelor soluționate, numărul lor ajungând la 186.611 dosare în anul 2012, față de anul 2011, când au fost soluționate 180.467 cauze.

Volumul de activitate al Curții de Apel Cluj

În cursul anului 2012, pe rolul Curții de Apel Cluj au intrat 23.074 dosare noi, la care s-a adăugat un stoc de 4.361 dosare din anul precedent, volumul total al cauzelor de soluționat fiind de 27.435 dosare.

Numărul dosarelor soluționate a fost de 20.473, la sfârșitul anului existând un stoc 6.962 de dosare nesoluționate, în creștere față de anul 2011, când în stoc au rămas 4.361 dosare.

Volumul de activitate pe materii și secții specializate

Cele 23.074 dosare nou intrate la Curtea de Apel Cluj au fost repartizate pe secții, după cum urmează:

- la Secția I civilă - 5.092 cauze;
- la Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal – 15.775 cauze;
- la Secția penală și de minori – 2.207 cauze.

Pe materii, cea mai mare pondere a dosarelor nou intrate au deținut-o recursurile înregistrate pe rolul Secției a II-a civile – 14.541 cauze (din care 13.554 doar în materia contenciosului administrativ și fiscal), urmate de recursurile civile (4.864 cauze) și de recursurile în materie penală (1.842 cauze).

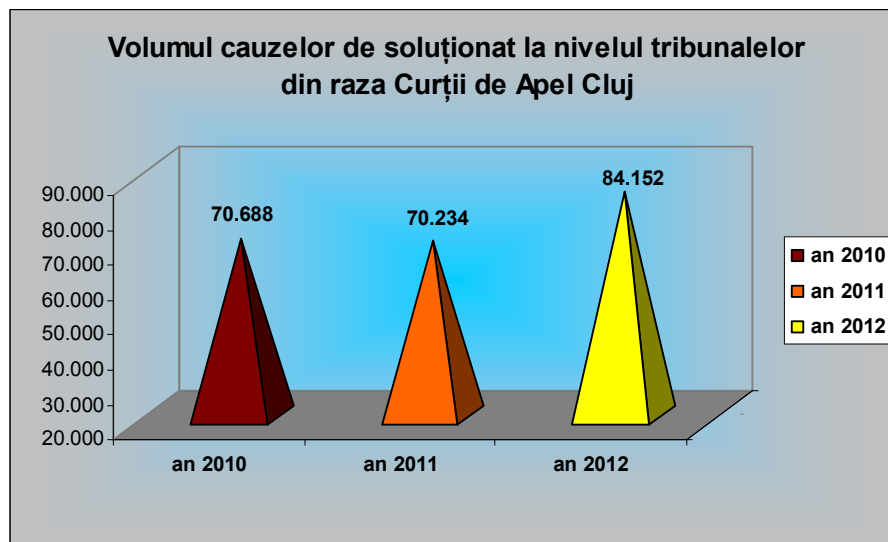
În ceea ce privește structura pe secții specializate, din totalul de 20.473 de dosare soluționate, cele mai multe se regăsesc în cadrul Secției a II-a civile, de contencios administrativ și fiscal - 12.481 dosare, Secția I civilă soluționând 5.696 dosare, iar Secția penală și de minori, 2.296 dosare.

Situația stocului de dosare rămas la sfârșitul anului 2012 se prezintă astfel: 349 dosare la Secția I civilă; 6.394 dosare la Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și 219 dosare la Secția penală și de minori.

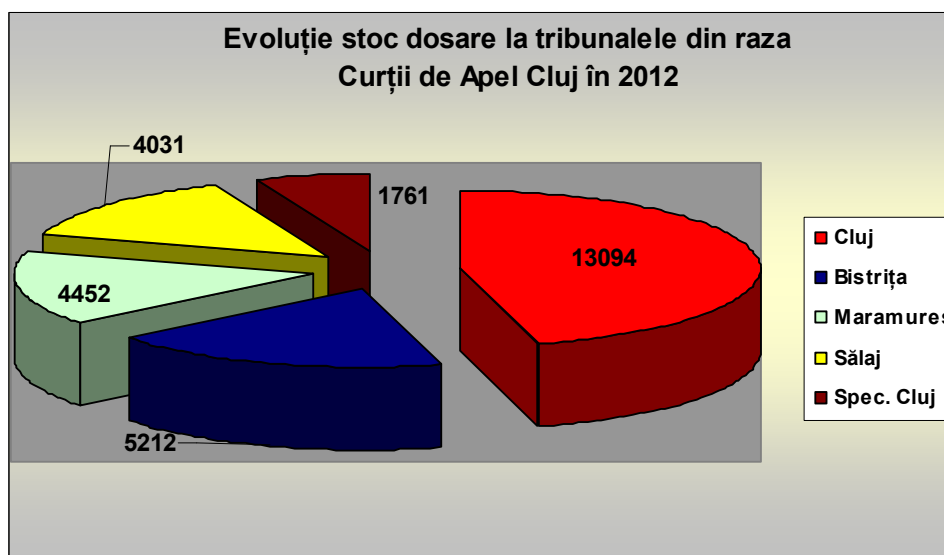
Volumul de activitate la nivelul tribunalelor

În anul 2012, numărul total al dosarelor de soluționat a fost de 84.152, în creștere atât față de anul precedent, când tribunalele au avut de soluționat 70.234 de cauze, cât și prin raportare la anul 2010, când au existat 70.688 de dosare din această categorie.

Dosarele nou intrate în anul 2012 au avut o pondere de 64.967, la care s-a adăugat un stoc de 19.185 dosare.

Cauzele soluționate au fost de 55.602 dosare, astfel că, la sfârșitul anului 2012, au rămas în stoc 28.550 dosare (în creștere față de anul anterior, când numărul cauzelor nesoluționate a fost de 19.185). Pe tribunale, stocul de dosare rămase nesoluționate s-a încadrat între următoarele valori: Tribunalul Cluj - 13.094 dosare, Tribunalul Bistrița-Năsăud - 5.212 dosare, Tribunalul Maramureș - 4.452 dosare, Tribunalul Sălaj - 4.031 dosare și Tribunalul Specializat Cluj - 1.761 dosare.

În ceea ce privește numărul dosarelor de soluționat, se constată aproape o dublare a volumului de activitate la Tribunalul Cluj, unde acest parametru a atins valoarea de 31.793 dosare în anul 2012, față de 19.608 în anul 2011, creșteri relativ însemnate înregistrându-se și la Tribunalele Bistrița-Năsăud (de la 11.560 dosare în anul 2011 la 14.722 dosare în 2012) și Maramureș (de la 17.607 dosare în 2011 la 18.178 dosare în anul 2012).

La Tribunalul Sălaj volumul de activitate s-a menținut, aproximativ, la aceeași valoare (12.533 dosare de soluționat în anul 2011, respectiv, 12.309 în anul 2012), în timp ce la Tribunalul Specializat Cluj s-a înregistrat o ușoară scădere, de la 8.926 dosare în 2011, la 7.150 dosare în anul 2012.

Datele statistice referitoare la activitatea tribunalelor din raza Curții de Apel Cluj relevă faptul că în anul 2012 numărul cauzelor de soluționat în materie civilă a crescut de la 65.555 în 2011 la 79.800 în 2012, iar în materie penală, volumul s-a redus de la 4.679 cauze în 2011, la 4.352 cauze în 2012.

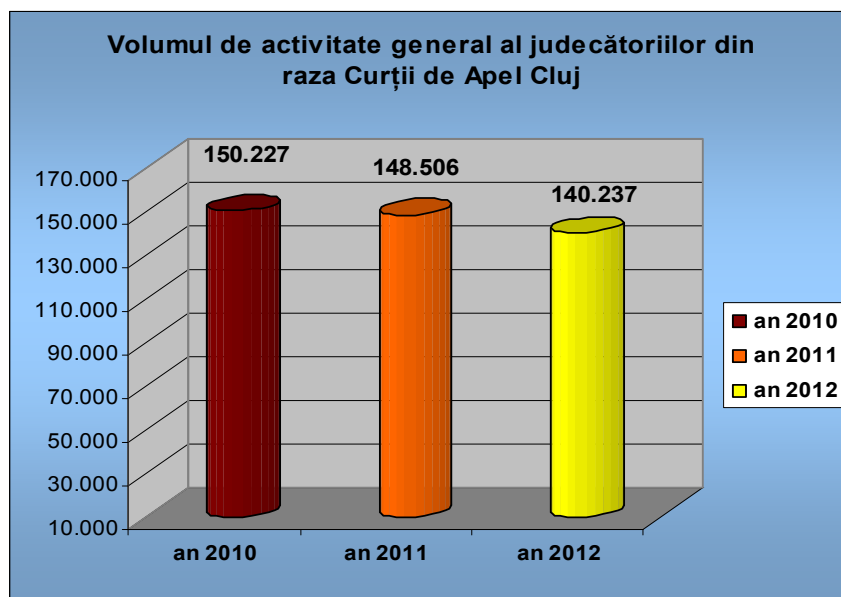
În ceea ce privește numărul dosarelor soluționate, se evidențiază Tribunalul Cluj, cu 18.699 dosare, urmat de Tribunalul Maramureș, cu 13.726 dosare, valorile realizate de celelalte tribunale fiind mai reduse: 9.510 dosare la Tribunalul Bistrița-Năsăud, 8.278 dosare la Tribunalul Sălaj și 5.389 dosare la Tribunalul Specializat Cluj.

Din totalul de 51.918 dosare soluționate în materia civilă, cea mai mare pondere au avut-o cele soluționate de Tribunalul Cluj - 17.238 dosare, urmat de Tribunalele Maramureș, cu 12.679 dosare, Bistrița-Năsăud, cu 8.759 dosare, Tribunalul Sălaj, cu 7.853 dosare și Tribunalul Specializat Cluj, cu 5.389 dosare.

În materie penală, au fost soluționate 3.684 dosare, valorile pe tribunale, în ordine descrescătoare, fiind următoarele: 1.461 dosare la Tribunalul Cluj, 1.047 dosare la Tribunalul Maramureș, 751 dosare la Tribunalul Bistrița-Năsăud și 425 dosare la Tribunalul Sălaj.

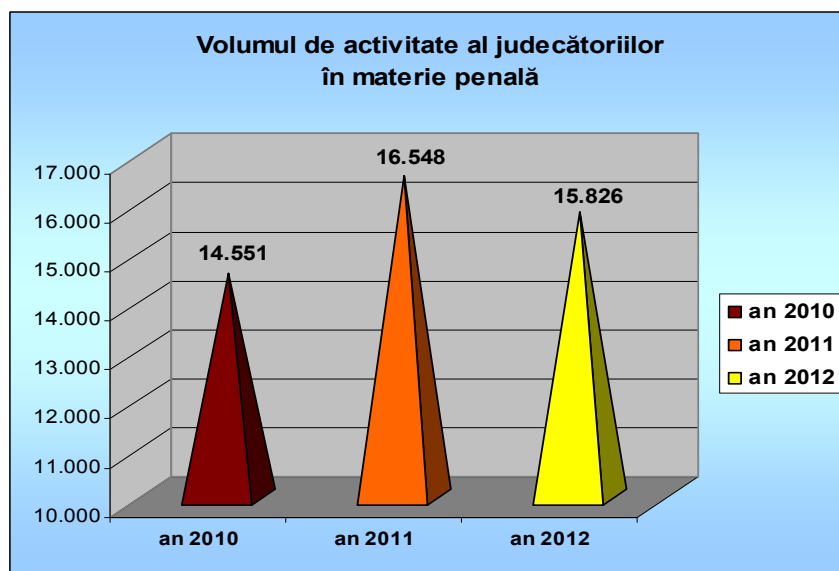
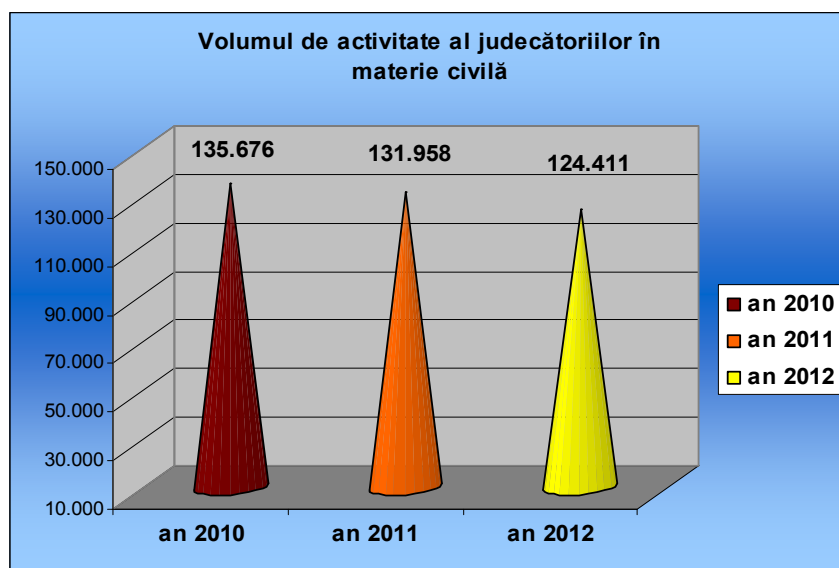
Volumul de activitate la nivelul judecătoriilor

În anul 2012, judecătoriile din raza Curții de Apel Cluj au fost sesizate cu soluționarea a 105.709 dosare (în scădere față de anul 2011 când numărul cauzelor nou intrate a fost de 111.452), la care s-a adăugat stocul de 34.528 dosare existent la începutul anului 2012, obținându-se un total de 140.237 cauze de soluționat.

Creșteri mai importante ale volumului de activitate se remarcă la Judecătoriile: Bistrița (de la 17.915 cauze de soluționat în anul 2011 la 19.540 cauze în anul 2012), Baia-Mare (de la 19.880 cauze în 2011 la 20.626 cauze în 2012), Șimleu Silvaniei (de la 3.267 cauze în 2011 la 3.481 în anul 2012) și Huedin (de la 2.480 cauze în 2011 la 2.617 în anul 2012), la celelalte judecătorii volumul fiind în scădere față de anul precedent.

În comparație cu anul anterior, numărul cauzelor de soluționat a scăzut, atât în materie civilă, de la 131.958 în 2011 la 124.411 în 2012, cât și în materie penală, de la 16.548 cauze în anul 2011 la 15.826 cauze în anul 2012.

Din evidențele statistice întocmite la nivelul judecătoriilor cu privire la volumul cauzelor soluționate, se poate observa faptul că numărul dosarelor din această categorie a înregistrat o ușoară scădere, în anul 2011 fiind soluționate 113.780 dosare, iar în anul 2012, 110.536 dosare.

Judecătoria Cluj-Napoca a încheiat anul cu 35.422 dosare soluționate - în scădere ușoară față de anul anterior, când s-au soluționat 37.106 dosare, urmată la mare distanță de Judecătoriile Baia-Mare, cu 15.162 dosare și Bistrița, cu 14.972 dosare, la cealaltă extremă situându-se Judecătoriile Dragomirești (928 dosare) și Târgu-Lăpuș (915 dosare).

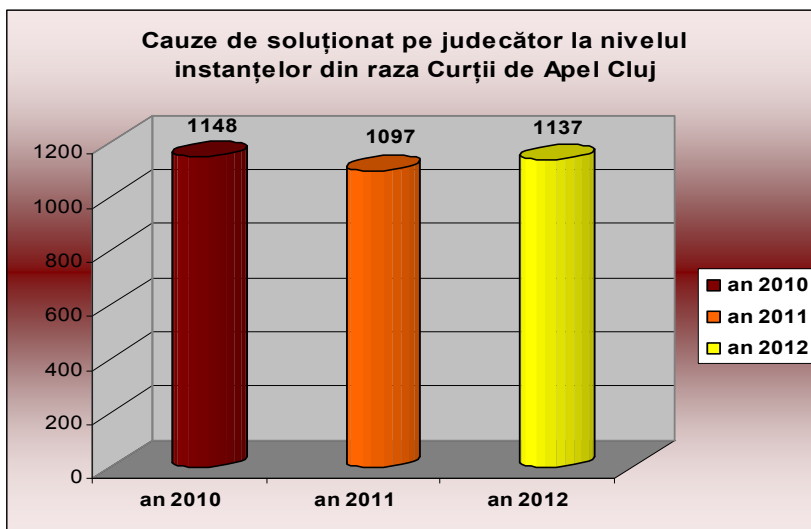
Pe materii, în anul 2012, judecătoriile au soluționat 97.839 dosare în materie civilă (în scădere față anul 2011, când au fost soluționate 100.129 dosare) și 12.697 dosare în materie penală, în scădere față de anul precedent, când numărul dosarelor soluționate a fost de 13.651.

Numărul cauzelor de soluționat și al celor soluționate continuă să înregistreze valori mari în raport cu media europeană, atât la nivelul curții, cât și la nivelul tribunalelor, menținându-se, în general, la cote ridicate, la fel ca și în anii precedenți.

1. 2. Încărcătura pe judecător

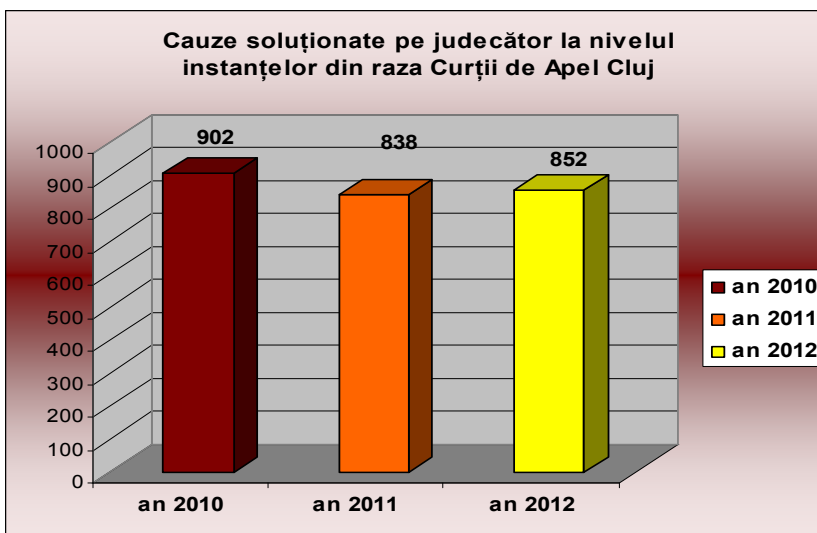
În anul de referință, judecătorii de la Curtea de Apel Cluj și de la instanțele din circumscripția acesteia au avut de soluționat, în medie, 1.137 dosare (față de 1.097 dosare în 2011 și 1.148 dosare în 2010), din datele statistice întocmite pe categorii de instanțe reieșind că, la nivelul judecătoriilor, media cauzelor de soluționat pe judecător a fost de 994, la tribunale de 1.132 cauze, iar la Curtea de Apel Cluj de 1.514 cauze.

Peste media de 1.132 cauze de soluționat pe judecător, obținută de tribunalele arondate Curții de Apel Cluj s-au situat Tribunalele Cluj (1.504 cauze) și Sălaj (1.401 cauze), iar sub această medie, Tribunalul Bistrița-Năsăud, cu 1.008 cauze, Tribunalul Maramureș, cu 727 cauze și Tribunalul Specializat Cluj cu 992 cauze.

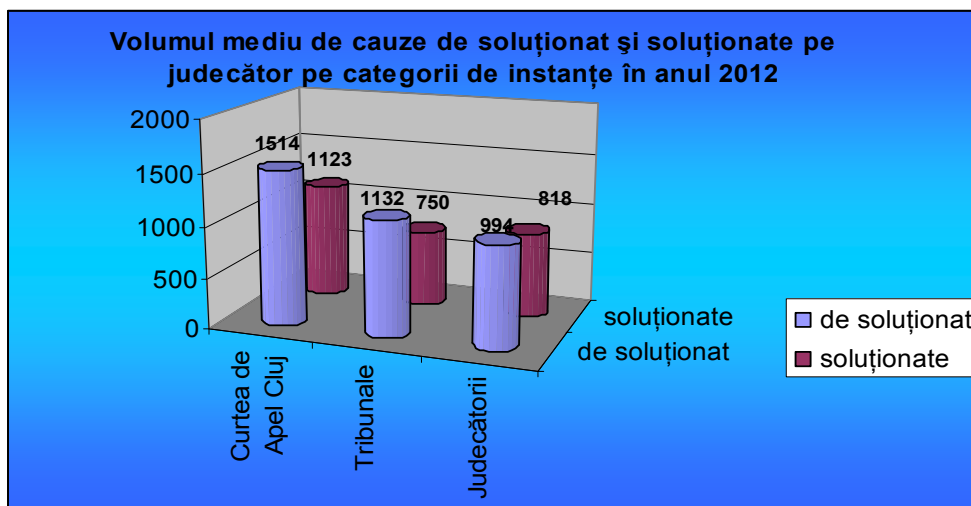

La judecătoria, se disting cu valori peste media de 994 cauze, Judecătoriile Cluj-Napoca (1.349 cauze), Bistrița (1.221 cauze), Șimleu Silvaniei (1.160 cauze), Zalău (1.074 cauze) și Năsăud (1.050 cauze), sub medie aflându-se Judecătoriile Huedin (654 cauze), Târgu-Lăpuș (598 cauze) și Dragomirești (354 cauze).

În ceea ce privește numărul cauzelor soluționate pe judecător, valorile realizate în anul 2012 variază în funcție de competența materială a instanțelor, de compunerea completelor de judecată și de gradul de ocupare a posturilor de judecători.

Judecătorii de la instanțele din aria de competență a Curții de Apel Cluj au soluționat în anul 2012, în medie, 852 dosare, față de 838 dosare în anul 2011, pe categorii de instanțe, acest indicator prezentându-se astfel: 818 cauze la judecătoria, 750 cauze la tribunale, 1.123 cauze la Curtea de Apel Cluj.

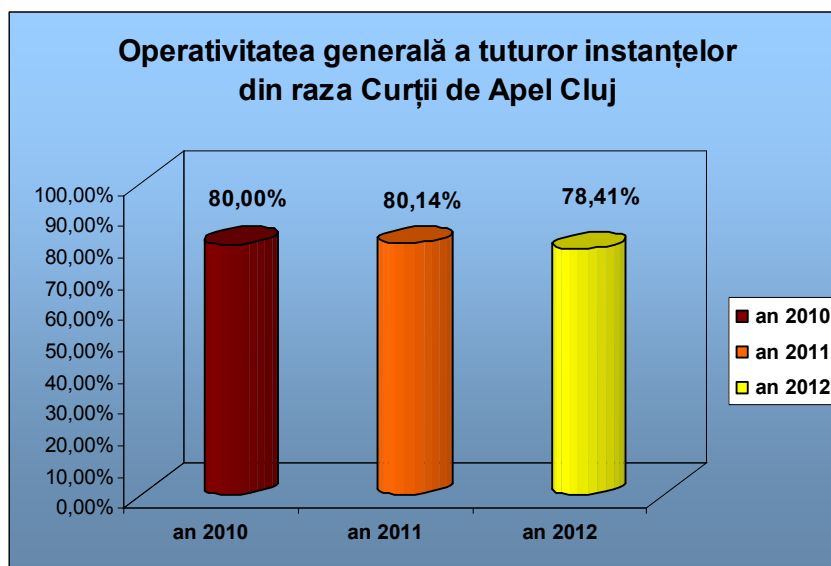
Au avut valori peste media de 750 cauze pe judecător Tribunalul Sălaj (1.000 cauze) și Tribunalul Cluj (893 cauze), iar sub medie, Tribunalele Specializat Cluj (726 cauze), Bistrița-Năsăud (662 cauze) și Maramureș (549 cauze pe judecător).

La judecătoria, media de 818 de dosare soluționate pe judecător a fost depășită de Judecătoriile Cluj-Napoca (1.077 cauze), Baia-Mare (948 cauze), Bistrița (936 cauze), Zalău (896 cauze), Șimleu Silvaniei (847 cauze pe judecător), la polul opus găsim judecătoriile Dragomirești (309 cauze pe judecător), Târgu-Lăpuș (458 cauze pe judecător), Beclean (555 cauze pe judecător), Huedin (564) și Jibou (582 cauze pe judecător).

1. 3. Operativitatea pe instanță, pe secții/complete specializate, în diferitele materii și pe judecător

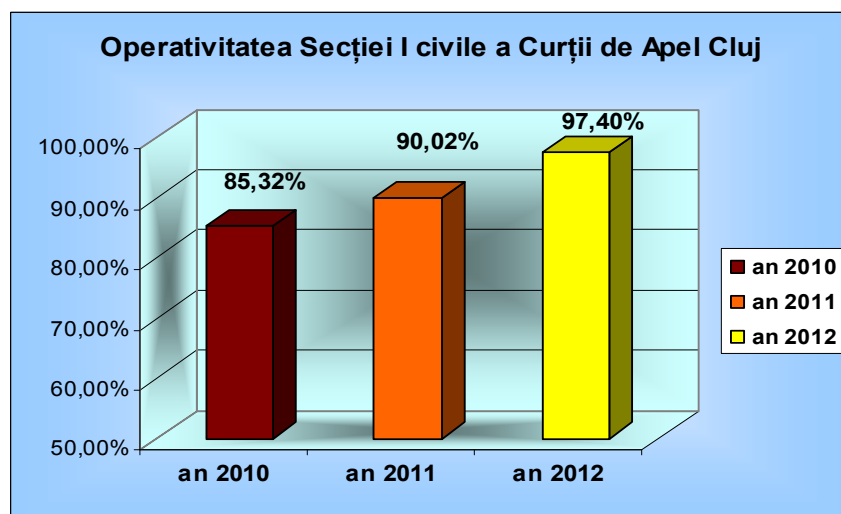
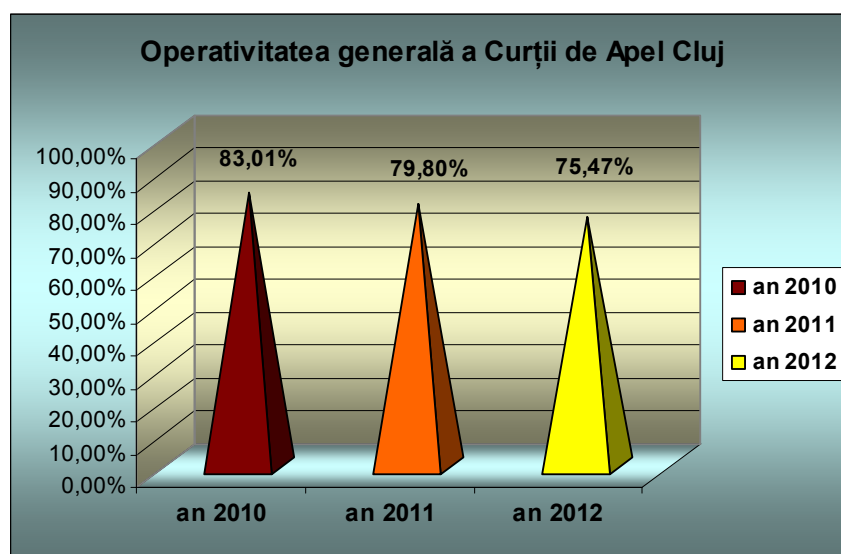
Indicele de operativitate generală obținut de instanțele din aria de competență a Curții de Apel Cluj a rămas aproape neschimbat în ultimii trei ani, valorile înregistrate de acest parametru fiind de 78,41% în anul 2012, 80,14% în anul 2011 și 80,00% în 2010 .

Pe categorii de instanțe, Curtea de Apel Cluj a realizat o operativitate de 75,47%; la nivelul tribunalelor s-a obținut un procent de 70,80%, iar la judecătoria, 83,52%.

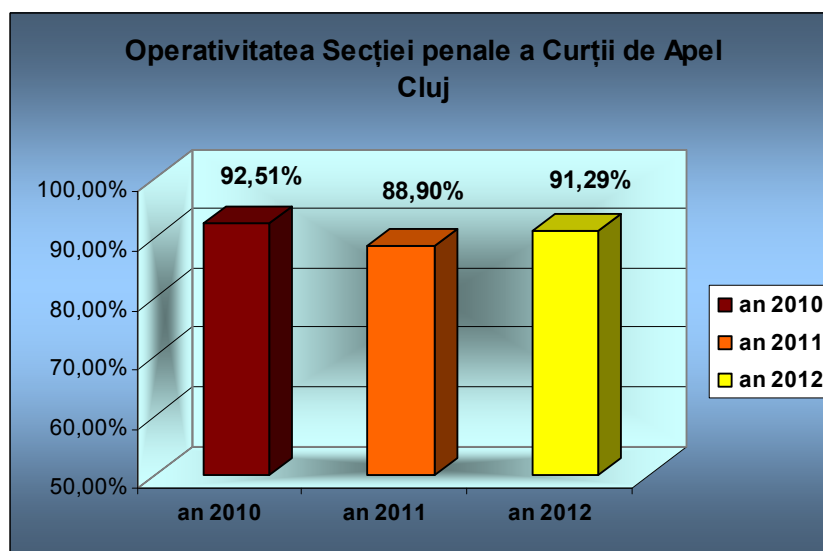
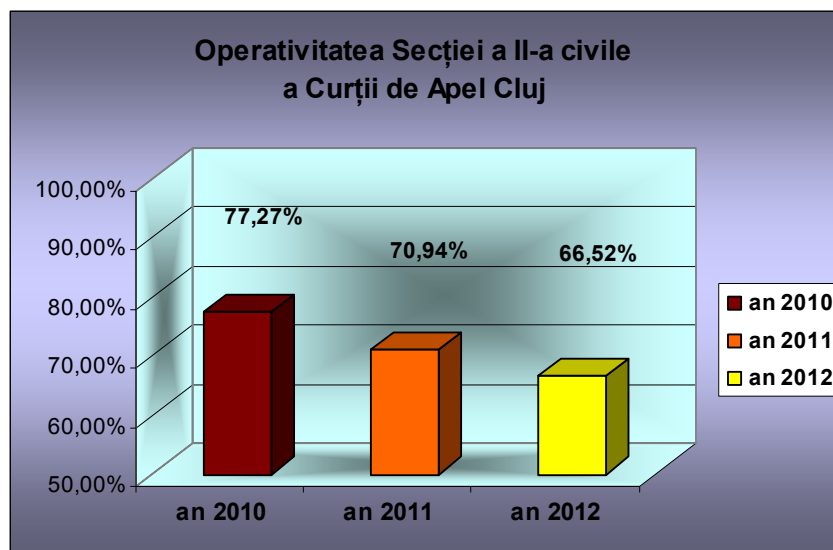

Operativitatea la nivelul Curții de Apel Cluj

Operativitatea de soluționare a cauzelor la nivelul Curții de Apel Cluj, ca instanță de sine stătătoare, a fost de 75,47%, în scădere, atât față de anul 2011, când s-a înregistrat un procent de 79,80%, cât și față de anul 2010, când indicele de operativitate a fost de 83,01%.

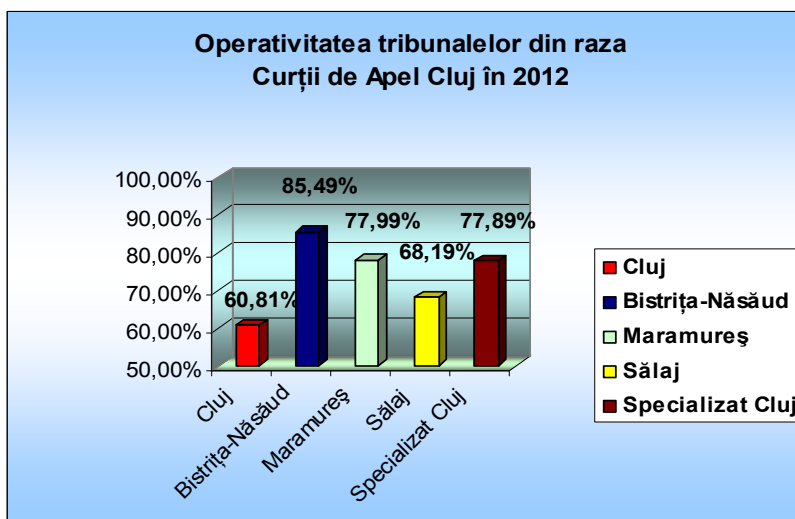

În anul 2012 operativitatea a crescut la nivelul Secției I civile, de la 90,02% în 2011 la 97,40%, respectiv, de la 88,90% în 2011 la 91,29% în 2012 în cazul Secției penale și de minori, în timp ce valoarea acestui indicator a suferit o diminuare, de la 70,94% în anul 2011 la 66,52% în 2012, în cazul Secției a II-a civile, de contencios administrativ și fiscal.

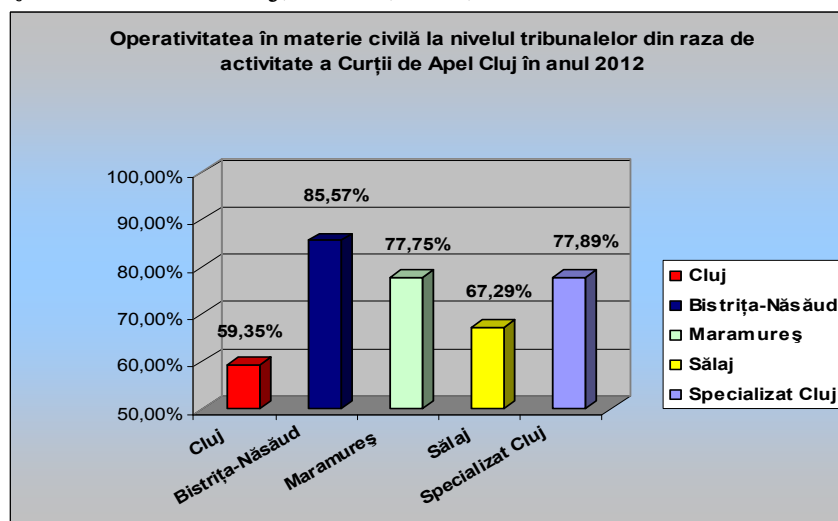
Operativitatea la nivelul tribunalelor

Comparativ cu anul 2011, operativitatea de soluționare a cauzelor la nivelul tribunalelor a scăzut de la 77,68% la 70,80%, indicele de operativitate realizat de fiecare tribunal, în parte, încadrându-se între următoarele valori: Tribunalul Cluj - 60,81%, Tribunalul Sălaj - 68,19%, Tribunalul Specializat Cluj - 77,89 %, Tribunalul Maramureș - 77,99% și Tribunalul Bistrița-Năsăud - 85,49%.

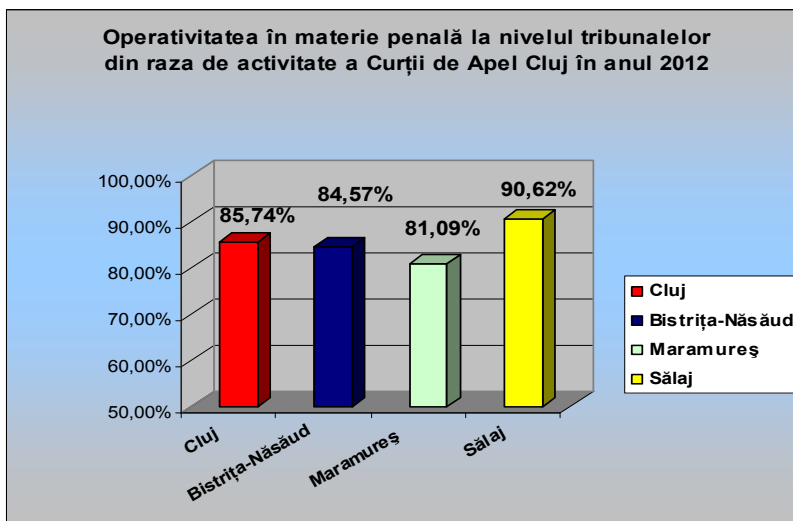

În materie civilă, indicele de operativitate a scăzut de la 76,76% în anul 2011 la 69,99% în 2012.

Valori peste media de 69,99% au fost obținute de Tribunalul Bistrița-Năsăud (85,57%), Tribunalul Specializat Cluj (77,89%) și Tribunalul Maramureș (77,75%), în timp ce Tribunalul Sălaj, cu 67,29% și Tribunalul Cluj, cu 59,35%, s-au situat sub media arătată.

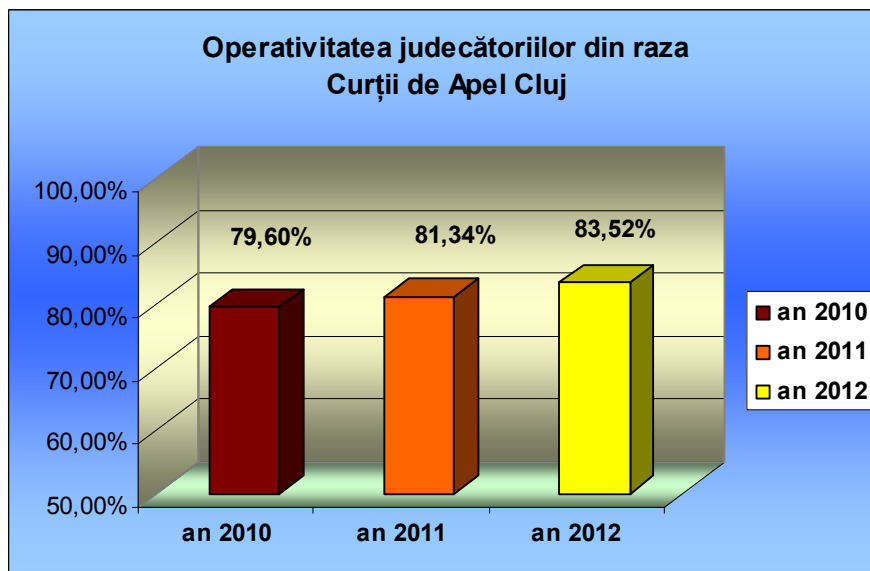

În materie penală, operativitatea a fost de 84,65%, ușor mai scăzută în raport cu anul 2011, când acest parametru a atins valoarea de 89,66%, cele mai mari procente fiind obținute de Tribunalul Sălaj, cu 90,62%, urmat de Tribunalele Cluj – 85,74%, Bistrița-Năsăud - 84,57% și Maramureș - 81,09%.

Operativitatea la nivelul judecătorilor

Indicele general de operativitate în soluționarea cauzelor la judecătoria a fost de 83,52%, mai mare atât față de anul precedent, când acesta a atins valoarea de 81,34%, cât și față de anul 2010, când s-a realizat o operativitate de 79,60%.

Raportat la media generală, au obținut un indice de operativitate superior Judecătoriale Dragomirești (91,69%), Huedin (89,49%), Dej (88,11%), Turda (86,31%), Cluj (85,93%), Zalău (85,57%), Bistrița (85,04%), Jibou (85,00%). La cealaltă extremă s-au situat Judecătoriale Năsăud (79,65%), Sighetu Marmației (78,20%), Beclean (78,19%), Șimleu Silvaniei (77,41%) și Baia-Mare (77,14%).

Pe materii, s-a manifestat o tendință ascendentă în civil, unde operativitatea a urcat de la 81,18% în 2011 la 83,96%, iar în materie penală valoarea acestui parametru a scăzut, de la 82,51% în 2011 la 80,25% în 2012.

În civil, se disting prin valoarea ridicată a operativității Judecătoriale Huedin (92,25%), Dragomirești (92,07%), Dej (89,04%), Turda (87,05%), Cluj-Napoca (86,65%), Zalău (85,95%), Jibou (85,16%) și Bistrița (84,50%).

Cu o operativitate mai slabă în materie civilă au încheiat anul Judecătoriale Sighetu Marmației (79,90%), Târgu-Lăpuș (79,47%) Beclean (78,53%), Șimleu-Silvaniei (77,15%), și Baia-Mare (76,29%).

În materie penală, media de 80,25% a fost depășită de Judecătoriale Dragomirești (89,36%), Bistrița (88,26%), Târgu-Lăpuș (87,68%), Jibou (83,87%), Gherla (82,76%), Dej (82,73%), Zalău (81,42%), Baia-Mare (80,96%), sub acest prag aflându-se Judecătoriale Șimleu-Silvaniei (79,06%), Vișeu de Sus (77,21%), Cluj-Napoca (75,08%), Turda (77,53%), Beclean (72,95%), Huedin (71,68%), Năsăud (70,22%) și Sighetu-Marmației (68,38%).

Operativitatea pe judecător

Operativitatea medie pe judecător, la nivelul Curții de Apel Cluj și al instanțelor din aria sa de competență, a fost de 74,93% în anul 2012, constatându-se o ușoară scădere față de valoarea de 76,39% înregistrată în anul 2011.

Pe categorii de instanțe, această tendință descendentă se poate observa atât în cazul Curții de Apel Cluj, unde operativitatea medie pe judecător a scăzut de la 77,78% în anul 2011 la 74,17% în 2012, cât și

în cazul tribunalelor, la nivelul cărora s-a realizat o operativitate medie de 66,25% în anul 2012, față de 75,41% în anul 2011.

În cazul judecătoriilor, se evidențiază o îmbunătățire a operativității medii pe judecător (de la 76,62% în 2011 la 82,24% în anul 2012).

1. 4. Managementul resurselor umane

Beneficiară a unui corp de judecători de bună și foarte bună calitate profesională, augmentată inclusiv prin contribuții doctrinare ori (și) prin colaborări cu instituții de învățământ superior, Curtea de Apel Cluj posedă un profil instituțional distinct. Potrivit statelor de funcții din anul 2012, pentru instanțele din raza Curții sunt prevăzute 321 posturi de judecători, cu unul mai mult față de anul 2011, dintre care 53 de posturi la Curtea de Apel, 104 posturi la tribunale și 164 posturi la judecătorii. Aceștia li se adaugă 624 de posturi aferente personalului auxiliar de specialitate (dintre care 66 la Curte, 202 la tribunale și 356 la judecătorii), 12 posturi de asistenți judiciari și 28 posturi de consilieri de probațiune. În fine, se cuvin menționați și funcționarii publici ai instanțelor (43 de posturi), precum și personalul contractual (28 de posturi), ei asumându-și rolul de parteneri profesionali ai judecătorilor și, întâi de toate, ai justițiabililor.

Cu privire la ocuparea schemei de personal a judecătorilor la sfârșitul anului 2012 (308 posturi de judecător) se poate observa mărirea acesteia cu 6 posturi de judecător față de anul 2011 când existau 302 posturi ocupate și cu 22 de posturi mai mult față de anul 2010, aici incluzând și postul ocupat de domnul magistrat de la Judecătoria Năsăud suspendat din funcție prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii începând cu data de 04 mai 2012 precum și cele trei posturi deținute de alți doi judecători care și-au desfășurat activitatea la Ministerul Justiției și, respectiv unul la Școala Națională de Grefieri.

Modificările schemei de judecători care au operat în anul 2012 pe baza dispozițiilor din Ordinele Ministerului Justiției în statele de funcții ale instanțelor arondate Curții de Apel Cluj sunt următoarele:

- La data de 01 ianuarie 2012, a fost aprobată suplimentarea cu 4 posturi de judecători la Judecătoria Cluj-Napoca, cu un post la Tribunalul Specializat Cluj și tot cu un post la Tribunalul Maramureș iar în același timp diminuarea numărului de judecători cu 2 posturi la Judecătoria Dej, cu un post la Judecătoria Năsăud și cu un post la Judecătoria Vișeu de Sus;

- La data de 01 mai 2012, s-a repartizat un post de judecător din fondul de rezervă pentru aparatul propriu al Curții de Apel Cluj;

- La data de 14 decembrie 2012 s-a suplimentat efectivul posturilor de judecători de la aparatul propriu al Curții de Apel Cluj cu un post și s-a redus cu un post efectivul celor de la Judecătoria Huedin, precum și cel de la Judecătoria Vișeu de Sus;

- La data de 14 decembrie 2012 s-a reinclus în fondul de rezervă postul repartizat inițial.

Situația centralizată la nivelul Curții de Apel Cluj privind posturile de judecători la data de 31 decembrie 2012

Denumirea instanței	Număr de posturi permanente	Număr de posturi ocupate	Număr de posturi vacante
TOTAL GENERAL	321	308	13
Curtea de Apel Cluj	53	53	0
Tribunalul Bistrița-Năsăud	20	20	0
Judecătoria Bistrița	18	18	0
Judecătoria Năsăud	7	7	0
Judecătoria Beclean	4	4	0
TOTAL Tribunalul Bistrița-Năsăud	49	49	0
Tribunalul Cluj	32	32	0
Judecătoria Cluj-Napoca	41	39	2
Judecătoria Turda	14	14	0

Judecătoria Dej	6	6	0
Judecătoria Huedin	4	4	0
Judecătoria Gherla	9	9	0
Tribunalul Comercial Cluj	11	11	0
TOTAL Tribunalul Cluj	117	115	2
Tribunalul Maramureș	27	27	0
Judecătoria Baia Mare	23	19	4
Judecătoria Sighetu Marmației	7	6	1
Judecătoria Vișeu de Sus	5	4	1
Judecătoria Târgu-Lăpuș	3	2	1
Judecătoria Dragomirești	3	2	1
TOTAL Tribunalul Maramureș	68	60	8
Tribunal Sălaj	14	12	2
Judecătoria Zalău	12	11	1
Judecătoria Șimleu Silvaniei	4	4	0
Judecătoria Jibou	4	4	0
TOTAL Tribunalul Sălaj	34	31	3

În anul 2012, în schema posturilor de judecător au survenit o serie de fluctuații, de mai mică amploare în comparație cu anul 2010 și anul 2011, cauzate, în principal, de transferul unor judecători de la sau către instanțe din raza competență a altor curți de apel, de promovarea unor judecători la instanțe superioare, de părăsirea sistemului prin pensionare (fenomen care a cunoscut o amploare mult mai redusă în cursul anului 2012) prin deces (un judecător de la Tribunalul Maramureș) și prin eliberare din funcție ca urmare a condamnării definitive pentru săvârșirea unei infracțiuni a unui judecător suspendat de la Judecătoria Baia-Mare, de numirea în funcție a unor judecători din rândul candidaților care au promovat examenul de capacitate sau examenul de admitere în magistratură, precum și din rândul absolvenților Institutului Național al Magistraturii.

În urma exercitării dreptului la pensionare, în anul 2012 au fost eliberați din funcție trei judecători: câte unul de la Tribunalul Sălaj, Tribunalul Maramureș și de la Judecătoria Vișeu de Sus.

Modificări ale statelor de funcții la nivelul instanțelor au survenit, printre altele, ca urmare a transferului unui număr de 4 judecători (câte unul de la Judecătoria Cluj-Napoca, Judecătoria Bistrița, Judecătoria Baia-Mare și Judecătoria Sighetu Marmăției) la instanțe arondate altor curți de apel, precum și a transferului unui judecător de la Judecătoria Dragomirești la Judecătoria Baia-Mare.

Concursurile de promovare la instanțele superioare au vizat mai puține locuri decât în anii precedenți, dat fiind numărul foarte mic al posturilor vacante la Curtea de Apel Cluj (nu a existat nici un loc) și la tribunalele arondate acesteia. Astfel au promovat 2 judecători de la Judecătoria Cluj-Napoca la Tribunalul Cluj, un judecător de la Judecătoria Gherla la Tribunalul Cluj, un judecător de la Judecătoria Cluj-Napoca la Tribunalul Specializat Cluj, un judecător de la Judecătoria Cluj-Napoca la Tribunalul Sălaj, iar de la Judecătoria Baia-Mare au promovat la Tribunalul Maramureș doi judecători.

Ocuparea unor posturi vacante de la instanțele arondate Curții de Apel Cluj s-a realizat, în principal, prin numirea a 11 judecători în urma promovării examenului de capacitate și a unui număr de 5 judecători stagiați absolvenți ai Institutului Național al Magistraturii, începând cu luna iulie.

La data de 31 decembrie 2012 la nivelul Curții de Apel Cluj a fost ocupat un post de judecător, temporar vacant, în condițiile art.134¹ din Legea nr. 304/2004, modificată și completată la Judecătoria Năsăud.

Anul 2012 s-a evidențiat, totodată, printr-o suită de schimbări survenite la nivelul conducerii instanțelor din raza Curții de Apel Cluj. Astfel, au fost ocupate funcțiile de președinte al Secției I Civile și al Secției a II - a Civile, de Contencios Administrativ și Fiscal din cadrul Curții de Apel Cluj, cea de președinte și vicepreședinte al Judecătoriei

Cluj-Napoca, funcția de președinte al Judecătorei Gherla, cea de vicepreședinte al Tribunalului Bistrița-Năsăud și de președinte de Secție Penală a acestei instanțe, funcția de președinte al Judecătorei Bistrița și de președinte al Secției I Civile, precum și funcțiile de președinți ai Tribunalului Maramureș și Sălaj, funcția de președinte al Judecătorei Sighetu Marmăției, funcțiile de președinte al Secției Penale și al Secției a II-a Civile, de Contencios Administrativ și Fiscal din cadrul Tribunalului Maramureș.

În același timp, trebuie menționat faptul că la sfârșitul anului 2012, la instanțele din aria de competență a Curții de Apel Cluj existau următoarele funcții de conducere vacante: funcția de președinte la Judecătoria Huedin și la Judecătoria Dej, funcția de președinte la Judecătoria Târgu-Lăpuș, precum și cea de vicepreședinte la Judecătoria Baia Mare.

În baza propunerilor înaintate către Consiliul Superior al Magistraturii de conducerea Curții de Apel Cluj sau, după caz, de conducerile instanțelor din circumscripția acesteia, au fost delegați judecători pentru exercitarea acestor funcții vacante.

Situația posturilor personalului auxiliar de specialitate și al celorlalte categorii de personal

Față de finele anului precedent, în anul 2012 numărul posturilor permanente de personal auxiliar de specialitate de la instanțele judecătorești arondate Curții de Apel Cluj s-a menținut la același nivel ca în anul 2011, respectiv la un număr total de 624 posturi.

În ceea ce privește posturile vacante și nefinanțate la sfârșitul anului 2012 (3 posturi de consilieri de probațiune) putem constata faptul că numărul acestora s-a diminuat considerabil față de anul 2011 când exista un număr de 21 posturi vacante și nefinanțate.

Situația posturilor vacante finanțate ale personalului auxiliar de specialitate și ale celorlalte categorii de personal la data de 31 decembrie 2012 se prezenta astfel: 9 posturi de personal auxiliar de

specialitate din care 8 sunt rezervate pentru absolvenții Școlii Naționale de Grefieri, iar un post este vacant la Judecătoria Beclean, un post de specialist IT la Curtea de Apel Cluj, 6 posturi de consilieri de probațiune la cele 4 tribunale din raza Curții de Apel Cluj, 4 posturi de funcționari publici din care unul la aparatul propriu al curții și câte unul la fiecare instanță și 2 posturi de personal contractual la Judecătoria Dej, respectiv la Judecătoria Târgu-Lăpuș.

Se mai constată creșterea gradului de ocupare a posturilor vacante de personal auxiliar de specialitate în ciuda menținerii măsurilor restrictive impuse de Ordonanța de Urgență nr. 34 din 11 aprilie 2009, modificată și completată.

Scăderea numărului de posturi vacante a fost posibilă datorită preocupării constante, în această direcție, a conducerii Curții de Apel Cluj, în colaborare cu conducerile tribunalelor, precum și datorită aprobării, de către Ministerul Justiției, a resurselor financiare necesare ocupării, începând cu luna septembrie 2011, a tuturor posturilor vacante finanțate și nefinanțate. Astfel, s-a obținut avizul Consiliului Superior al Magistraturii pentru demararea procedurii de organizare a unui concurs de recrutare pentru instanțele din circumscripția Curții de Apel a unui număr de 9 grefieri, concurs care s-a desfășurat în luna ianuarie a anului 2012 și a altui concurs de ocupare a 8 posturi de personal auxiliar de specialitate desfășurat în luna septembrie 2012.

Situația centralizată la nivelul Curții de Apel Cluj privind posturile personalului auxiliar de specialitate și a celorlalte categorii de personal la data de 31 decembrie 2012

Denumirea instanței	Numărul posturilor permanente	din care posturi		
		ocupate	vacante	tipuri de funcții vacante
TOTAL GENERAL	735	711	24	
Curtea de Apel Cluj	81	79	2	1 post de specialist IT finanțat 1 post de funcționar public finanțat
Tribunalul Bistrița-Năsăud	66	63	3	2 posturi de consilieri de probațiune

				1 post de funcționar public finanțat
Judecătoria Bistrița	34	34	0	-
Judecătoria Năsăud	19	19	0	-
Judecătoria Beclean	11	10	1	1 post de grefier
TOTAL Tribunalul Bistrița-Năsăud	130	126	4	-
Tribunalul Cluj	83	80	3	2 posturi de consilieri de probațiune 1 post de funcționar public finanțat
Judecătoria Cluj-Napoca	56	56	0	
Judecătoria Turda	29	29	0	
Judecătoria Dej	23	22	1	1 post de personal contractual finanțat
Judecătoria Huedin	11	11	0	-
Judecătoria Gherla	18	18	0	
Tribunalul Specializat Cluj	12	12	0	-
TOTAL Tribunalul Cluj	232	228	4	-
Tribunalul Maramureș	72	68	4	2 posturi de grefieri finanțate rezervate SNG 2 posturi de consilieri de probațiune nefinanțate
Judecătoria Baia-Mare	50	49	1	1 post de grefier Finanțat rezervat SNG
Judecătoria Sighetu Marmăției	19	19	0	-
Judecătoria Vișeu de Sus	21	21	0	-
Judecătoria Târgu-Lăpuș	12	11	1	1 post de personal contractual finanțat
Judecătoria Dragomirești	10	10	0	-
TOTAL Tribunalul Maramureș	184	178	6	-
Tribunalul Sălaj	54	50	4	1 post de grefier finanțat rezervat SNG 2 posturi de consilier de probațiune 1 post de funcționar public finanțat
Judecătoria Zalău	28	28	0	-
Judecătoria Șimleu Silvaniei	14	12	2	2 posturi de grefier rezervate SNG și finanțate
Judecătoria Jibou	12	10	2	2 posturi de grefier rezervate

				SNG și finanțate
TOTAL Tribunalul Sălaj	108	100	8	-

De asemenea, în cursul anului 2012 au fost ocupate, prin concurs, 7 posturi vacante de grefieri cu funcții de conducere, după cum urmează: prim – grefier la Curtea de Apel Cluj și la Tribunalul Cluj, grefier-șef la Judecătoria Huedin, grefier șef de secție penală la Curtea de Apel, Tribunalul Maramureș și la Judecătoria Baia-Mare, precum și funcția de specialist IT șef la Tribunalul Cluj.

În vederea unei bune desfășurări a activității instanțelor din raza curții s –au organizat concursuri de recrutare și ocupare a 2 posturi de specialiști IT la Tribunalul Cluj, a unui post de agent procedural la Judecătoria Bistrița, a unui post de șofer la Tribunalul Maramureș, a 2 posturi de aprod la Judecătoria Șimleu Silvaniei și Gherla, precum și a 4 posturi de grefier arhivar din care 2 la nivelul Tribunalului Sălaj, 2 posturi la Tribunalul Cluj și unul la Judecătoria Baia-Mare.

Pe parcursul anul 2012 au fost declanșate procedurile necesare organizării a cinci concursuri de promovare a personalului auxiliar de specialitate la instanțe superioare, promovând astfel doi grefieri la Curtea de Apel Cluj, doi grefieri la Tribunalul Maramureș, un specialist IT și un aprod de la Tribunalul Cluj la Curtea de Apel.

Pe lângă posturile mai sus evocate, Curtea de Apel Cluj a obținut avizul favorabil de la Agenția Națională a Funcționarilor Publici pentru organizarea concursului de ocupare a postului de manager economic la Tribunalul Sălaj și la Tribunalul Bistrița–Năsăud devenite vacante urmare a încetării raporturilor de serviciu prin pensionare la limită de vârstă.

Cererile de transfer formulate de angajații din rândul personalului auxiliar de specialitate au fost aprobate favorabil, în măsura în care acestea s-au dovedit justificate și nu au cauzat dezechilibre în activitatea desfășurată în cadrul instanțelor de judecată. În aceste condiții, a fost aprobat transferul unui grefier la parchet, a unui alt grefier la o instanță

arondată altei curți de apel, transferul a 2 grefieri de la o instanță la altă instanță din aria de competență a Curții de Apel Cluj, precum și venirea prin transfer a unui grefier de la o instanță aparținând altei curți de apel din țară.

În cursul anului 2012 au fost eliberați din funcție prin demisie, un număr de 6 grefieri (un grefier arhivar de la Curtea de Apel Cluj, 2 grefieri de la Judecătoria Dej, un grefier arhivar de la Judecătoria Cluj-Napoca, unul de la Tribunalul Maramureș și unul de la Tribunalul Bistrița-Năsăud.

Numărul angajaților din rândul personalului auxiliar de specialitate, al personalului conex și al funcționarilor publici care și-au exercitat dreptul la pensionare a fost mai mare față de anul precedent și anume: un grefier, un grefier-arhivar, un apod și un consilier superior de la Curtea de Apel, un grefier de la Judecătoria Beclean, un grefier de la Tribunalul Cluj, un grefier arhivar de la Judecătoria Cluj-Napoca, doi grefieri de la Judecătoria Dej, un grefier arhivar de la Judecătoria Baia-Mare, un șofer de la Tribunalul Maramureș și un agent procedural de la Tribunalul Cluj, doi grefieri de la Judecătoria Dej, managerul economic al Tribunalul Bistrița-Năsăud.

Prin ordine de serviciu ale președintelui Curții de Apel s-a dispus delegarea a 6 grefieri de la Judecătoria Baia Mare, Bistrița și Gherla la Penitenciarul Baia-Mare, Bistrița și Gherla sau detașarea unor angajați din rândul grefierilor și a grefierilor-arhivari la instanțe la care în cursul anului anterior, s-a înregistrat un deficit accentuat de personal, astfel:

- de la Curtea de Apel Cluj au fost detașați 3 grefieri și un grefier-arhivar la Tribunalul Specializat Cluj;
- de la Judecătoriile Huedin și Dej au fost detașați câte doi grefieri și un grefier arhivar la Judecătoria Cluj-Napoca;
- de la Judecătoria Gherla au fost detașați doi grefieri la Judecătoria Cluj-Napoca;
- de la Judecătoria Vișeu de Sus și de la Judecătoria Beclean a fost detașat câte un grefier la Judecătoria Cluj-Napoca;

- de la Judecătoria Zalău a fost detașat un grefier la Tribunalul Sălaj;

- de la Judecătoriile Baia-Mare, Vișeu de Sus, Dragomirești și Târgu-Lăpuș au fost detașați 4 grefieri la Tribunalul Maramureș;

În luna decembrie a anului 2012, un număr de 3 grefieri cu studii medii, absolvenți ai facultăților de drept, au fost reîncadrați, în baza Ordinului Ministerului Justiției, în funcții de grefieri cu studii superioare, o altă parte a acestei categorii de personal fiind promovată în grade și trepte superioare, în urma susținerii examenului organizat în luna februarie a aceluiași an.

Personalului contractual de la instanțele din aria de competență a Curții de Apel îi sunt alocate în statul de funcții un număr de 28 de posturi, din care 26 sunt ocupate, rămânând vacant și finanțat un post de muncitor la Judecătoria Dej și unul la Judecătoria Târgu-Lăpuș, acestea intrând sub incidența măsurilor restrictive ale Ordonanței de Urgență nr. 34 din 11 aprilie 2009, modificată și completată.

La instanțele din raza de activitate a Curții de Apel există în schema de personal 43 posturi de funcționari publici fiind ocupate la sfârșitul anului doar 39 de posturi, câte un post de consilier superior vacant finanțat la aparatul propriu al curții și câte unul la Tribunalul Cluj, Sălaj și Bistrița-Năsăud.

În luna ianuarie a anului 2012 au fost promovați în gradul profesional imediat următor 15 funcționari publici (3 funcționari publici de la Curtea de Apel Cluj, 2 funcționari publici de la Tribunalul Cluj, 1 funcționar public de la Tribunalul Bistrița-Năsăud, 3 funcționari publici de la Tribunalul Maramureș și 6 funcționari publici de la Tribunalul Sălaj, iar un funcționar public de la Tribunalul Bistrița-Năsăud a fost admis la examenul de promovare în clasă superioară.

Resursele materiale și financiare aflate la dispoziția instanței în anul 2012.

Numărul actelor normative cu un impact major asupra activității instanțelor de judecată în ceea ce privește implementarea politicilor fiscal-bugetare care să conducă la o bună gestiune financiară a resurselor, potrivit dispozițiilor Legii nr. 69/2010, fiind destul de numeros, în cele ce urmează o să evidențiem doar câteva:

- ✓ *Legea nr. 293/2011 privind legea bugetului de stat pe anul 2012, cu modificările și completările ulterioare;*
- ✓ *Legea nr. 294/2011 privind legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2012, cu modificările și completările ulterioare;*
- ✓ *Legea nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare;*
- ✓ *Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice;*
- ✓ *O.U.G. nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, precum și pentru instituirea altor măsuri financiare în domeniul bugetar, cu modificările și completările ulterioare, aprobată prin Legea nr. 283/2011;*
- ✓ *O.U.G. nr. 19/2012 privind aprobarea unor măsuri pentru recuperarea reducerilor salariale, cu modificările și completările ulterioare, aprobată prin Legea nr. 182/2012;*
- ✓ *Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare;*
- ✓ *O.U.G. nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, cu modificările și completările ulterioare;*

✓ O.U.G. nr. 34/2009 (art. 21, 22 și 24), *cu privire la rectificarea bugetară pe anul 2009 și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale*, care se regăsesc în cadrul *Capitolului – Măsuri privind cheltuielile publice*, au fost în vigoare și în anul 2012, conform prevederilor Legii nr. 283/2011 *privind unele măsuri financiar-bugetare*.

✓ O.U.G. 71/2009, *privind plata unor sume prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar*, cu modificările și completările ulterioare, aprobată prin Legea nr. 230/2011.

Mijloacele financiare necesare Curții de Apel Cluj sunt asigurate exclusiv de la bugetul de stat. Administrarea acestuia se realizează, potrivit legii, de către președintele Curții, care este ordonator secundar de credite.

Pornind de la structura cheltuielilor așa cum este reglementată de Legea nr. 293/2011 privind aprobarea bugetului de stat pe anul 2012, cu modificările și completările ulterioare, vom face o analiză a evoluției acestora de la bugetul inițial aprobat și până la bugetul final al Curții de Apel Cluj pe anul 2012.

Vom detalia această analiză la nivelul aparatului propriu al Curții de Apel Cluj, precum și al celorlalte instanțe subordonate, cu mențiunea că președinții celor patru tribunale au calitatea de ordonator terțiar de credite, după cum urmează:

- 1) Aparatul propriu al Curții de Apel Cluj;
- 2) Tribunalul Cluj cu cele 5 judecătoria arondate și cu Tribunalul Specializat Cluj;
- 3) Tribunalul Bistrița-Năsăud cu 3 judecătoria arondate;
- 4) Tribunalul Maramureș cu 5 judecătoria arondate;
- 5) Tribunalul Sălaj cu 3 judecătoria arondate.

Pentru o mai bună evidențiere a construcției de ansamblu a bugetului centralizat al Curții de Apel prezentăm o detaliere la nivelul

structurilor subordonate, a ponderii fiecărui buget în totalul bugetului - Figura 1 și 2.

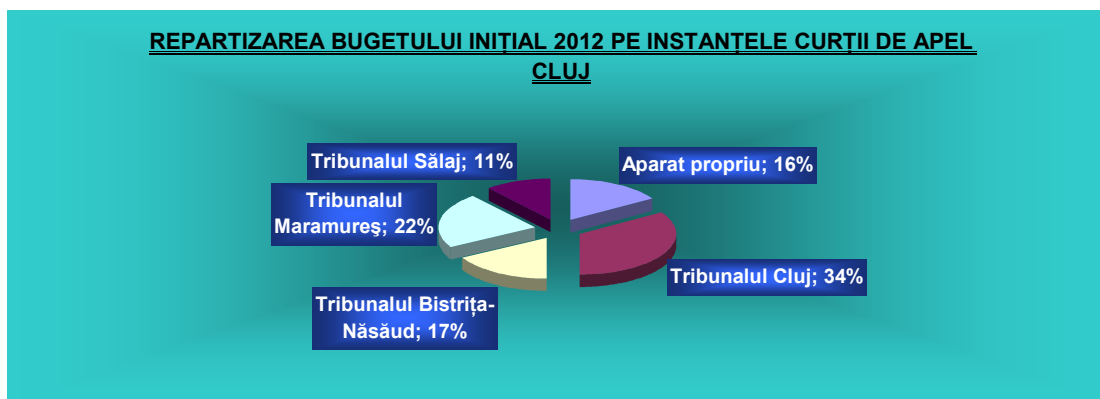

Figura 1.

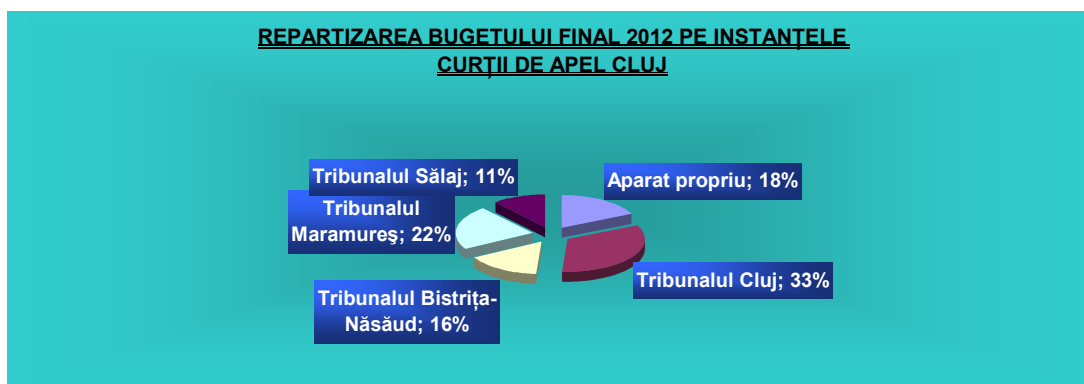

Figura 2.

În Anexa 1 sunt detaliate cheltuielile la nivelul tuturor instanțelor menționate mai sus atât în cadrul Bugetul inițial și al Bugetului final al anului 2012 al Curții de Apel Cluj, precum și a modificărilor intervenite prin rectificare bugetară.

Anexa 1.

DENUMIREA INDICATOR	Buget centralizat 2012	Aparat propriu	Trib CJ	Trib BN	Trib MM	Trib SJ
BUGET ÎNȚĂL						
TOTAL CHELTUIELI	54.731.000	8.879.367	18.791.120	9.210.213	11.937.900	5.912.400
Cheltuieli curente	53.001.000	8.879.367	17.891.120	8.510.213	11.877.900	5.842.400
Cheltuieli de personal	47.954.000	7.882.000	15.988.000	7.854.000	10.783.000	5.447.000
Bunuri si servicii	5.047.000	997.367	1.903.120	656.213	1.094.900	395.400
Active nefinanciare	1.730.000	0	900.000	700.000	60.000	70.000

BUGET FINAL						
TOTAL CHELTUIELI	97.199.000	17.091.077	32.413.964	16.003.171	20.918.734	10.772.054
Cheltuieli curente	95.565.000	17.091.077	31.479.964	15.303.171	20.918.734	10.772.054
Cheltuieli de personal	86.452.000	15.723.400	28.212.000	13.977.000	18.592.600	9.947.000
Bunuri si servicii	9.113.000	1.367.677	3.267.964	1.326.171	2.326.134	825.054
Active nefinanciare	1.634.000	0	934.000	700.000	0	0
RECTIFICĂRI						
TOTAL CHELTUIELI	42.468.000	8.211.710	13.622.844	6.792.958	8.980.834	4.859.654
Cheltuieli curente	42.564.000	8.211.710	13.588.844	6.792.958	9.040.834	4.929.654
Cheltuieli de personal	38.498.000	7.841.400	12.224.000	6.123.000	7.809.600	4.500.000
Bunuri si servicii	4.066.000	370.310	1.364.844	669.958	1.231.234	429.654
Active nefinanciare	-96.000	0	34.000	0	-60.000	-70.000

Ponderea semnificativă a cheltuielilor de personal în bugetele fiecărei instanțe din cadrul Curții de Apel Cluj este reliefată și în Figurile 3 și 4, unde sunt evidențiate ponderile celor trei tipuri de cheltuieli în bugetul fiecărei instanțe.

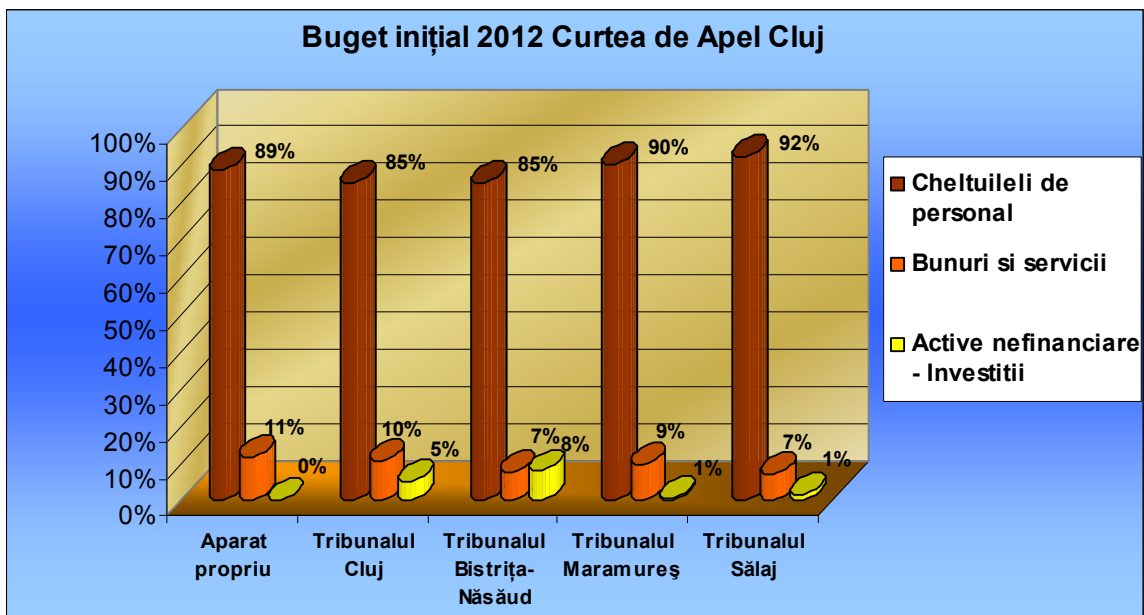

Figura 3.

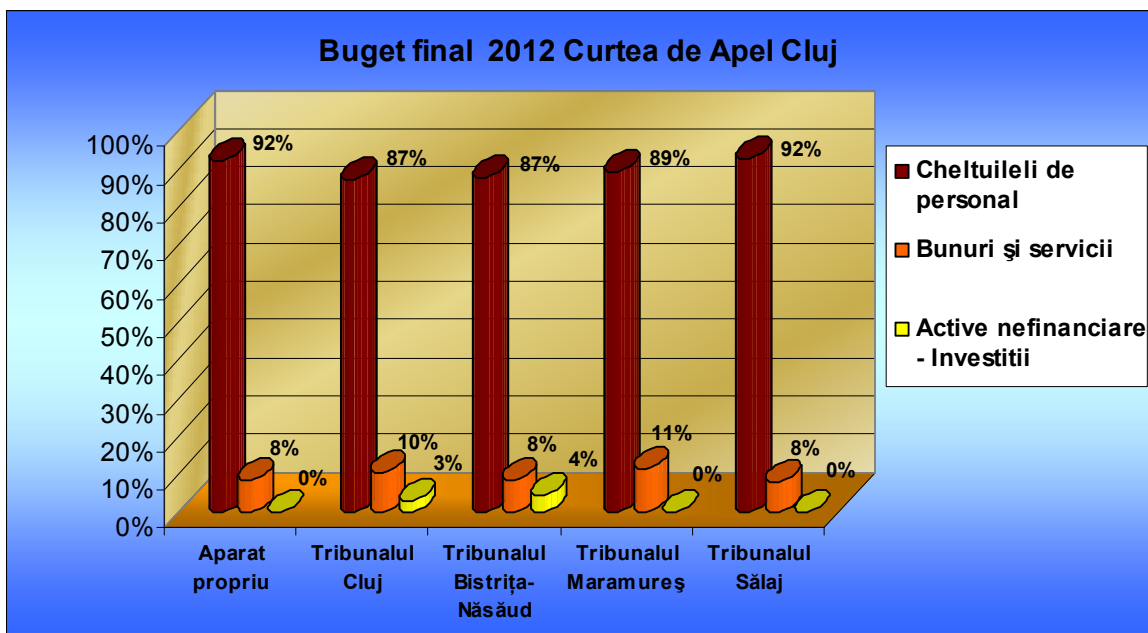

Figura 4.

Referitor la aceste cheltuieli de personal menționăm faptul că acestea au fost tot timpul acoperite de prevederi bugetare suficiente și în consecință salariile angajaților au fost achitate la termenele legale.

În ceea ce privește cheltuielile cu investițiile, deși acestea dețin o pondere mică în buget de 2% din total cheltuieli, pe parcursul anului 2012 au fost realizate doar următoarele obiective:

Nr. crt.	Denumire obiectiv	Cheltuieli de investiții (mii lei)
Curtea de Apel Cluj - TOTAL		1.634
Tribunalul Cluj		934
1	Reparații capitale și extindere Judecătoria Gherla	900
2	Dotări independente Tribunalul Cluj	34
Tribunalul Bistrița-Năsăud		700
1	Realizare sediu nou Judecătoria Beclean	700

Revenind la diferențele dintre prevederile bugetare inițiale și cele finale, trebuie să subliniem faptul că acestea au fost insuficiente încă de la începutul anului, așa cum rezultă și din compararea datelor

cuprinse în Bugetul inițial față de cele din Bugetul final 2012, situația fiind redresată la sfârșitul anului, în urma rectificărilor bugetare.

O altă problemă importantă este cea referitoare la suma restantă de 170.633 mii lei aferentă titlurilor executorii deținute de angajați, având drept obiect acordarea unor drepturi de natură salarială, inclusiv contribuțiile datorate de angajator, care a fost eşalonată la plată pentru perioada 2012 - 2016, conform prevederilor O.U.G. 71/2009, cu modificările și completările ulterioare, aprobată prin Legea nr. 230/2011. Această datorie a fost înregistrată în contabilitate la data de 31.12.2012, prin constituirea de provizioane, potrivit precizărilor de la punctul 2.11. din O.M.F.P. nr. 71/2013, *pentru aprobarea Normelor metodologice privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare ale instituțiilor publice la 31 decembrie 2012.*

Încheiem prin a sublinia faptul că administrarea și gestionarea sediilor tuturor instanțelor Curții de Apel Cluj presupune un efort susținut atât din punct de vedere material, cât și uman, astfel încât fondurile bugetare alocate să fie cheltuite în condițiile legii.

SECȚIUNEA A 2-A – Infrastructura și capacitatea instituțională a instanței

Situația sediilor de instanță este, pentru unele dintre instanțele arondate, bună sau foarte bună, existând însă și cazuri în care, până în prezent, nu s-a găsit o rezolvare adecvată, îndeosebi prin raportare la exigențele Noului Cod de procedură civilă.

Curtea de Apel Cluj funcționează în Palatul de Justiție Cluj, imobil proprietate a Ministerului Justiției, construit special pentru activitatea de justiție între anii 1898–1902, clădire de patrimoniu de o deosebită valoare arhitectonică, monument istoric și de arhitectură catalogat.

Palatul de Justiție Cluj adăpostește, pe lângă sediul Curții de Apel Cluj, și sediile Tribunalului Cluj, Tribunalului Specializat Cluj și Judecătoria Cluj-Napoca, precum și ale parchetelor de pe lângă aceste instanțe, Laboratorul Interjudețean de Expertize Criminalistice Cluj și, în scopul de a le înlesni justițiabililor plata taxelor de timbru și achiziționarea timbrelor judiciare, un oficiu poștal, în două din cele trei tronsoane ale clădirii. Al treilea tronson este atribuit Penitenciarului Gherla.

Suprafața totală a terenului pe care se află amplasată clădirea este de 11.359 mp, suprafața construită la sol este de 7.500 mp, suprafața desfășurată a clădirii este de 19.950 mp, din care tronsoanele I+II au suprafața construită la sol de 5.250 mp, suprafața desfășurată de 14.750 mp, repartizată în peste 200 de încăperi.

Palatul de Justiție Cluj a fost supus unui amplu proces de renovare și modernizare, începând cu anul 1995 finalizat în anul 2006, starea sa tehnică și dotările cu care a fost înzestrat transformându-l, în prezent în plan logistic, într-unul din imobilele de referință pentru sistemul judiciar.

Pe fondul creșterii numerice a personalului instanțelor pe care le găzduiește, clădirea a devenit insuficientă, ceea ce a obligat la găsirea de soluții care să compenseze insuficiența spațiilor existente. Soluția avută în vedere de a fost aceea a supraetajării și mansardării unui tronson al clădirii existente, sens în care, în urma repetatelor solicitări către Ministerul Justiției în scopul aprobării unui asemenea proiect și alocării fondurilor bănești necesare, în cele din urmă s-a găsit soluția finanțării acestui proiect din fonduri provenind din acordul de împrumut nr.4811-RO, încheiat între Guvernul României și BIRD, pentru reabilitarea, construirea și dotarea a aproximativ 25 de sedii de instanțe pe teritoriul țării, prin furnizarea de lucrări, servicii și bunuri, în cadrul componentei 1 a Proiectului “Reforma sistemului judiciar”, acord ratificat prin Legea 205/23.05.2006.

În conformitate cu prevederile Acordului de Împrumut, implementarea proiectului este realizată prin intermediul Ministerului Justiției, care – prin ordin al ministrului justiției – a înființat Direcția de Implementare a Proiectelor Finanțate din Împrumuturi Externe (DIPFIE), în vederea asigurării managementului integrat de proiect.

Execuția proiectului a început la 10 ianuarie 2013, se va desfășura pe o perioadă de 18 luni calendaristice și va crea suplimentar un număr de 37 de birouri pentru aprox. 60 de persoane, sporind în felul acesta suprafața desfășurată a imobilului cu 1600 mp, din care suprafață utilă 1200 mp.

În ceea ce privește Tribunalele Bistrița-Năsăud, Maramureș și Sălaj situația clădirilor-sediu ale acestora este una relativ bună.

Precizăm, sub acest aspect, că atât Tribunalul Bistrița-Năsăud (și Judecătoria Bistrița), cât și Tribunalul Maramureș (și Judecătoria Baia-Mare), dispun de clădiri relativ noi, date în folosință după anul 2000, acestea beneficiind de o concepție arhitectonică modernă și de o compartimentare interioară funcțională.

Din păcate și la unele dintre aceste instanțe, pe fondul creșterii numerice a personalului, clădirile au devenit neîncăpătoare.

Deocamdată s-au găsit soluții pentru Tribunalul Maramureș, unde s-au derulat 2 proiecte finanțate prin acordul de împrumut nr.4811-RO, anume pentru: „Reabilitare, amenajare și extindere spații Tribunalul Vechi Baia Mare”, respectiv: „Reabilitare, amenajare și extindere spații Judecătoria Vișeu de Sus”, lucrări finalizate în 2010.

Tribunalul Sălaj, la rândul său, dispune de o clădire renovată capital și, în privința spațiilor interioare, extinsă prin valorificarea mansardei, astfel că atât activitatea sa proprie, cât și aceea a Judecătoriei Zalău (care funcționează în același imobil), se pot desfășura în bune condiții.

De sedii noi, sau după caz, modernizate în perioada 2006-2012, dispun și Judecătoriile Huedin (modernizată prin grija Parchetului de pe lângă Tribunalul Cluj, în calitate de proprietar al imobilului), Dej -

lucrări finalizate în 2007, Gherla - lucrări de extindere și modernizare în desfășurare începând din anul 2011, Năsăud și, de asemenea, Vișeu de Sus.

În ce privește sediul Judecătoriei Turda, care și-a desfășurat activitatea pentru mult timp într-o clădire edificată în anul 1698 și care în ultimii 50 de ani nu a făcut obiectul unei reparații capitale, astfel că starea ei tehnică de ansamblu era una cu totul deficitară, s-a impus soluția mutării temporare a instanței într-un alt imobil închiriat.

Apoi, după refuzul Ministerului Justiției de a aloca fonduri pentru finanțarea amenajării ca sediu de judecătorie a imobilului Casei de Cultură din Turda, cu sprijinul Primăriei a fost atribuit Ministerului Justiției un imobil cu suprafața utilă de 2.500 mp care a funcționat cu destinația de școală și care a fost amenajat pe cheltuieli de reparații curente ca sediu de judecătorie în anul 2011. În 300 mp din cei 2.500 funcționează Parchetul de pe lângă Judecătoria Turda.

Rămâne, din nefericire, încă nemodernizat sediul Judecătoriei Șimleu Silvaniei, care funcționează într-un imobil proprietate a Ministerului Justiției, achiziționat în 2010 și pentru care sunt în desfășurare procedurile legale de aprobare a lucrărilor de Reparații capitale.

SECȚIUNEA a 3-a – Calitatea actului de justiție

3.1. Accesul la justiție

Accesul liber la justiție este consacrat cu valoare de principiu de art. 21 din Constituție, care în alin. (1) prevede că „Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale”, precum și de art. 6 din Legea nr. 304/2004.

La rândul său, art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, asigură dreptul de acces la un tribunal, prin care se înțelege acordarea asistenței judiciare, simplificarea procedurilor judiciare, asigurarea unei bune administrări a justiției, cu respectarea principiului securității raporturilor juridice.

În urmă cu un deceniu, s-a elaborat Directiva Consiliului Uniunii Europene 2003/8/CE privind îmbunătățirea accesului la justiție în cazul litigiilor transfrontaliere, prin stabilirea de reguli minimale comune referitoare la asistența judiciară acordată în cadrul acestor categorii de cauze.

În cadrul calendarului de transpunere în plan intern a Directivei 2003/8/CE, s-a adoptat Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008, privind ajutorul public judiciar în materie civilă, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 193/2008.

Conform art. 6 din acest act normativ, ajutorul public judiciar se poate acorda sub forma asistenței prin avocat, a plății expertului, traducătorului sau interpretului folosit în cursul procesului, a plății onorariului executorului judecătoresc, precum și a unor scutiri, reduceri, eșalonări sau amânări de la plata taxelor judiciare de timbru.

În aplicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008, în cursul anului 2012 la Secția I-a civilă au fost soluționate în total un număr de 42 de cereri de acordare a ajutorului public judiciar, din care: 38 cereri pentru taxă judiciară de timbru, 30 fiind admise, iar 8 respinse; 3 cereri pentru asistență juridică prin avocat, din care 2 au fost admise și 1 respinsă; precum și o cerere pentru plata cauțiunii, care a fost admisă în parte.

În cursul anului 2012, pe rolul Secției a II – a civile, de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel Cluj a fost înregistrat un număr de 14 cereri de acordare a ajutorului public judiciar, cereri întemeiate fie pe dispozițiile O.G. nr. 51/2008, fie pe dispozițiile art. 21 din Legea nr. 146/1997, sub forma scutirii, reducerii, eșalonării sau amânării de la plata taxelor judiciare de timbru.

Se constată o reducere a acestor cereri față de anul anterior, deoarece în anul 2011 a fost înregistrat un număr de 24 cereri.

Pe stadii procesuale, situația se prezintă astfel:

- 1 cerere formulată în recurs;
- 12 cereri formulate în apel;
- 1 cerere formulată în primă instanță.

Din totalul de 14 cereri înregistrate în anul 2012, 10 au fost admise total sau parțial, fie direct (7 cauze), fie în urma aditerii cererii de reexaminare împotriva încheierii prin care cererea de acordare a ajutorului public judiciar a fost inițial respinsă (3 cazuri), iar 4 cereri au fost respinse.

În majoritatea cazurilor în care instanțele au dispus acordarea ajutorului public judiciar acesta a fost acordat sub forma eșalonării plății taxei judiciare de timbru, stabilite în sarcina petenților, iar într-un caz s-a acordat onorariu expert din fondul de ajutor public judiciar constituit la Ministerul Justiției.

În materie penală nu au existat cazuri de acordare a ajutorului public judiciar, fiindcă în toate situațiile în care instanța a apreciat că inculpatul, partea vătămată, partea civilă sau partea responsabilă civilmente nu și-ar putea face singuri apărarea, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, în care se impune desemnarea unui avocat din oficiu, Ministerul Justiției va asigura în bugetul său de venituri și cheltuieli sumele necesare plății onorariilor pentru avocați.

Ministerul Justiției avansează sumele necesare în baza Protocolului privind stabilirea onorariilor pentru avocații care acordă asistență juridică în materie penală, încheiat în anul 2008 cu Uniunea Națională a Barourilor din România.

3. 2. Ponderea hotărârilor atacate din totalul hotărârilor pronunțate. Indicele de desființare

Din totalul de 20.473 hotărâri pronunțate în anul 2012 de Curtea de Apel Cluj, ca instanță de sine stătătoare, au fost atacate 1.048 hotărâri, rezultând o pondere a atacabilității de 5,12%.

La nivelul tribunalelor (incluzând și Tribunalul Specializat Cluj), din cele 55.602 dosare soluționate au fost atacate 15.482 hotărâri, ceea ce a determinat o pondere a atacabilității de 27,84%.

Procentual, cele mai multe hotărâri au fost atacate la Tribunalul Sălaj (70,79%) și la Tribunalul Bistrița-Năsăud (35,14%), la celălalt pol situându-se Tribunalul Maramureș cu 15,36%.

La judecătoriile din cadrul Curții de Apel Cluj, parametrii mai sus analizați se prezintă după cum urmează:

- numărul hotărârilor pronunțate - 110.536;
- hotărâri atacate - 13.150;
- ponderea atacabilității - 11,89%;

Cele mai mari procente de atacabilitate le-au avut Judecătoriile Târgu-Lăpuș (18,03%), Vișeu de Sus (16,99%), Sighetu Marmăției (16,81%), Gherla (14,99%), Cluj-Napoca (13,64%), Dragomirești (13,14%), valorile cele mai mici ale acestui indicator fiind înregistrate la Judecătoriile Huedin (8,99%), Beclean (8,70%) și Turda (8,07%) .

Indicele de casare/menținere a hotărârilor în căile de atac.

La Curtea de Apel Cluj, din cele 1.048 hotărâri atacate au fost modificate sau desființate 190 de hotărâri, ceea ce reprezintă un indice de casare de 0,92%.

Media indicelui de casare obținută la nivelul tribunalelor a fost de 3,62%, ca urmare a desființării sau modificării unui număr de 2.012 hotărâri din totalul de 15.482 hotărâri atacate.

O valoare peste media indicelui de casare s-a înregistrat la Tribunalul Maramureș, cu 7,53% și Tribunalul Bistrița cu 4,24%, sub

această medie situându-se Tribunalul Specializat Cluj (0,85%), Tribunalul Sălaj (1,58%) și Tribunalul Cluj cu 2,13%.

La judecătoria, media indicelui de casare a fost de 2,19%, din cele 110.536 hotărâri pronunțate fiind atacate 13.150 (11,89%) și desființate sau modificate 2.426 hotărâri.

Printre judecătoriile care au avut un indice de casare mai mare se numără Judecătoriile Târgu-Lăpuș (6,01%), Sighetu Marmației (4,28%), Dragomirești (4,20%), Șimleu Silvaniei (3,97%), Vișeu de Sus (3,60%), la polul opus situându-se Judecătoriile Dej (0,78%), Beclean (1,40%), Cluj-Napoca (1,59%), valori sub medie obținând și Judecătoriile Năsăud (1,78%) și Baia-Mare (1,82%).

Este de remarcat faptul că în procentele arătate sunt cuprinse și hotărârile desființate sau modificate în căile de atac pentru motive neimputabile judecătorilor.

În anul 2012, Secția I-a civilă a pronunțat un număr total de 5.696 hotărâri, din care au fost atacate 147 hotărâri, adică un procent de 2,58%, iar în căile de atac au fost modificate, casate, desființate etc., un număr de 56 de hotărâri, de unde rezultă un indice de casare de 0,98%. Raportat la numărul total de hotărâri pronunțate de Secția I-a civilă, acest indice de casare este excelent, însă dacă avem în vedere că obiectul căilor de atac l-au constituit în special cele 184 hotărâri pronunțate în apel, din care au fost atacate efectiv 56 de hotărâri, rezultă că sunt necesare în continuare eforturi pentru îmbunătățirea acestui parametru calitativ.

Din totalul celor 12.481 de hotărâri pronunțate de judecătoria Secției a II-a civile, de contencios administrativ și fiscal în cursul anului 2012 doar împotriva unui număr de 743 de hotărâri au fost formulate căi de atac.

Indicele de atacabilitate a hotărârilor a înregistrat la nivelul secției a fost de 5,95%.

Ca urmare a deciziilor pronunțate în recurs de către Înalta Curte de Casație și Justiție prin cele două secții omoloage, Secția a II-a civilă și

respectiv Secția de Contencios Administrativ și Fiscal au fost casate sau modificate 94 hotărâri.

A rezultat astfel un indice de casare la nivelul secției de 0,75%, ceea ce situează secția și instanța per ansamblu în top, indicatorul analizat reflectând astfel preocuparea judecătorilor, dar și a personalului auxiliar de specialitate, pentru calitate, care s-a evidențiat, nu în ultimul rând, în aspectul de legalitate și temeinicie a hotărârilor .

Numărul hotărârilor pronunțate de Secția penală a Curții de Apel Cluj a fost, în anul 2012, de 2.296, din care 158 au fost atacate, rezultând astfel o pondere a atacabilității de 6,88%; din hotărârile atacate au fost desființate sau modificate doar 40 de hotărâri, astfel încât indicele de casare a fost de 1,74%

3. 3. Elemente statistice privind durata de soluționare a cauzelor (inclusiv pe materii)

Din analiza datelor statistice privitoare la durata de soluționare a cauzelor rezultă, în concret, că din cele 20.473 de dosare soluționate de Curtea de Apel Cluj, 16.168 dosare - reprezentând 78,97% - au avut o durată de soluționare cuprinsă între 0 și 6 luni, 4.060 de dosare, respectiv 19,83%, au fost soluționate într-un interval cuprins între 6 și 12 luni, în timp ce 245 dosare (1,19%), au depășit un an de zile.

La nivelul secțiilor, situația duratei de soluționare a cauzelor se prezintă astfel:

La Secția I civilă au fost soluționate 5.696 de cauze, din care 5.226 cauze (91,74%) între 0 - 6 luni, 272 de cauze (4,77%) între 6 și 12 luni, 198 de cauze, echivalentul unui procent de 3,47%, depășind durata de un an de zile.

Durata medie de soluționare a cauzelor în anul 2012, a fost de 94,44 zile, ceea ce înseamnă: 23,97 zile, în primă instanță; 95,78 zile în recurs și 163,64 zile în apel, rezultând o operativitate de 97,40%.

Aceste date reflectă activitatea deosebită desfășurată de colectivul de judecători ai secției, ajutat de personalul de specialitate, efortul intens depus în scopul respectării unei garanții de ordin general înscrise în art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și anume „termenul rezonabil”, în care orice persoană are dreptul să fie judecată.

Principiul celerității procedurilor judiciare preocupă conducerea secției și colectivul ei de judecători, începând cu fixarea primului termen de judecată și până la redactarea hotărârii, astfel încât îndeplinirea justiției să aibă loc fără întârzieri de natură a-i compromite eficacitatea și credibilitatea.

Aceasta este doar o parte a „termenului rezonabil” impus de art. 6 pag. 1 din CEDO, care are de regulă ca punct de plecare *dies a quo* ziua în care instanța de fond a fost investită cu soluționarea litigiului și acoperă ansamblul procedurilor derulate în cauză, adică atât cele de fond, cât și eventual cele din apel sau recurs, ori soluționarea definitivă a contestației privitoare la dreptul sau obligația în discuție și având ca punct final *dies ad quem* ziua în care au fost finalizate procedurile de executare a hotărârii.

Soluționarea recursurilor poate avea loc de regulă la primul termen de judecată, iar excepțiile de la regulă intervin în cazul formulării cererilor de amânare pentru angajare de apărător, inclusiv de către recurent, în situația recalculării taxelor judiciare de timbru, sau ca urmare a formulării cererilor de acordare a ajutorului public judiciar în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008.

În apel, atunci când se administrează proba cu expertiza judiciară, soluționarea cauzei depinde de efectuarea expertizelor, care se întocmesc uneori cu inacceptabile întârzieri și răspunsuri la obiecțiunile formulate de părți. Mai ales în perspectiva intrării în vigoare a noului Cod de procedură civilă, când curțile de apel vor judeca preponderent apeluri, se impune ca Ministerul Justiției să disciplineze corpul de experți judiciari, întrucât în materie civilă

aceștia sunt principala cauză a soluționării cu întârziere a cauzelor, iar aplicarea amenzilor judiciare nu îi determină să efectueze cu celeritate rapoartele de expertiză în care sunt numiți de instanțe.

La Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, din cele 12.481 de dosare soluționate, 8.744 dosare (70,05%) au avut o durată de soluționare mai mică de 6 luni; 3.705 de dosare au fost soluționate în intervalul cuprins între 6 și 12 luni, reprezentând un procent de 29,68%, în timp ce un număr 32 dosare (0,25%) au depășit durata de un an.

Soluționarea cu celeritate a cauzelor deduse judecății și reducerea duratei procedurilor judiciare a constituit și în anul 2012 o preocupare permanentă a conducerii secției și implicit a judecătorilor componenți ai acesteia.

Pentru a urmări îndeaproape fenomenul s-a decis la nivel național permanenta monitorizare a dosarelor aflate pe rol și identificarea deopotrivă a cauzelor care generează întârzieri ori duc pe alocuri la depășirea duratei rezonabile de soluționare a litigiilor.

În acest context, s-a întocmit lunar situația dosarelor mai vechi de un an în materia litigiilor de primă instanță și mai vechi de 6 luni în apel și pentru recurs, alăturându-se și motivele ori cauzele care au condus la depășirea duratei optime de soluționare și implicit a fost supravegheată corespunzător și activitatea de redactare în termen a lucrărilor, în special a sentințelor și deciziilor.

Trebuie notat ca la nivelul Secției a II-a civile, de contencios administrativ și fiscal durata medie de soluționare a dosarelor s-a situat în recurs la circa 127,92 zile, în apel la 95,8 zile, iar în cauzele directe la 64,47 zile, rezultând astfel o durată medie de 96,06 zile.

Mai trebuie amintit în context, mai ales în ceea ce privește indicele statistic al duratei medii de soluționare a litigiilor în recurs, ca la nivelul Secției a II-a civile activitatea a fost extrem de dificilă, rolul secției fiind supraîncărcat de litigii care au avut ca obiect restituire a taxei speciale de înmatriculare, taxe pe poluare ori pe emisiile poluante.

În aceste împrejurări extrem de vitrege pentru activitatea de judecată, actul de justiție a suferit din perspectiva celerității de soluționare cu toate că judecătorii au fost dispuși la efort susținut în aceasta direcție.

Volumul mare de activitate care depășește normalul își pune inerent amprenta pe durata de soluționare a cauzelor și aceasta este unica explicație pertinentă a duratei de soluționare a recursurilor. Evident, a fost o preocupare constantă din partea conducerii secției optimizarea activității și prioritizarea judecării dosarelor ce au vizat celelalte materii ale recursului, problematica ridicată de dosarele amintite mai sus deși nu a ridicat dificultăți de soluționare, a necesitat totuși timp de soluționare mai îndelungat datorită volumului extrem de mare al dosarelor și care, așa cum am arătat, în ansamblu a generat aparent o lentoare a soluționării dosarelor.

În acest context, pentru a se asana această cauză credem ca este necesară regândirea de către legiuitor a modului de receptare a jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene în sistemul juridic și în particular de către autoritățile administrative.

Așa cum rezultă din prevederile art. 148 alin. 2 și 4 din Constituția României, revizuită și republicată, obligativitatea respectării și aplicării dreptului obligatoriu al Uniunii Europene (în care se include și jurisprudența instanțelor de la Luxembourg) nu aparține în mod necesar numai instanțelor judecătorești, dar se impune în egală măsură și celorlalte autorități menționate expres de textul constituțional dintre care se detașează prin necesitatea implicării atât Legislativul cât și Executivul.

Nu trim speranța ca legislația în materie va fi radical îmbunătățită și astfel se vor găsi inclusiv soluții legislative unitare de remediere a aspectelor ce fac obiectul dosarelor aflate pe rol, tocmai pentru a degreva într-un timp scurt rolul instanțelor de astfel de cauze pentru ca judecătorii să aibă suficient timp să se concentreze pe adevăratele probleme de drept și de fapt deduse judecării în celelalte dosare nu puține la număr.

La Secția penală și de minori, din totalul de 2.296 de dosare soluționate, 2.198 de dosare (în procent de 95,73%) au fost soluționate în mai puțin de 6 luni, 83 dosare între 6 și 12 luni, iar 15 dosare au depășit durata de un an.

Timpul mediu de soluționare a cauzelor de fond a fost în cursul anului 2012 de 90 zile, iar pe obiecte un număr mai mare de zile au înregistrat conflictele de interese, prevăzut de art. 253¹ Cod penal, abuzul în serviciu contra intereselor persoanelor, prevăzut de art. 246 Cod penal, neglijența în serviciu, prevăzut de art. 249 Cod penal, printre cele cu un număr mai redus de zile se situează cererile de liberare provizorie, plângerile împotriva rezoluțiilor procurorului și conflictele de competență.

Cauzele aflate în apel au fost soluționate într-o perioadă medie de 96 zile însă se remarcă că infracțiunile prevăzute în legi speciale, precum infracțiunile la legea privind drepturile de autor și drepturile intelectuale, prevăzute de Legea nr. 8/1996, infracțiunile la legea privind mărcile și indicațiile geografice, prevăzute de art. 84/1998, traficul de persoane, prevăzut de Legea nr. 678/2001 și infracțiunilor de spălare de bani, prevăzute de Legea nr. 656/2002 au pretins un interval mai mare pentru finalizare.

Cauzele din recurs au necesitat pentru soluționare un timp mediu de 64 de zile; dintre aceste dosare, o perioadă mai mare s-a înregistrat la infracțiunile de fals în înscrisuri sub semnătură privată, prevăzute de art. 290 Cod penal, distrugere și semnalizare falsă, prevăzute de art. 276 Cod penal, neglijență în serviciu, prevăzută de art. 249 Cod penal și corupție sexuală, prevăzută de art. 202 Cod penal.

Cauze care influențează durata de soluționare

a) Secția penală a Curții de Apel Cluj soluționează majoritatea cauzelor în căile de atac, astfel încât o pondere mare în durata de soluționare a unui dosar o reprezintă întârzierea generată de diferența dintre data repartizării cauzei pe rolul secției penale și data punerii în

circuit extern la instanța de trimitere. Sub acest aspect, întârzierea medie rezultată din comparație între toate instanțele din raza Curții de Apel Cluj este de 5 zile: de exemplu Tribunalul Bistrița Năsăud trimite dosarul în medie într-o singură zi, Tribunalul Sălaj în 2 zile, iar Tribunalul Maramureș în 3 zile; dintre judecătorii, cea mai mare întârziere o realizează Judecătoria Baia Mare, de 6 zile.

b) Intervalul mediu dintre data creării dosarului la Secția Penală a Curții de Apel Cluj și data primului termen de judecată constă în 32 zile pentru fonduri, 31 de zile pentru apeluri și de 35 zile pentru recursuri, interval care ține seama inclusiv de dosarele repartizate începând cu luna mai peste vacanța judecătorească astfel încât media este foarte bună.

c) Timpul mediu dintre termenele de judecată în recurs este de 28 zile, în apel de 25 zile, iar la fond de 21 zile.

d) numărul mediu de termene acordate pentru finalizarea unei cauze de fond este de 2,89; ponderea o reprezintă plângerile împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor procurorului de netrimitere în judecată, prevăzut de art. 278/1 Cod procedură penală; un număr de 62 de cauze având acest obiect au fost finalizate la 168 de termene rezultând o medie de 2,71 de termene acordate pentru un dosar; mandatele europene de arestare sunt soluționate de regulă la cel de-al doilea termen.

În privința dosarelor în apel, acestea necesită în medie 2,9 termene; având în vedere că majoritatea dosarelor au drept obiect infracțiuni grave precum omorul, prevăzut de art. 174 Cod penal, omorul calificat, prevăzut de art. 175 Cod penal și traficul de droguri, prevăzut de art. 2 din Legea nr. 143/2000 este evident că media este foarte bună.

În recurs, media termenelor acordate este de 1,54 de asemenea foarte bună, ținând seama că majoritatea cauzelor o reprezintă infracțiunile de furt calificat, prevăzut de art. 209 Cod penal, infracțiunile privind circulația pe drumurile publice, prevăzut de OUG

nr.105/2001, urmate de măsurile preventive, apoi de infracțiunile de ucidere din culpă, prevăzut de art. 176 Cod penal și de tâlhărie, prevăzut de art. 211 Cod penal.

e) Frecvența motivelor de amânare

Din această perspectivă, în recurs și în apel, aproximativ o treime din cauze se amână datorită lipsei de apărare, față de o optime din cauzele pe fond; urmează amânarea pentru pronunțare, apoi acordarea termenului pentru administrarea probelor propuse, preschimbarea termenului, solicitarea apărătorului de a pregăti apărarea însă în limite obiective, numărul dosarelor fiind doar de ordinul zecilor; rezultă că cererile de amânare sunt admise doar în cazuri temeinice, la nivelul secției fiind conturată practica de a nu se acorda decât un singur termen pentru angajarea apărătorului și inclusiv pentru pregătirea apărării, partea fiind avertizată că la următorul termen cauza va fi judecată în prezența apărătorului desemnat din oficiu.

Dosare vechi în sistem

Stadiul procesual fond înregistrează câte 4 dosare nefinalizate pentru fiecare interval de 6-12 luni, respectiv 1-2 ani, și niciunul pentru intervalul de 2-3 ani; remarcabil este că în perioada de 3-6 luni, sunt doar două dosare nefinalizate.

În apel, 6 dosare au o vechime de 3-6 luni - ceea ce reprezintă 13,4% raportat la celelalte dosare; un dosar peste 12 luni, în concret 15 luni – și 5 dosare au o vechime cuprinsă între în 6-12 luni.

În recurs 7 dosare nefinalizate au o vechime între 6-12 luni, iar cu peste 12 luni există un singur dosar, însă cu o vechime concretă de 13 luni; notabil este că doar 5 dosare au o vechime de 3-6 luni, cea mai mare parte din dosare situându-se în intervalul mai mic de 3 luni vechime.

Această analiză denotă efortul judecătorilor de a soluționa cauzele penale în termen rezonabil.

Cauze de mare corupție după calitatea persoanelor sau valoarea prejudiciului

În anul 2012 pe rolul Curții de Apel Cluj s-au aflat în curs de judecată în stadiu procesual fond, 5 dosare, în stadiu procesual apel, 4 dosare, iar în recurs, 1 dosar.

În cadrul dosarelor ce se judecă în apel, cât și în cele ce vizează o soluționare pe fond, magistrații Curții de Apel au fost confrunțați și au încuviințat, pentru respectarea dreptului la un proces echitabil și a dreptului la apărare al inculpaților, probe științifice, care au avut ca obiectiv ascultarea și verificarea de către experți a conținutului CD-urilor înregistrate în faza de urmărire penală, efectuarea de expertize informatice asupra conținutului înregistrărilor stocate în unitatea centrală a calculatoarelor, probe testimoniale atât în apărarea, cât și în acuzarea inculpaților, toate procesele amânându-se în principal pentru administrarea materialului probator.

Mandate europene de arestare și videoconferințe

În 2012 Secția penală a înregistrat pe rol: 21 de mandate europene de arestare și o extrădare; 11 audieri prin videoconferință, din care în 4 solicitate de judecătorii secției, iar 7 în care România a fost stat solicitat.

La nivelul tribunalelor arondate Curții de Apel Cluj, indicatorii statistici mai sus analizați pun în evidență următoarea situație:

La Tribunalul Maramureș, din cele 13.726 cauze soluționate de în anul 2012, 10.948 cauze (79,76 %) au avut o vechime între 0-6 luni; 2.173 cauze (15,83 %) între 6-12 luni, iar 605 cauze (4,40 %) au depășit vechimea de un an.

Structura celor 605 cauze mai vechi de un an este următoarea:

- 593 cauze în materie civilă și comercială, din care 507 cauze directe, 52 cauze în apel și 34 cauze în recurs;
- 12 cauze în materie penală, toate cauze directe.

La Tribunalul Sălaj, durata de soluționare a cauzelor se situează sub 6 luni, în toate gradele de jurisdicție: primă instanță, apel și recurs și în principalele materii, respectiv: materie civilă, materie penală, minori și familie, contencios administrativ și fiscal, comercial și conflicte de muncă și litigii de asigurări sociale.

În procedura insolvenței, durata de soluționare a cauzelor a fost cuprinsă între 3 luni - 1 an. În materie civilă și penală, un procent de 95,20 % din dosarele aflate pe rol au fost soluționate într-o perioadă cuprinsă între 0 și 6 luni, acest procent reprezentând în cifre absolute 7.881 dosare, 3,37 % din dosare, respectiv 279 dosare, au fost soluționate între 6 luni și 1 an, în timp ce pentru soluționarea procentului de 1,43 % (reprezentând 118 dosare) a fost necesară o durată mai mare de 1 an de zile.

La Tribunalul Bistrița Năsăud, în anul 2012, durata de soluționare a cauzelor, la nivelul secției I civile se prezintă astfel :

- din 2.827 dosare soluționate în fond, 2.584 au avut o durată de soluționare sub 6 luni; 230 dosare fiind hotărâte în intervalul cuprins între 6 și 12 luni, 9 dosare între 1 și 2 ani, iar 4 dosare între 2 și 3 ani;

- din 115 dosare soluționate în apel, 104 au fost hotărâte într-un termen care nu a depășit 6 luni, 8 în termen de 6 -12 luni, 2 dosare în termen de 1-2 ani și 1 dosar între 2-3 ani;

- în recurs a fost soluționat un număr total de 433 dosare, din care 412 de dosare au avut o durată mai mică de 6 luni; 18 dosare au fost soluționate în termen de 6-12 luni, iar în cazul a 3 dosare, durata de soluționare a depășit 1 an de zile.

La finele anului 2012, pe rolul secției I civile s-au regăsit 10 dosare având o vechime mai mare de 1 an, din care 5 dosare se judecă în fond și 5 dosare în apel, principalul motiv al amânării acestor cauze, la ultimul termen de judecată, fiind nedepunerea raportului de expertiză topografică.

Având în vedere numărul mare de dosare aflate pe rolul secției civile (3.872 dosare), se constată că procentul de 0,26%, corespunzător

dosarelor pentru care a fost nevoie de mai mult de 1 an pentru soluționare, este relativ mic.

În cadrul secției a II-a civile, în materiile contenciosului administrativ, a celui fiscal, precum și în materia comercială, din totalul 5.384 cauze soluționate în anul 2012, un număr de 3.654 (68%) a avut o durată de soluționare cuprinsă între 0 și 6 luni, 1.500 cauze (28,00%) s-au soluționat între 6 și 12 luni, 229 (4,3%) între 1 și 2 ani și doar 1 cauză (0,02%) s-a încadrat în intervalul cuprins între 2 și 3 ani. Toate cele 224 de dosare cu durată de soluționare de peste 1 fac parte din categoria dosarelor de fond, în timp ce 99,20% din dosarele aflate în apel și în recurs, au fost soluționate în mai puțin de 6 luni.

În materie penală, durata medie de soluționare a cauzelor s-a situat între următoarele intervale: 6 luni – 1 an, pentru dosarele judecate în fond și în apel, respectiv, 2 - 3 luni pentru dosarele aflate în recurs.

De altfel, la sfârșitul anului 2012 pe rolul secției penale a Tribunalului Bistrița-Năsăud numărul cauzelor mai vechi de 1 an a fost de 23 cauze (spre deosebire de anul 2011, când numărul dosarelor mai vechi de un an a totalizat 13 dosare).

Durata mai mare de soluționare a unor cauze de fond derivă din complexitatea deosebită a acestora, care impune audierea unui mare număr de martori, efectuarea unor expertize contabile sau medico-legale și care necesită timp pentru a fi realizate.

În apel dificultățile sunt, de asemenea, legate de necesitatea administrării unor probe, fie noi, fie dintre cele neadministrare la instanța de fond. La sfârșitul anului 2012, pe rolul secției penale nu exista nicio cauză în materia recursului a cărei vechime să atingă durata de 6 luni.

La Tribunalul Cluj, din cele 18.699 dosare soluționate în cursul anului 2012, un număr de 16.175 de dosare au avut ca durată de soluționare intervalul cuprins între 0 – 6 luni, ceea ce corespunde unui procent de 86,50%, 1.786 dosare au fost soluționate între 6 – 12 luni

(9,55%), durata de peste un an fiind depășită în cazul unui număr de 738 dosare.

3. 4. Mecanisme de unificare a practicii judiciare la nivelul instanței

Organizarea întâlnirilor profesionale lunare ale judecătorilor **Secției I-a civile**, precum și ori de câte ori este necesar, în conformitate cu dispozițiile art.26¹-art.26³ din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, în cadrul cărora se discută problemele de practică judiciară neunitară și se tranșează, în funcție de argumentele juridice care soluția legală. În cadrul aceluiași întâlniri profesionale lunare, se discută și principalele hotărâri ale CEDO și CJUE, care interesează secția. Analiza soluțiilor are loc pe baza referatelor întocmite de judecătorii-raportori, pe baza programării stabilite la începutul anului de președintele secției civile.

Totodată, conform programării făcute de vicepreședintele Curții de Apel Cluj, judecător Denisa-Livia Băldean, au loc întâlniri trimestriale ale judecătorilor Secției I-a civilă a Curții de Apel Cluj, cu judecătorii secțiilor civile de la tribunalele și judecătoriile din raza curții de apel, în cadrul cărora se dezbate principalele probleme de drept civil, procesual civil, de minori și familie, de dreptul muncii și al securității sociale, propuse de judecătorii de la instanțele inferioare, iar rezultatul acestor întâlniri se consemnează în minuta redactată de președintele secției, ce se transmite tribunalelor și judecătoriilor arondate și se afișează în format electronic.

Monitorizarea și analiza soluțiilor pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție, pe baza referatelor întocmite de președintele secției, publicarea în rezumat a practicii judiciare în materia civilă a Secției I-a civilă a Înaltei Curți de Casație și Justiție rezultate ca urmare a exercitării recursurilor împotriva hotărârilor pronunțate în apel de

Secția I-a civilă a Curții de Apel Cluj, materializate în mai multe volume, din care ultimul intitulat „Probleme de drept civil și procesual civil din practica instanței supreme”, apărut în anul 2012 la Editura Universul Juridic.

Participarea judecătorilor secției la elaborarea culegerii de practică judiciară anuală „Buletinul jurisprudenței Curții de Apel Cluj”, unde sunt selectate și prezentate într-o formă adecvată, cele mai importante și reprezentative hotărâri judecătorești din fiecare an, pentru a servi ca exemple în orientarea altor instanțe judecătorești.

Selectarea trimestrială de către președintele Secției I-a civilă a unui număr de circa 20-60 hotărâri judecătorești reprezentative și transpunerea lor pe portalul instanțelor, precum și selectarea dintre acestea a unui număr de circa 10-15 hotărâri pentru revista „Buletinul Curților de Apel”.

Pe lângă recursul în interesul legii, care rămâne încă o instituție greoaie și anevoioasă, după intrarea în vigoare a noului Cod de procedură civilă, o instituție în care judecătorii își pun mari speranțe pentru unificarea practicii judiciare, este reprezentată de pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept reglementate de art. 519-521, dacă aplicarea ei nu va fi amânată *sine die*, și nu va fi deturnată de la scopul pentru care a fost înființată.

Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal

Practica neunitară a instanțelor de judecată reprezintă adesea o realitate inerentă fiecărui sistem judiciar, decurgând în principal din lacunele sau ambiguitatea textelor de lege. Cu toate că sursele generatoare de practică judiciară nu s-au diminuat și nici nu s-au îmbunătățit semnificativ, sistemul judiciar a căutat în ultimii ani să adapteze diverse măsuri și metode pentru asanarea ori măcar diminuarea acestui fenomen.

Și este așa, deoarece restrângerea acestui fenomen asigură calitatea actului de justiție pentru destinatarul lui.

Unificarea practicii judecătorești constituie, pe de o parte, un deziderat național, iar, pe de altă parte, o cerință imperativă a instituțiilor europene adresată Guvernului român.

În ceea ce privește aspectul național trebuie notat că intrarea în vigoare a Noul Cod de procedură civilă credem că va îmbunătăți principala abordare actuală de combatere a jurisprudenței neunitare, anume „Recursul în interesul legii” prin introducerea unui mijloc procedural nou, ce se va constitui într-un veritabil suport necesar și util efortului de unificare, respectiv „Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor probleme de drept. Deocamdată ne exprimăm speranța că o astfel de abordare va aduce roade palpabile pe terenul spinos și gingaș al chestiunii practicii neunitare.

Din punct de vedere al practicii Secției a II-a civile, în anul 2012 s-a urmărit identificarea într-un stadiu incipient a tuturor problemelor de practică neunitară ivite în activitatea de judecată prin organizarea pe lângă ședințele de analiză formale lunare și trimestriale și a unor întâlniri ad-hoc, informale.

Este evident că acestea se adaugă multiplelor modalități de documentare pe care le au judecătorii secției în ceea ce privește legislația relevantă, noutățile legislative în special în ceea ce privește actele normative relevante pentru activitate, cum ar fi bunăoară Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, Legea societăților comerciale nr. 31/1990, Legea privind procedura insolvenței nr. 85/2006 etc. Mai apoi, este de semnalat facilitatea accesului la jurisprudența instanțelor europene (Curtea de Justiție a Uniunii Europene și Curtea Europeană a Drepturilor Omului) precum și a jurisprudenței instanțelor interne (Înalta Curte de Casație și Justiție și celelalte curți de apel, Curtea Constituțională).

Din perspectivă europeană trebuie notat că sub aspectul importanței și impactului acesteia asupra sistemului judiciar practica neunitară a fost introdusă în cadrul condiționalității nr. 1 (BM-1)

monitorizate în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare cuprins în Decizia Comisiei Europene 2006/928/CE din 13 decembrie 2006 publicată în JOUE seria C nr. 354 din 14 decembrie 2006.

În acest context, în Raportul dat publicității de Comisia Europeană (CE) la data de 30 ianuarie 2013 s-a reținut, între altele, ca: *Un aspect important pentru unificarea jurisprudenței este actualizarea sistemului informatic depășit, care limitează capacitatea de informare a judecătorilor cu privire la hotărârile pronunțate în alte cauze. (...) Ministerul Justiției intenționează să pună în aplicare o strategie pentru ca accesul la ECRIS (principala baza de date judiciare) să se facă simplu și rapid.*” (Raportul Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind progresele înregistrate de România în cadrul mecanismului de cooperare și verificare, pag. 8-9).

Cu privire la acest aspect, Ministerul Justiției a precizat că: “În ultimii ani, Ministerul Justiției a promovat o serie de modificări legislative care au condus la transformarea Înaltei Curți de Casație și Justiție într-o veritabilă instanță de casație. Aceasta tendință va fi consolidată prin intrarea în vigoare, simultan cu noul Cod de Procedură Civilă, a Legii privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr.134/2010 privind Codul de procedura civilă. În egală măsură, în vederea consolidării capacității instituționale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, schema de personal a acestei instanțe a fost sporită cu două posturi de consilier juridic (în scopul constituirii Biroului Juridic al Înaltei Curți de Casație și Justiție) și cinci posturi de grefier, destinate activității de statistică judiciară (Hotărârea de Guvern nr. 913/5 septembrie 2012 privind stabilirea numărului maxim de posturi pentru Înalta Curte de Casație și Justiție)”.

Nutrim speranța că aceste măsuri, ca și altele preconizate, își vor dovedi eficacitatea inclusiv pe terenul unificării practicii judiciare.

Secția penală și de minori

În cursul anului 2012 instanțele din raza Curții de Apel Cluj au sesizat un număr mult mai redus de probleme de drept rezolvate

neunitar, fapt explicabil prin consolidarea aplicării în practică a principalelor modificări legislative aduse de Legea nr. 202/2010.

Mecanismul de comunicare a practicii neunitare a rămas cel consacrat la nivelul secției penale prin adresa nr.2882/2011 emisă către instanțe, în baza căreia judecătorul delegat pentru măsurile privind unificarea practicii informează direct Secția Penală a Curții de Apel despre problemele soluționate neunitar. Se are astfel în vedere că, în materie penală, dosarele judecătoriilor sunt atacate direct la Curte, astfel încât aceasta trebuie să unifice practica judecătoriilor, nu tribunalele.

O altă cale uzitată este aceea consacrată de judecătorii secției penale de a se supune dezbaterii problemelor susceptibile de a primi o soluționare diferită, asigurându-se un mod unitar de abordare a chestiunilor controversate.

Astfel, în anul 2012, a fost supusă discuției chestiunea dacă infracțiunea de spălare de bani, prev. de art. 29 din Legea nr. 656/2002 poate avea caracter autonom; modalitatea de obligare în solidar a Fondului pentru protecția victimelor străzii (art.25¹ din Legea nr.32/2000), a părții responsabile civilmente și a inculpatului la despăgubiri către victimă; chestiunea ridicată de către Tribunalul Maramureș vizând incompatibilitatea judecătorului de a rejudeca propunerea de arestare în cursul judecății, rejudecarea survenită în urma casării încheierii inițiale și trimiterii spre rejudecare; aspecte legate de calea de atac și competența soluționării acesteia în cazul infracțiunii de evaziune fiscală prev. de art. 9 din Legea nr.24/2005; obligarea directă a asigurătorului către partea civilă a plății despăgubirilor civile în procesul penal; calea de atac a inculpatului împotriva încheierii primei instanțe de luare a sechestrului asigurător – chestiune semnalată Consiliului Superior al Magistraturii; cazurile de respingere a cererii de judecare potrivit procedurii simplificate; analiza orientării actuale a Înaltei Curți de Casație și Justiție - conform căreia Curtea de Apel are în prezent competența generală de a

juđeca recursul în materie penală, pe când tribunalul are o competență specială ; modalitatea efectivă de aplicare a art.320/1 C.pr.pen.; posibilitatea reținerii circumstanțelor agravante legale, prev. de art. 75 lit. a C.pen., dacă inculpaților li s-a reținut și infracțiunea prev. de art.7 sau art.8 din Legea nr.39/2003; acordarea daunelor morale moștenitorilor care continuă acțiunea civilă.

Rezultatul concret se reflectă în invocarea de către practicieni a orientării secției penale în dosarele aflate pe rol și în preluarea de către doctrina penală a dezlegărilor date de către judecători.

3. 5. Situația pregătirii profesionale a judecătorilor și personalului auxiliar

Formarea continuă a judecătorilor și a procurorilor constituie, în prezent, o preocupare primordială a instituțiilor naționale și a celor europene, fiind evidențiat acest aspect în multe dintre documentele și luările de poziție. Astfel, în Comunicarea nr. 551 din 13 septembrie 2011, Comisia Europeană releva faptul că *formarea judiciară este un element crucial în cadrul procesului de creare a unei culturi judiciare europene întrucât ea consolidează încrederea reciprocă între statele membre, practicieni și cetățeni. Este, astfel, esențial ca statele membre, sistemul judiciar, instituțiile de învățământ cu profil judiciar și profesiile juridice să își sporească activitățile de formare judiciară. Având în vedere că sunt cel mai bine plasate pentru a se asigura că legislația comunitară este integrată în formarea națională, acțiunea la nivel european va completa activitățile la nivel național.*

În același sens, Carta Europeană cu privire la Statutul judecătorului³ prevede un “*drept la pregătirea continuă*” a judecătorilor, care trebuie să aibă în mod regulat acces la acțiuni de pregătire asigurate de Stat, menite să garanteze judecătorului

³ Consiliul European, Strasbourg, 8-10 iulie, 1998.

întreținerea și aprofundarea cunoștințelor, atât tehnice, cât și sociale și culturale. Statul trebuie să vegheze ca organizarea acestor acțiuni de pregătire să se facă ținându-se cont de condițiile care se referă la rolul instanței independente pentru a se garanta corespunderea conținutului acțiunilor de pregătire și a structurilor care le asigură cu exigențele de deschidere, de competență și de imparțialitate.

Totodată, Carta enunța principalele îndatoriri ale judecătorului în și pentru exercițiul funcțiunii sale, referitoare la: timpul necesar alocat pentru soluționarea judicioasă a cauzelor cât și la starea de spirit atenta, lucida; respectul persoanelor; obligația de a păstra secretele care i-au fost încredințate; menținerea nivelului înalt de competență necesar în orice circumstanțe la judecarea cauzelor, subînțelegându-se că nivelul înalt de competență și experiența sunt pentru judecător o cerință constantă în examinarea și judecarea cauzelor, și că lui îi revine menținerea acestui nivel înalt.

Analiza acestor documente europene evidențiază direcțiile de acțiune și tendințele principale și actuale în formarea continuă, și anume:

- formarea judiciară rămâne apanajul statelor membre;
- activitățile de formare continuă trebuie să fie în continuare intensificate și sprijinite financiar;
- activitățile de formare continuă trebuie să vizeze toți practicienii dreptului, o importanță specială acordată formării judecătorilor, procurorilor și personalului auxiliar;
- în activitățile de formare judiciară trebuie să se acorde prioritate anumitor domenii, precum: cooperare judiciară internațională și jurisprudența C.J.U.E., simțindu-se nevoia promovării unei culturi europene autentice; drepturi și libertăți fundamentale; acquis-ul comunitar, acesta îmbogățindu-se în mod continuu și reprezentând o continuă provocare; domeniul limbilor străine și cunoașterea reciprocă a sistemelor de drept europene.

La nivel național, provocarea în domeniul formării judiciare o reprezintă intrarea în vigoare a noilor coduri, Codul civil și Codul de procedură civilă, Codul penal și Codul de procedură penală, iar ca o particularitate constantă, nevoia de formare în domenii precum lupta împotriva corupției și infracțiunile economico-financiare.

Modificarea rapidă și succesivă a legislației, corelată cu intrarea în vigoare a Noului Cod civil, la 1 octombrie 2011, precum și a codului de procedură civilă, la 15 februarie 2013 a conferit activității de formarea profesională continuă a judecătorilor un rol semnificativ.

În România, formarea continuă este obligatorie, autoritatea responsabilă fiind, în cazul magistraților, Institutul Național al Magistraturii, iar pentru auxiliarii de specialitate Școala Națională de Grefieri. Ea se realizează atât la nivel național, prin PFCC, cât și la nivel local, al curților de apel, prin PFCD. În esență, soluțiile preconizate vizează aplicarea mai energică a măsurilor menite să determine îmbunătățirea indicelui de calitate a actului de justiție, măsuri care au fost luate și până în prezent de către conducerea Curții de Apel Cluj, conjugate cu un control periodic, preventiv și corectiv.

În acest sens, în cursul anului 2012, atât la nivel central, cât și la nivel local, prin responsabilul cu formarea continuă descentralizată, a fost monitorizată dinamica solicitărilor magistraților de participare la diverse stagii de formare profesională la nivel centralizat, informând în timp util Institutul Național al Magistraturii despre concentrarea cererilor pe anumite arii de interes, pentru a putea fi creată o programă de stagii de instruire adaptată nevoilor reale ale judecătorilor. După ce în cadrul Institutului Național al Magistraturii au fost analizate cererile judecătorilor și aprobate participările, a fost adusă în atenția colegiului de conducere al instanței necesitatea de a asigura, din perspectiva activității de judecată curente, pentru fiecare judecător, perioada de timp corespunzătoare prezenței la stagiul de formare profesională, fără a fi afectată funcționarea instanței.

Formarea continuă centralizată. În anul 2012, asemenea anilor precedenți, toți judecătorii Curții de Apel Cluj, precum și aceia ai instanțelor arondate Curții, și-au manifestat disponibilitatea pentru a participa la seminariile Programului de formare centralizată, selecția fiind în număr de 125, un procent de 40,58% din numărul total al judecătorilor Curții, mai mic decât în anul precedent, calculat la un număr de 142 de participanți.

În ceea ce privește domeniile în care s-a asigurat formarea judiciară, accentul a fost pus, în anul 2012, pe formarea în materia noilor Coduri acordându-se atenția necesară și celorlalte domenii. Exemplificativ, menționăm: *“Perspective practice în activitatea de formare descentralizată a judecătorilor”, „Materia recuperării creanțelor”, „Implicațiile Noului Cod civil și Noului Cod de procedură civilă asupra raporturilor dintre judecători și avocați”, „Dreptul insolvenței”, „Combaterea discriminării”, „Dreptul asigurărilor sociale”, „Domeniul aplicării Dreptului Uniunii Europene”, „Informații relevante privind țările terțe folosite în cadrul procedurilor de îndepărtare de pe teritoriu”, „Îmbunătățirea cunoștințelor membrilor Rețelelor Naționale Judiciare în materie civilă și comercială din statele membre ale UE în domeniul noilor regulamente UE”, „Interesul superior al copilului-principiu fundamental în luarea oricărei decizii în cadrul procedurilor de adopție”, „Acces egal la justiție pentru romi”, „Comunicare interpersonală-programare neuro-lingvistică”, „Dreptul muncii”, „Practică neunitară în materie civilă-restituirea imobilelor preluate abuziv”; „Aplicarea instrumentelor UE în materia dreptului internațional” (Cluj – 28 - 30 martie 2012); „Criminalitate informatică” (Cluj – 28 martie 2012); „Rolul instanțelor naționale în interpretarea și aplicarea dreptului consumatorului” (INM – 26 - 27 aprilie 2012); „Practica neunitară” (INM – 17 - 18 mai 2012); „Eu-Anticartel and anti-monopoly Law” – Training for Romania Judges” (INM – 4 - 6 iulie 2012); „Dreptul insolvenței” (INM – 21 - 22 iunie 2012); „Cooperare judiciară internațională în materie civilă” (Sovata – 10 - 12 septembrie 2012); „Noul Cod de procedură civilă” (Cluj*

– 27 – 28 septembrie 2012, 12 – 13 noiembrie 2012, INM – 20 – 21 septembrie 2012; INM – 27 – 28 septembrie 2012); „Interesul superior al copilului” (Braşov – 5 - 7 noiembrie 2012); „Noul Cod de procedură penală (Cluj – 15 - 16 octombrie 2012); „Infraţiuni economico-financiare”(Cluj – 29 noiembrie 2012); „Noul Cod Penal” (Cluj – 22 - 23 noiembrie 2012); „Dreptul insolvenţei”, 25.10.2012 - 26.10.2012, Giroc; „Dreptul insolvenţei”, 25.10.2012 - 26.10.2012, Giroc; „Dreptul concurenţei. Legislaţie EU anti-cartel şi anti-monopol”, Sinaia, „Dreptul insolvenţei”, 25.10.2012 - 26.10.2012, Giroc; „Noul Cod de procedură civilă”. CA Cluj, 12.11.2012 – 13.11.2012, Cluj-Napoca; „Noul Cod civil” CA Cluj, 21.05.2012 – 22.05.2012, Cluj-Napoca.

În cadrul componentei de relaţii internaţionale, judecători ai Curţii de Apel Cluj şi ai Tribunalului specializat Cluj au participat şi în anul la programul de schimb al autorităţilor judiciare coordonat de E.J.T.M., program care presupune un schimb de magistraţi şi formatori între statele implicate, în cadrul unor strategii cu o durată de 10 zile.

Totodată, judecătorii au participat şi la alte seminarii şi activităţi internaţionale, organizate în cadrul parteneriatelor şi relaţiilor internaţionale dezvoltate de I.N.M. În acest context, sunt de menţionat participarea la seminarul având ca temă „Maintenance Obligations in Europe”, Lisabona, 18-19 octombrie 2012, precum şi la seminariile Training of Judges in EU Competition Law (Lecce, Paris, Brescia 2012-2013), organizate de Universitatea din Salento, Universitatea Paris 13, Universitatea din Brescia, CeSDEC, IRDA şi Autorite de la Concurrence, Paris, finanţat de Comisia Europeană

Formarea continuă descentralizată. În cadrul Programului de formare continuă descentralizată pentru anul 2012, la nivelul Curţii de Apel Cluj au fost organizate acţiuni comune pentru magistraţii curţii şi pentru cei de la nivelul instanţelor arondate, acţiuni de tipul seminarii şi dezbateri, pe anumite teme de interes, indicate de judecători şi

avizate de Consiliul Superior al Magistraturii, cu sprijinul Institutului Național al Magistraturii.

A fost, totodată, supravegheată activitatea de informare a judecătorilor cu privire la aparițiile legislative, jurisprudența Curții Constituționale, a Înaltei Curți de Casație și Justiție și a instanțelor europene, o informare zilnică, realizată de către grefierul documentarist, și lunară, în cadrul dezbaterilor organizate la nivelul fiecărei secții.

Formarea profesională continuă a judecătorilor Curții și ai instanțelor arondate acesteia se bazează, în mare măsură, pe studiul individual așa încât a existat o preocupare continuă pentru a fi asigurate condițiile realizării acestuia prin degrevare de competențe extraprofesionale, atât cât este obiectiv posibil, prin facilitarea participării la cursuri postuniversitare, doctorate, formatori I.N.M. sau S.N.G., seminarii organizate în Programul I.N.M. de formare continuă, și altele asemenea

O componentă importantă a sistemului de formare continuă a reprezentat-o, însă, formarea la nivel descentralizat, obiect al unei atenții sporite întrucât a permis ajustări flexibile la nevoile existente, pe fondul insuficienței resurselor financiare.

Consecutiv aprobării *Programului de formare descentralizată pentru anul 2012*, de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, Curtea de Apel Cluj, prin responsabilul cu formarea continuă descentralizată, a întocmit *Planul activităților de formare*, structurat pe trei direcții de acțiune, și anume:

1. domeniile comune obligatorii (practică neunitară, combaterea corupției, criminalitatea economico-financiară, CEDO, drept comunitar și cooperare judiciară internațională, IT și limbi străine). Luând în considerare recomandările Consiliului Superior al Magistraturii, un interes deosebit a fost acordat organizării activităților de formare continuă în domeniul unificării practicii judiciare;

2. domeniile orientative (formare specializată, etică și deontologie, formarea formatorilor și a membrilor comisiilor de evaluare);

3. domeniile specifice, de natură să asigure realizarea unor nevoi de formare locale, în măsura în care ele nu se regăsesc în domeniile comune, obligatorii.

Astfel, în domeniul „*Practică neunitară*”, s-au desfășurat 55 de seminarii, dintre care:

- 12 seminarii au fost organizate în cadrul Curții;
- 61 seminarii au fost organizate în cadrul tribunalelor arondate Curții;

În domeniul „*Combaterea corupției*”, a fost organizat seminarul cu tema *Infracțiunile de evaziune fiscală, de contrabandă și cele la regimul vamal – 29.11.2012*.

În domeniul complementar „*Formare specializată*”, au fost organizate 7 seminarii, la sediul Curții de Apel Cluj, axate pe noile coduri, după cum urmează:

Cooperare judiciară internațională în materie penală – 12.12.2012.

Noul Cod penal – 22 - 23.11.2012.

Noul Cod de procedură civilă – 12 - 13.11.2012.

Noul Cod de procedură penală – 15 – 16.10.2012.

Noul Cod civil – 21 – 22.05.2012.

Noul Cod civil – 27 - 28.09.2012.

Noul Cod civil – Dispoziții privitoare la Noul Cod al familiei – 14 – 15.06.2012

La toate instanțele din circumscripție au fost organizate întâlniri lunare pe programe de practică judiciară neunitară, dezbătute fiind inclusiv aspecte de drept comunitar și CEDO, cu respectarea *Planului pentru anul 2012*.

Metodele didactice au îmbinat prezentările teoretice cu dezbaterile asupra problematicii în discuție, alocându-se timp pentru

întrebări, ceea ce a imprimat seminariilor un caracter interactiv accentuat.

Materialele puse la dispoziție au constat în prezentări power-point și materiale teoretice.

Inspirată de modelul conferințelor transmise on-line, Curtea de Apel Cluj a organizat toate seminariile la nivel descentralizat în sistem de video conferință, creând astfel posibilitatea participării unui număr mare de judecători activi la instanțele arondate. Conferințele au fost transmise on-line , putând fi urmărite în mod direct de către judecătorii interesați, fiind totodată înregistrate.

Din analiza fișelor de evaluare completate de participanți, s-au desprins următoarele aspecte pozitive: inițiativa organizării acestor seminarii după modelul PFCD, cu participarea unor formatori ai Institutului Național al Magistraturii locali și/sau cadre universitare, avocați a fost considerată utilă; organizarea seminariilor a fost apreciată bună/foarte bună; problematica abordată a fost considerată utilă și cuprinzătoare; timpul alocat a fost suficient;

Principalele probleme întâmpinate au vizat:

- insuficiența resurselor bugetare alocate formării continue;
- imposibilitatea alcătuirii în mod corespunzător a proiectului de buget pentru anul 2012, în absența domeniilor obligatorii și a numărului de seminarii obligatorii, așa încât sumele solicitate și, mai cu seamă, cele obținute au fost departe de a fi putut asigura desfășurarea tuturor activităților de formare descentralizată propuse, în condiții optime.

Obiectivele formării continue pentru anul 2013. Obiectivele programului de formare continuă pentru anul 2013, la nivel descentralizat, sunt centrate pe principalele nevoi de formare pe plan european, pe plan național și pe plan local, în încercarea de a răspunde cerințelor generale și celor speciale, date de specificul activității de judecată la nivelul instanțelor din aria de competență a Curții de Apel Cluj.

Apreciem că obiectivele formării reținute prin programele de formare anterioare rămân valabile și pentru anul 2013, cu următoarele particularități:

A. Pregătirea magistraților în privința modificărilor legislative majore din sistemul legal românesc aduse de intrarea în vigoare a Noilor Coduri: civil, penal, de procedură civilă și de procedură penală.

Intrarea în vigoare a Noilor coduri presupune un efort suplimentar prin asimilarea tuturor modificărilor legislative intervenite, efort pe care magistrații acestei instanțe îl vor realiza în paralel cu activitatea de judecată, prin studiul individual și în cadrul formelor organizate de formare judiciară.

Modificările legislative majore intervenite în sistemul de drept românesc fac ca pregătirea judecătorilor în privința acestora să rămână obiectivul principal pentru anul 2013.

Se vor derula, astfel, activități de formare bilunare pe instanțe și pe secții, organizarea de seminarii la nivel descentralizat și asigurarea condițiilor de participare a judecătorilor la activitățile de formare organizate de I.N.M.

Orientativ, evidențiem temele propuse spre analiză pentru cea dintâi întâlnire de învățământ profesional organizată la nivelul Curții de Apel Cluj, pentru secțiile civile reunite, preconizându-se ca astfel de întâlniri să se desfășoare bilunar, în ziua de joi a săptămânii.

- 1.) Participanții la procesul civil (art. 41-93)
- 2.) Competența instanțelor judecătorești art. (94-147
- 3.) Actele de procedură, termenele procedurale, amenzile judiciare și despăgubirile civile (art. 148-191)
- 4.) Procedura în fața primei instanțe (art. 192-455)
- 5.) Căile de atac (art. 456-513)
- 6.) Dispoziții privind asigurarea unei practici judiciare unitare și contestația privind tergiversarea procesului (art. 514-526), proceduri speciale art. 914-1063).

B. Unificarea practicii judiciare în cadrul formării specializate a magistraților va reprezenta, în continuare, o preocupare a programului de formare continuă la nivel descentralizat, fiind cu precădere vizate problemele de drept susceptibile de a genera o practică judiciară neunitară, pentru a preîntâmpina pronunțarea unor soluții diferite în rezolvarea uneia și aceleiași probleme de drept.

Tematica acestor întâlniri va avea ca punct de plecare problemele de practică neunitară semnalate de instanțe și propunerile individuale primite de la judecători, în acest domeniu.

C. Formarea judecătorilor în domeniul dreptului european.

În conformitate cu documentele Comisiei europene, în centrul formării judiciare europene a trebuit să figureze ansamblul acquis-ului Uniunii, inclusiv dreptul material și procedural, instrumentele de cooperare judiciară, corespunzătoare a C.J.U.E.

Formarea magistraților în domeniul dreptului european devine o necesitate în îndeplinirea obiectivelor Programului Stockholm, adoptat de Consiliul European în decembrie 2009.

Vor fi, astfel, organizate seminariile la nivel descentralizat în acest domeniu, unul dintre ele desfășurându-se deja, la sediul Curții de Apel Cluj, în cursul lunii ianuarie 2013, cu participarea agentului Guvernului României la C.J.U.E.

Totodată, se vor asigura condițiile necesare participării judecătorilor la programele de schimb, stagiile, vizitele de lucru, conferințele și seminariile internaționale, ca metode de formare la nivel european.

De altfel, și pentru anul 2013 dreptul U.E., drepturile omului și cooperarea judiciară internațională rămân domenii de formare obligatorii în domeniul formării continue descentralizate.

D. Dezvoltarea abilităților non juridice specifice profesiei de magistrat.

Acest obiectiv va ocupa în continuare o pondere importantă, etica și deontologia profesională, comunicarea interpersonală și

organizațională, medierea, fiind doar câteva dintre domeniile de formare care tind spre realizarea acestui obiectiv.

Conștientizând rolul formării continue la nivelul descentralizat – componentă esențială în procesul calitativ al actului de justiție - precum și beneficiile acestui sistem, care permite abordarea unor probleme concrete, specifice, relaționarea judecătorilor din raza aceleiași curți și contactul direct între judecătorii instanțelor de grad diferit, cu costuri reduse de timp și bani, conducerea Curții de Apel Cluj își propune să acorde o atenție sporită acestui domeniu și propune ca măsuri concrete pentru materializarea intenției sale următoarele :

1. finalizarea și aprobarea Planului pentru anul 2013, până la începutul lunii martie;

2. organizarea unui număr mai mare de seminarii în domeniile orientative și în cele specifice, care permit inițiativa în această materie (drept civil, procesual, dreptul muncii, materia dreptului comercial), o atenție specială urmând a se acorda seminariilor destinate Codului civil și Codului de procedură civilă;

3. organizarea unor dezbateri pe marginea textelor normative cuprinse în noile Coduri, cu participarea unor specialiști consacrați în materie (dreptul muncii, drept comercial, justiția pentru minori, mediere, drept administrativ și fiscal);

4. o riguroasă selecție a participanților, prin utilizarea bazei de date create în acest sens, care permite în orice moment verificarea seminariilor la care a participat fiecare judecător din propria jurisdicție și, prin aceasta, egalitatea accesului la acțiunile de formare;

5. adaptarea temelor la componența grupului de magistrați selectați și la necesitățile de formare rezultate din activitatea curentă; aceste programe teoretice și practice să nu se limiteze doar la aspectul tehnic al domeniilor juridice și să includă și formarea în domeniul deontologiei și introducerea în alte domenii relevante pentru activitatea judiciară, cum ar fi managementul cauzelor și administrarea

instanțelor, limbi străine, și soluționarea alternativă a litigiilor, pentru o activitate de formare pluralistă, în sensul garantării și consolidării deschiderii perspectivei judecătorilor;

6. alegerea unor locații adecvate de desfășurare a seminariilor;

7. organizarea unor seminarii în colaborare cu Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj, Camera mediatorilor, Baroul avocaților și cu alte curți de apel din țară.

8. solicitarea unor sume corespunzătoare, defalcate pe capitole bugetare, pentru plata formatorilor în domeniile orientative;

9. asigurarea unui număr cât mai mare al participanților; se vor lua în considerare opțiunile de participare, exprimate în prealabil de judecători, fiind selectați cu prioritate cei care nu figurează pe listele de participanți alcătuite de Institutul Național al Magistraturii pentru seminariile organizate la nivelul centralizat în anul 2013.

10. o mai bună coordonare și comunicare cu responsabilii de la nivelul tribunalelor, pentru abordarea unitară a programului de formare și repartizarea echilibrată a seminariilor pe instanțe, în funcție de condițiile și de nevoile locale.

Formarea profesională a personalului auxiliar de specialitate. Strategia de formare continuă adoptată de Curtea de Apel Cluj vizează și personalul auxiliar de specialitate. Formarea profesională s-a realizat în cursul anului 2012 pe două paliere, la nivel centralizat și la nivel local.

Un număr total de 112 grefieri de la Curtea de Apel Cluj și tribunalele arondate(mai puțini față de anul precedent, când numărul celor selectați a fost 130), au participat la *Programul de pregătire continuă a personalului auxiliar de specialitate* coordonat de Școala Națională de Grefieri.

Tematica seminarelor organizate de Școala Națională de Grefieri a fost circumscrisă următoarelor domenii: *Drept procesual civil, Procedura insolvenței (aspecte generale, părțile, participanții la procedura insolvenței, citații, comunicări, notificări, deschiderea*

procedurii, închiderea procedurii. Reflectarea instituțiilor din cadrul tematicii în conținutul noului Cod de procedură civilă); Drept procesual penal; Arhivare și registratură; Comunicare și deontologie; Cooperare judiciară internațională în materie civilă; Cooperare judiciară internațională în materie penală; Managementul timpului și acela al schimbării; Statistică

Pregătirea profesională continuă a grefierilor la nivel descentralizat s-a desfășurat cu respectarea dispozițiilor art. 32 din Legea nr. 567/2004 privind Statutul personalului auxiliar de specialitate din cadrul instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, prin organizarea unor sesiuni trimestriale de pregătire, circumscrise unei tematici prestabilite la începutul anului, specifică domeniului în care activează aceștia, coordonate de judecătorul cu atribuții în această materie.

Urmare a intrării în vigoare a Noului Cod civil, SNG a adoptat o serie de măsuri menite să asigure o mai bună cunoaștere a instituțiilor noi de către auxiliarii de specialitate, precum: prelungirea cu o zi a duratei tuturor seminariilor; suplimentarea programului de formare; derularea unui curs de formare la distanță; publicarea unor materiale informative pe pagina de internet a SNG.

Tot în cadrul programului de pregătire profesională continuă descentralizată, la nivelul Curții de Apel Cluj au fost organizate, sub coordonarea unui număr de trei judecători, câte unul pentru fiecare secție, seminarii trimestriale la care a participat întreg personalul auxiliar de specialitate, repartizat pe secții, subiectele abordate fiind cele stabilite în baza programului tematic întocmit la începutul anului 2012, potrivit dispozițiilor art. 32 din Legea nr. 567/2004 privind Statutul personalului auxiliar de specialitate din cadrul instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, cu modificările ulterioare.

S-a asigurat, astfel, accesul tuturor grefierilor din jurisdicția Curții de Apel Cluj la cel puțin unul din programele de formare,

continuă, cel local având un caracter complementar și evidențiind posibilitatea obținerii aceluiași rezultate într-o procedură mult simplificată, cu un cost redus de timp și bani.

În atenția conducerii Curții de Apel s-a aflat, constant, organizarea activităților de formare profesională descentralizată, precum și a ședințelor de învățământ profesional și analiză a hotărârilor la nivelul secțiilor, unificarea practicii judiciare precum și analiza preventivă a modului de interpretare și aplicare a unor dispoziții legale susceptibile să genereze rezolvări jurisprudențiale neuniforme constituind repere importante în organizarea concretă a acestor activități.

CAPITOLUL II

PRINCIPALELE MODIFICĂRI LEGISLATIVE CU IMPACT ASUPRA ACTIVITĂȚII INSTANȚEI, ÎN CURSUL ANULUI 2012

Principalele modificări legislative cu impact asupra activității instanței în cursul anului 2012, **în materie civilă**, au fost următoarele:

- Ordonanța de urgență nr. 59 din 29 iunie 2011, pentru stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor prevăzute la art. 1 lit. c)-h) din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor;

- Legea nr. 71 din 3 iunie 2011, pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil;

- Ordonanța de urgență nr. 74 din 7 septembrie 2011, privind reglementarea situației juridice a unor imobile;

- Ordonanța de urgență nr. 79 din 28 septembrie 2011, pentru reglementarea unor măsuri necesare intrării în vigoare a Legii nr.287/2009 privind Codul civil;

- Ordonanța de urgență nr. 80 din 28 septembrie 2011, pentru modificarea și completarea Legii nr. 119/1996 cu privire la actele de stare civilă;

- Ordonanța de urgență nr. 85 din 5 octombrie 2011 pentru modificarea Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții;

- Legea nr. 90 din 6 iunie 2011 pentru modificarea și completarea Legii nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauza de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local;

- Legea nr. 151 din 5 iulie 2011 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 144/2007 pentru modificarea alin.(1) al art. 37 din Legea nr. 188/2000 privind executorii judecătorești;

- Legea nr.154 din 5 iulie 2011 pentru completarea Legii nr.188/2000 privind executorii judecătorești;

- Legea nr. 233 din 5 decembrie 2011 pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2004 privind regimul juridic;

- Legea nr. 251 din 5 decembrie 2011 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă;

- Legea nr. 267 din 7 decembrie 2011 privind abrogarea alin.(1) al art. 3 din Legea nr.1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr.18/1991 și ale Legii nr.169/1997;

- Legea nr. 269 din 7 decembrie 2011, pentru modificarea alin. (9) al art. 7 din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții;

- Legea nr. 271 din 7 decembrie 2011 pentru modificarea alin.(3) al art. 26 din Legea nr. 119/1996 cu privire la actele de stare civilă;

- Legea nr. 273 din 7 decembrie 2011, pentru modificarea Legii nr. 258/2002 privind declararea zilei de 22 decembrie Ziua Libertății României;

- Ordonanța de urgență nr.4 din 13 martie 2012 privind unele măsuri temporare în vederea consolidării cadrului normativ necesar aplicării unor dispoziții din titlul VII „Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor în mod abuziv” al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente;

- Legea nr. 20 din 11 ianuarie 2012, pentru modificarea Legii nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru;

- Ordonanța de urgență nr. 23 din 6 iunie 2012, pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, precum și pentru prorogarea termenului prevăzut la art. III din titlul XVI al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniul proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente;

- Legea nr. 24 din 17 ianuarie 2012 pentru modificarea și completarea Legii nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și a Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii;

- Ordonanța de urgență nr. 44 din 23 august 2012 privind modificarea art. 81 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă;

- Legea nr. 60 din 10 aprilie 2012 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.79/2011 pentru reglementarea unor măsuri necesare intrării în vigoare a Legii nr.287/2009 privind Codul civil;

- Legea nr. 61 din 10 aprilie 2012 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2011 pentru modificarea și completarea Legii nr. 119/1996 cu privire la actele de stare civilă;

- Legea nr.77 din 1 iunie 2012 pentru modificarea și completarea Legii notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995;

- Ordonanța de urgență nr. 81 din 4 decembrie 2012 pentru modificarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, precum și pentru modificarea art.136 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară;

- Ordonanța de urgență nr. 82 din 4 decembrie 2012, pentru modificarea și completarea unor acte normative privind evidența persoanelor, actele de identitate ale cetățenilor români, precum și actele de rezidență ale cetățenilor statelor membre ale UE și Spațiului Economic European rezidenți în România;

- Legea nr.133 din 18 iulie 2012, pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2010 privind modificarea și completarea Legii cadastrului și a publicității imobiliare nr.7/1996;

- Legea nr. 145 din 23 iulie 2012 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații;

- Legea nr. 147 din 23 iulie 2012 pentru modificarea art. 139 alin.(1) din Legea nr.53/2003-Codul muncii;

- Legea nr. 206 din 9 noiembrie 2012, pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru completarea unor acte normative conexe;

- Legea nr. 219 din 19 noiembrie 2012 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 81/2011 privind trecerea Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară din subordinea Ministerului Administrației și Internelor în subordinea Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului, precum și pentru modificarea unor acte normative.

Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal

Sistemul juridic român continuă din păcate să fie marcat de o importantă instabilitate legislativă, dublată de o inflație legislativă. Apetitul normativ ce excelează în fiecare an este dublat de instabilitatea legislativă, cadrul juridic fiind frecvent supus unor modificări, ceea ce indică adeseori o pregătire improprie a adoptării actelor normative care au influență covârșitoare asupra activității de aplicare și interpretare a legii desfășurate de instanțe.

Este de menționat, fără pretenția de a acoperi deplin toate aspectele negative ale impactului normativ, că dintre legile adoptate în 2012 o pondere importantă au drept scop modificarea ori abrogarea altor acte normative, iar o parte însemnată din legile adoptate modifică ori abrogă legi ori ordonanțe adoptate în ultimii ani. De asemenea, dintre ordonanțele guvernului adoptate în anul 2012, fie pe calea delegării

legislative fie pe calea delegării constituționale o parte au fost adoptate cu scopul de a modifica regimul juridic existent, iar altele dintre ordonanțele adoptate de Guvern modifică ori abrogă acte normative adoptate în ultimii ani.

Această analiză se impune cu atât mai mult cu cât specificul Secției a II-a civile, de contencios administrativ și fiscal acoperă o importantă plajă de litigii din dreptul privat și dreptul public și ca atare recepționează din plin impactul actelor normative care au incidența pe aceste două planuri.

Sigur că în ceea ce privește dreptul privat, mai ales pe terenul raporturilor juridice de drept material comercial, cea mai importantă modificare a cadrului legislativ a constituit-o intrarea în vigoare la 1 octombrie 2011 a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil și implicit a Legii nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a acestuia.

Așa cum se știe noua lege material civilă operează cu concepte noi, mai ales în ceea ce privește unificarea dreptului privat, context în care s-a eliminat din legislație abordarea dihotomică a raporturilor juridice de drept privat, respectiv raporturi juridice civile și comerciale, context în care s-a introdus o nouă terminologie pentru definirea operațiunilor juridice comerciale și actorii comerțului.

Această nouă abordare a avut impact și în plan procesual, mai ales în definirea și decelarea litigiilor și stabilirea instanțelor competente să tranșeze aceste tipuri de litigii.

Într-o abordare proiectivă și constructivă, s-a ajuns să credem la o soluție fericită, respectiv aceea că Secția a II-a civilă păstrează competența de soluționare în continuare a cauzelor în care se pune problema rezolvării conflictului grefat pe un raport juridic dintre profesioniști și profesioniști și alte persoane.

O altă influență legislativă a fost generată de abrogarea dispozițiilor art. 237 alin. 1 lit. b din Legea nr. 31/1990 prin OUG nr. 37/2011 și care a condus la diminuarea semnificativă a cauzelor în care s-a pus

problema dizolvării societăților comerciale pe acest temei legal și care în anii precedenți au fost numeric importante.

Din perspectiva dreptului public trebuie menționate modificările, mai precis lipsa de normare ori de găsim a unei soluții legislative unitare privind restituirea pe cale administrativă a taxei pe poluare ori pe emisiile poluante mai ales ca urmare a pronunțării Curții de Justiție a Uniunii Europene în cauzele Tatu și Nisipeanu și a existenței unei jurisprudențe interne constante în soluționarea acestor cauze generată inclusiv ca efect al Deciziei nr. 24 din 14 noiembrie 2011 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 1 din 3 ianuarie 2012.

Absența rezolvării pe cale legală a acestor chestiuni a condus la o încărcare fără precedent a secției cu litigii în materia recursului în această materie, culese de la cele patru tribunale arondate ceea ce a avut un impact devastator asupra activității secției, a moralului și condiției profesionale a judecătorilor.

Având în vedere ca nici măcar în prezent pe fondul așteptatei intrări în vigoare a Codului de procedură civilă nu s-a rezolvat definitiv aceasta problema evoluția activității secției nu poate fi privită sub bune auspicii cel puțin pe termen mediu, dat fiind impactul major al noii legi procesual civile.

Secția penală și de minori

În cursul anului 2012 nu au survenit modificări legislative importante, cu impact asupra activității Secției penale a Curții de Apel.

Astfel, a intrat în vigoare Legea nr. 82/2012, privind reținerea datelor generate sau prelucrate pe furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și de furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului, precum și pentru modificarea și completarea Legea nr. 506/2004, care prevede că organele de urmărire penală pot obține asemenea date doar cu aprobarea judecătorului.

Prin Legea nr. 63/1012 pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009, privind Codul

penal, s-a transpus în legislația noastră Decizia – cadru nr. 2005/212/JAI a Consiliului din 24 februarie 2005, privind confiscarea produselor, a instrumentelor și a bunurilor având legătură cu infracțiunea, fiind implementate reglementările referitoare la confiscarea extinsă.

Legea nr. 28/16 martie 2012 pentru îmbunătățirea activității de valorificare a bunurilor sechestrate sau, după caz, intrate, potrivit legii în proprietatea privată a statului, a completat Codul de procedură penală, fiind prevăzute cazurile de valorificare a bunurilor sechestrate în cursul urmăririi penale și a judecății, în art. 166 alin. 1¹ și art. 168¹ – art. 168⁴.

Modificările aduse Regulamentului de Ordinea Interioară al Instanțelor Judecătorești, aprobat prin hotărârea Plenului Consiliului Magistraturii nr. 387/2005, au avut un impact scăzut asupra activității derulate. Astfel, considerăm benefice modificările aduse prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 515 din 14 iunie 2012, publicată Monitorul Oficial nr. 405/18 iunie 2012, referitoare la accesul la dosarele și la evidențele instanței, studierea doar a unei fotocopii a rechizitoriului înaintea primului termen de judecată, accesul persoanelor care efectuează studii și cercetări la mapele de hotărâri ale instanței, depunerea la dosarul cauzei a încheierilor și proceselor-verbale întocmite în procedura repartizării aleatorii. Cu impact direct asupra activității de judecată este reglementarea modalității de fotografiere și înregistrare audio-video în sala de ședință cu aprobarea președintelui completului, precum și interzicerea difuzării celor efectuate fără acordul acestuia.

Prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 637/18 iulie 2012, publicată în Monitorul Oficial nr. 559/8 august 2012, s-au adus modificări importante, care însă nu au intrat în vigoare în cursul anului 2012, pentru că urmează să intre în vigoare la data intrării în vigoare a Codului de procedură civilă.

Referitor la repartizarea judecătorilor pe secții, relevantă este modificarea survenită prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 975 din 23 octombrie 2012, publicată în Monitorul Oficial nr. 797/28 noiembrie 2012, care a prevăzut criteriile pentru un asemenea demers, pe care trebuie să le aibă în vedere Colegiul de Conducere al instanței.

În fine, la sfârșitul anului a intervenit Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1093 din 28 noiembrie 2012, publicată Monitorul Oficial nr. 894/28 decembrie 2012, care stabilește că în cauzele penale cu arestați se poate dispune ca dosarul, pe fond, să nu fie repartizat judecătorilor care au soluționat propunerea de arestare preventivă ori de prelungire a arestării preventive în cursul urmăririi penale, evitându-se astfel formularea și soluționarea cererilor de abținere.

CAPITOLUL III

INDEPENDENȚĂ ȘI RĂSPUNDERE, INTEGRITATE ȘI TRANSPARENȚĂ

SECȚIUNEA 1 – Independența judecătorilor instanței în cursul anului 2012

Unul dintre cele mai importante - și, din acest motiv, și unul dintre cele mai atent urmărite sub aspectul acțiunii lui practice efective – principii avute în vedere de conducerea Curții de Apel Cluj – este acela al consolidării independenței judecătorilor în activitatea lor profesională.

Plecând de la dispoziția constituțională potrivit căreia judecătorii sunt independenți și se supun numai legii, conducerea Curții de Apel Cluj a stăruit, direct și indirect, prin toate acțiunile sale, pentru dezvoltarea unei asemenea mentalități la nivelul judecătorilor, aceasta fiind, de altfel, cea mai importantă calitate necesară unui judecător.

Putem spune, cu indiscutabilă certitudine, că întregul corp al judecătorilor Curții de Apel Cluj beneficiază, în planul relației cu conducerea administrativă a instanței, de libertatea de a da în procesele pe care le judecă doar acele soluții pe care, potrivit convingerii lor sincere și oneste, le apreciază ca legale și temeinice.

Aceeași atitudine a conducerilor de instanțe față de judecători le-a fost cerută și tribunalelor și judecătoriilor din circumscripția Curții de Apel, fiind util de remarcat că la nivelul conducerii Curții nu s-a înregistrat în cursul anului 2012 nici o sesizare sau plângere a unui judecător privitoare la periclitarea independenței sale decizionale printr-un act sau o conduită a conducerii instanței în care își desfășoară activitatea ori a altora.

Acesta este însă doar unul dintre palierele relevante sub aspectul independenței judecătorilor, știut fiind că este extrem de important ca independența judecătorilor să fie asigurată de Consiliul Superior al Magistraturii, precum și, în limitele competențelor legale ce le revin, de celelalte autorități ale statului care au responsabilități sub acest aspect.

Nu putem omite că, potrivit legii fundamentale, Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției, el având obligația de a lua măsurile și de a întreprinde toate acțiunile necesare unei continue consolidări a sistemului judiciar, întâi de toate în ce privește asigurarea independenței lui.

În înțelegerea noastră, Consiliului Superior al Magistraturii îi revine responsabilitatea necondiționată de a se raporta, întotdeauna, la activitatea și situația sistemului judiciar, principalul său obiectiv instituțional trebuind să fie acela de a promova, în limitele legii, interesele sistemului judiciar, înțelese ca o condiție a unei bune justiții într-un stat de drept.

Când ne referim la interese le avem, desigur, în vedere pe acelea legitime, subordonate sensului constituțional și european al oricărui sistem judiciar: acela de a oferi tuturor cetățenilor, fără discriminare, accesul la un act de justiție independent și imparțial, contribuind astfel la crearea unui spațiu european de libertate și democrație.

Consiliul Superior al Magistraturii nu are doar datoria de a lua, potrivit competenței sale, decizii legale, oportune și imparțiale, ci și de a-i oferi sistemului judiciar și societății în ansamblul ei aparențe care să asigure încrederea publică în activitatea sa, fie că este privită în ansamblu, fie că este privită prin raportare la activitatea, conduita și acțiunile fiecăruia dintre membrii săi.

În măsura în care Consiliul Superior al Magistraturii nu acționează unitar, coerent și imparțial, lăsându-se divizat de dispute interne, dar pe care publicul ajunge să le cunoască, autoritatea sa instituțională slăbește; slăbind credibilitatea sa publică și, în particular, încrederea magistraților, capacitatea sa de a le garanta acestora independența se

diminuează în mod proporțional, ceea ce poate crea în rândul judecătorilor sentimentul că nu sunt sau nu ar putea fi apărați în calitate lor de onești profesioniști ai legii.

În egală măsură, Ministerul Justiției are, la rândul său, obligația de a se raporta la sistemul judiciar pornind de la necesitatea asigurării tuturor condițiilor pe care le impune desfășurarea normală a activității judiciare, știut fiind că, deși indirect și mai subtil, independența judecătorilor este asigurată inclusiv prin punere la dispoziția lor a unor condiții de lucru care, în mod real, să garanteze calitatea actului de judecată. O bună justiție nu poate fi oferită decât de un judecător bine pregătit profesional, care beneficiază de condiții de studiu al dosarelor și de o documentare profesională adecvate, precum și de o sală de judecată care, pusă la dispoziția sa, să-i permită acordarea unor termene de judecată diferențiate în funcție de particularitățile proceselor soluționate (urgente, mai puțin urgente etc.) Altfel, progresele în calitatea procedurilor judiciare vizate de Noul Cod de procedură civilă și, în perspectivă, de Noul Cod de procedură penală vor întârzia, accentuând reproșurile societății față de prestația sistemului judiciar.

Afirmăm, prin urmare, că independența judecătorului nu poate fi redusă la existența unor garanții legale care să o instituie, ea implicând și asigurarea în concret a condițiilor necesare unui act de judecată de calitate. Un dosar insuficient studiat sau în legătură cu care judecătorul nu stăpânește foarte bine problematica judiciară ce îi este specifică îl face pe judecător ezitant, iar această insuficiență profesională pune în discuție, în mod subtil, caracterul real și efectiv al independenței sale.

La rândul ei, Inspekția judiciară va trebui, în continuare, să analizeze cu echilibru și înțelepciune cazuistica ce îi revine spre soluționare, ținând seama, pe de o parte, de situația dificilă în care se află unele instanțe (ne referim la acelea supraîncărcate cu dosare sau care nu dispun de logistica necesară bunei desfășurări a activității de judecată și a celor asociate ei), iar pe de altă parte de faptul că aplicarea Noului Cod civil și a Noului Cod de procedură civilă fac necesară trecerea

unei perioade de timp în care atât judecătorii, cât și personalul auxiliar al instanțelor să se familiarizeze cu particularitățile privitoare la aplicarea lui practică, ceea ce va face posibil, din păcate, și unele erori. În același timp însă, acolo unde există erori grave și nescuzabile ori chiar re-credință, Inspekția judiciară trebuie să intervină, contribuind la restabilirea normalității.

Principiul independenței judecătorilor și supunerii lor numai legii evocă regula potrivit căreia în activitatea de judecată judecătorii sunt independenți față de alte organe ale statului și chiar față de organele lor ierarhic superioare, fiind supuși numai legii, ale cărei dispoziții sunt chemați să le respecte.

Independența judecătorului implică cerința soluționării litigiilor fără nicio ingerință din partea vreunui organ de stat sau din partea vreunei persoane. Independența este necesară pentru a asigura și imparțialitatea judecătorului față de părțile din proces. De aceea, atitudinea judecătorului în cadrul procedurii judiciare trebuie să fie neutră față de poziția și interesele părților litigante. În conformitate cu acest principiu, nimeni nu poate să dea dispoziții, să facă sugestii sau să impună judecătorului cum să soluționeze un anumit litigiu; atât aprecierea stării de fapt, cât și opțiunea privind modul de aplicare a legii în fiecare caz concret sunt și trebuie să rămână expresia convingerii intime a judecătorului, pe care acesta trebuie să și-o formeze fără niciun fel de influență sau ingerință exterioară.

Atunci însă când judecătorul greșește, eroarea sa poate fi remediată prin exercitarea căilor legale de atac la instanțele superioare, care, astfel sesizate, vor putea exercita un control cu privire la legalitatea și temeinicia hotărârii atacate; exercitarea unui asemenea control nu este însă de natură să afecteze libertatea de judecată a judecătorului, deoarece singurul scop al controlului, în această materie, este și rămâne repararea erorilor comise în judecarea pricinilor

Controlul judiciar exercitat de instanța superioară este efectuat în cadrul activității jurisdicționale desfășurate pe planul unor grade de jurisdicție diferite, prin hotărâri date în urma unor dezbateri contradictorii; un asemenea control este complet străin de situația inadmisibilă când, pe cale indirectă, un judecător ar primi dispoziții, indicații sau sugestii asupra felului în care trebuie să judece un anumit litigiu. Fiind independent, judecătorul are însă obligația de a se supune numai legii.

Pe acest fond, rămân îngrijorătoare modificările operate prin Legea nr. 24/2012 în Legile nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, deși actul normativ modificator a fost declarat constituțional de jurisdicția de contencios constituțional.

Una dintre acestea, viu dezbătută în mediile judiciare, este dată de norma legală prin care se recunoaște ministrului justiției prerogativa de a exercita acțiunea disciplinară în cazul abaterilor săvârșite de judecători și procurori. În acest context, această prerogativă poate fi privită ca o imixtiune în activitatea justiției a unor organe străine de sistemul judiciar, cum este bunăoară ministrul justiției, membru al Guvernului.

În pofida acestor modificări legislative putem afirma că în cadrul instanței nu a existat, cel puțin în cursul anului 2012, vreo situație în care vreunul dintre magistrați să fie afectat de o astfel de consecință. Trebuie să mai menționăm că în perioada de referință niciunul dintre judecători nu a formulat vreo cerere de apărare a independenței și nici nu a reclamat fapte care să afecteze independența.

SECȚIUNEA a 2-a – Aspecte privind răspunderea disciplinară a personalului instanței

În contextul reconsiderării, prin modificările și completările Legii nr. 24/2012, a sferei abaterilor disciplinare privitoare la magistrați, a subiecților ce pot avea calitatea de titulari ai acțiunii disciplinare, precum și a particularităților procedurale specifice exercitării și derulării acțiunii disciplinare, sistemul judiciar din România se află, începând din anul precedent, în situația de a-și reanaliza situația și de a-și regândi perspectivele.

Sensul noilor modificări legale este îndeajuns de evident: regimul sancționator de natură disciplinară al magistraților a fost înăsprit, ceea ce obligă la o reglare a conduitei profesionale și extraprofesionale astfel încât, în raport cu noile exigențe, să poată fi evitate situațiile care ar atrage sancționarea.

Înțelesul exact și limitele juridice ale noilor reglementări vor dobândi însă clarificări în perioada următoare, urmare a practicii pe care Consiliul Superior al Magistraturii și Inspekția Judiciară, iar mai apoi Înalta Curte de Casație și Justiție, o vor consacra și care în prezent este abia la început.

În anul 2012 la nivelul Curții de Apel Cluj nu au existat probleme deosebite în ce privește disciplina profesională. Cu excepția a doi judecători, unul de la Tribunalul Specializat Cluj, iar celălalt de la Judecătoria Turda, care au fost sancționați disciplinar de Consiliul Superior al Magistraturii (hotărârile nefiind însă irevocabile la sfârșitul anului), nici un alt judecător nu a fost supus unei proceduri disciplinare, judecătorii instanței asumându-și, ca regulă, în mod corect statutul profesional și adaptându-și conduita la exigențele – nu puține - pe care funcția le implică.

Personalul auxiliar al Curții de Apel Cluj și-a îndeplinit, de asemenea, îndatoririle profesionale în mod adecvat, trebuind remarcate

seriozitatea și disciplina care îi caracterizează pe cei mai mulți dintre membrii acestui corp profesional.

Cu puține excepții, judecătorii, precum și personalul auxiliar al celorlalte instanțe din circumscripția Curții de Apel Cluj și-au desfășurat activitatea cu seriozitate și implicare, doar un grefier de la Tribunalul Cluj fiind sancționat cu reducerea salariului în procent de 10% pe durata a 2(două) luni calendaristice de către președintele acestei Curții de Apel Cluj.

În concluzie, la nivelul Curții de Apel Cluj, precum și al instanțelor arondate acesteia, sancționarea disciplinară apare ca excepțională, ea reprezentând un remediu extrem, la care se recurge numai atunci când soluțiile corective alternative nu și-au atins sau, în concret, nu și-ar putea atinge scopul.

SECȚIUNEA a 3-a – Aspecte privind integritatea personalului și asigurarea transparenței la nivelul instanței

Este aproape inutil să precizăm că integritatea morală și, mai specific, profesională trebuie să fie o calitate immanentă a funcției de judecător sau grefier; așa fiind, conducerea Curții de Apel Cluj, dar și a celorlalte instanțe, tratează cu deosebită atenție toate aspectele care, direct sau indirect, au influență (sau cel puțin au vocația de a influența) integritatea judecătorului deci calitatea în plan etic a prestației sale profesionale.

Este motivul pentru care putem afirma că la nivelul Curții de Apel Cluj și al instanțelor arondate integritatea este deja asumată ca valoare organizațională, situațiile în care se înregistrează abateri fiind foarte rare.

În ceea ce privește asigurarea transparenței în activitatea instanței, trebuie remarcată activitatea Biroului de informare și relații publice, acesta funcționând în baza prevederilor Legii 544/2001 și art.

77 al Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătorești aprobat prin hotărârea C.S.M. nr. 387 din 22 septembrie 2005, și având ca principală atribuție stabilirea și menținerea relațiilor instituției cu mass-media și publicul larg în vederea garantării transparenței activității judiciare, în condițiile legii. Activitatea biroului este condusă de către un judecător care este și purtătorul de cuvânt al instanței, asistat de un funcționar public - expert responsabil cu difuzarea informațiilor de interes public.

Activitatea biroului în anul 2012

În conformitate cu art. 5 din Legea 544/2001, informațiile care se comunică din oficiu au fost permanent actualizate și puse la dispoziția publicului prin afișarea la sediul autorității în punctele de informare-documentare și postarea pe site-ul instanței.

Solicitările adresate Biroului de informare și relații publice au fost soluționate conform aceleiași legi. Astfel, au fost înregistrate în total 222 de cereri privind informațiile de interes public, din care 197 au fost formulate de către ziariști, 6 de către diferite persoane juridice iar 19 au fost adresate de către persoane fizice. Nu au existat reclamații administrative, nici plângeri în instanță.

Pentru a răspunde solicitărilor, informațiile au fost căutate, analizate și sintetizate, iar în cazul hotărârilor judecătorești acestea au fost anonimizate înainte de comunicare în vederea protejării datelor cu caracter personal ale justițiabililor.

Atunci când a fost posibil informațiile publice au fost comunicate verbal (direct sau telefonic). Au fost acordate acreditări jurnaliștilor care au solicitat acest lucru și a fost actualizată baza de date cu datele de contact ale acestora.

Purtătorul de cuvânt al instanței a dat interviuri și declarații de presă. De asemenea, s-a făcut zilnic monitorizarea aparițiilor din mass-media și s-a întocmit „revista presei” care cuprinde articole de presă cu referire la curte și reprezintă interes pentru aceasta. Atunci când au existat subiecte de interes major pentru opinia publică au fost

transmise comunicate de presă și s-au solicitat rectificările de rigoare atunci când în mass-media au apărut informații eronate.

Au fost organizate 3 conferințe de presă, cu ocazia bilanțului anual și a vizitelor unor membri ai Consiliului Superior al Magistraturii, precum și alte activități în interesul facilitării accesului la justiție.

Ca urmare a intrării în vigoare a noului ghid pentru relația cu mass-media, biroul a luat măsuri pentru aducerea la cunoștință a conținutului acestuia de către jurnaliști și întreg personalul instanței, asigurându-se astfel o bună comunicare internă în scopul asigurării accesului la informațiile despre dosare, cu respectarea drepturilor tuturor persoanelor implicate în actul de justiție.

Cereri formulate în baza Legii 544/2001 în cursul anului 2012

1.	Total solicitări informații	222
2.	Domenii de interes	
	a) informații referitoare la dosare	202
	b) informații privind tipurile de cauze aflate pe rolul Curții de Apel Cluj	1
	c) informații referitoare la magistrați și alte categorii de personal	5
	d) informații referitoare la Comisia de verificare a averilor de pe lângă Curtea de Apel Cluj	0
	e) altele	14
3.	Numărul solicitărilor respinse:	
	a) ca cereri de informații care nu fac obiectul Legii nr.544/2001	22
	b) ca nefiind de competența	26

	Curții de Apel Cluj	
4.	Informații solicitate:	
	a) pe suport de hârtie sau fax	4
	b) pe suport electronic	119
5.	Reclamații administrative:	0
6.	Plângeri în instanță:	0
7.	Costuri totale ale biroului:	
	Sumele totale încasate pentru servicii de copiere	
8.	Solicitanții informațiilor de interes public:	
	a) persoane fizice	19
	b) jurnaliști	197
	c) persoane juridice	6
9.	Număr estimativ de vizitatori ai punctului de informare-documentare:	8 vizitatori pe zi

CAPITOLUL IV

ROLUL INSTANȚEI ÎN CONSOLIDAREA SPAȚIULUI DE LIBERTATE, SECURITATE ȘI JUSTIȚIE AL UNIUNII EUROPENE

În continuarea ideilor dezvoltate și concretizate de tratatele fundamentale anterioare ale Uniunii Europene, Tratatul de la Lisabona intrat în vigoare la 1.12.2009 dorește să consolideze realizarea unui **spațiu european comun** în care persoanele să circule liber și să beneficieze de o protecție judiciară eficientă. Realizarea unui astfel de spațiu are repercusiuni asupra domeniilor în care așteptările cetățenilor europeni sunt ridicate, cum ar fi imigrația, combaterea criminalității organizate sau terorismul. Aceste probleme au o puternică dimensiune transfrontalieră și, prin urmare, necesită o cooperare eficientă la nivel european. În realizarea acestui deziderat, Tratatul de la Lisabona împarte temele referitoare la spațiul de libertate, securitate și justiție în patru domenii:

- **politicile referitoare la controlul la frontiere, la azil și la imigrație;**
- **cooperarea judiciară în materie civilă;**
- **cooperarea judiciară în materie penală;**
- **cooperarea polițienească.**

Temele referitoare la cooperarea judiciară în materie penală și la cooperarea polițienească făceau parte înainte din cel de-al 3-lea pilon al Uniunii Europene (UE), reglementat prin cooperarea interguvernamentală. În cadrul celui de-al 3-lea pilon, instituțiile europene nu aveau competențe, deci nu puteau adopta nici regulamente, nici directive. Tratatul de la Lisabona pune capăt acestei diferențieri și îi permite de acum UE să intervină în toate chestiunile referitoare la spațiul de libertate, securitate și justiție.

În cadrul normativ comunitar actual, Curtea de Apel Cluj reprezintă o instanță națională chemată să aplice dreptul Uniunii Europene cu prioritate față de dreptul național, ori de câte ori există un conflict între normele comunitare și cele naționale, în lumina interpretărilor date de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene tratatelor fundamentale și legislației comunitare secundare prin jurisprudența sa obligatorie. Cu ocazia soluționării în cursul anului 2012 a litigiilor cu care a fost sesizată, purtate între părți având cetățenia sau naționalitatea română și părți având cetățenia sau naționalitatea altor state membre ale Uniunii, Curtea de Apel Cluj a făcut o strictă aplicare a normelor comunitare incidente în materia cooperării judiciare în materie civilă și penală, asigurând dreptului comunitar preeminența care decurge din caracterul supranațional al ordinii pe care o constituie Uniunea Europeană. Trebuie precizat în acest context și faptul că la data de 22.03.2012, Curtea de Justiție a Uniunii Europene s-a pronunțat în cauza C 248/11, având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul art. 267 TFUE de către Curtea de Apel Cluj, cunoscută în prezent ca și reper jurisprudențial sub denumirea C-248/11 cauza Nilaș și alții.

Cooperarea judiciară în materie civilă

Tratatul de la Lisabona autorizează instituțiile europene să adopte noi măsuri în ceea ce privește:

- punerea în aplicare a principiului recunoașterii reciproce: fiecare sistem juridic trebuie să recunoască drept valabile și aplicabile deciziile adoptate de sistemele juridice ale celorlalte state membre;
- accesul efectiv la justiție;
- dezvoltarea metodelor alternative de soluționare a litigiilor;
- formarea magistraților și a personalului din justiție.

În aplicarea acestui principiu de cooperare judiciară în materie civilă judecătorii responsabili cu aplicarea acestui domeniu au derulat pe parcursul anului 2012:

1) Activități de consultare, informare și coordonare, care au presupus consultarea celorlalți membri ai rețelei judiciare române în problemele de practică judiciară, în materie civilă și comercială, precum și un schimb permanent de date și informații care ulterior au fost transmise instanțelor din aria de competență a Curții de Apel Cluj. Totodată, în scopul realizării unei practici unitare la nivelul Curții de Apel Cluj, cu ocazia reuniunilor de lucru organizate trimestrial au fost abordate problemele de practică neunitară cu rezolvarea cărora au fost sesizați pe parcursul anului, de către judecătorii din teritoriu.

2) Activități de participare la formarea profesională care au oferit unor reprezentanți ai Curții de Apel Cluj participarea la întâlnirile de lucru organizate de Ministerul Justiției, în cursul anului 2012, la o întâlnire de lucru a membrilor Rețelei Judiciare Europene în materie civilă și comercială, desfășurată la Bruxelles în aprilie 2012, la conferințele și seminariile organizate de Ministerul Justiției și de Institutul Național al Magistraturii, în acest domeniu. Totodată, au fost organizate condițiile necesare pentru ca judecători de la instanțele arondate Curții de Apel Cluj să participe la forme de pregătire profesională în domeniu (seminarii, conferințe).

3) Activități de informare și difuzare de materiale, la solicitarea Ministerului Justiției

4) Coordonarea întocmirii de lucrări și materiale privind situația și evoluția din punct de vedere statistic a cererilor de cooperare judiciară internațională, la solicitarea Ministerului Justiției. Circumscriș acestui punct, precizăm că din punct de vedere statistic, în cursul anului 2012 situația Curții de Apel Cluj și a instanțelor din raza de competență teritorială a acesteia este următoarea:

- s-au înregistrat 16 dosare având ca obiect recunoașterea înscrisurilor și hotărârilor străine și au fost efectuate 70 de comunicări de acte procedurale în străinătate;
- s-au înregistrat 21 de cereri pentru comisii rogatorii internaționale civile și 23 de cereri de notificări acte judiciare în străinătate;

Cooperarea judiciară în materie penală

Odată cu eliminarea celui de-al 3-lea pilon al UE, întreaga cooperare judiciară în materie penală devine un domeniu în care instituțiile europene pot să legisfeze. Concret, instituțiile europene pot acum să stabilească reguli minime în ceea ce privește definirea și sancționarea infracțiunilor penale cele mai grave. UE poate să intervină, de asemenea, în definirea unor reguli comune în ceea ce privește derularea procedurilor penale, de exemplu în ceea ce privește admisibilitatea probelor sau drepturile persoanelor. Mai mult, Tratatul de la Lisabona intenționează să întărească rolul Eurojust în UE. Trebuie amintit că misiunea Eurojust este de a contribui la coordonarea unor anchete și urmăriri penale între autoritățile competente ale statelor membre. În prezent, Eurojust nu deține decât competența de a înainta propuneri: acesta poate solicita autorităților naționale declanșarea unor anchete sau urmăriri penale. De acum înainte, Tratatul de la Lisabona oferă instituțiilor europene posibilitatea de a extinde misiunile și atribuțiile Eurojust prin procedura legislativă ordinară. Mai mult, Tratatul de la Lisabona are în vedere posibila creare a unui veritabil Parchet European pornind de la Eurojust. Un astfel de parchet ar deține competențe importante, întrucât ar putea ancheta, urmări penal și trimite în judecată autorii unor infracțiuni. În plus, Parchetul European ar fi în măsură să exercite el însuși acțiunea publică în fața instanțelor judecătorești competente ale statelor membre. Și totuși, Tratatul de la Lisabona nu instituie încă Parchetul European. Aceasta autorizează numai Consiliul să adopte, în unanimitate, un regulament în acest sens. În cazul în care Consiliul nu va reuși să întrunească unanimitatea, atunci cel puțin nouă state membre vor avea posibilitatea să instituie un Parchet European între ele, în cadrul unei cooperări consolidate.

Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală impune o reanalizare optimă a competențelor și atribuțiilor atât ale autorităților judiciare, cât și ale Direcției Drept

Internațional și Cooperare Judiciară – Serviciul de Cooperare Judiciară Internațională în materie penală din cadrul Ministerului Justiției.

În acest sens, la nivelul Curții de Apel Cluj, în Raportul privind activitatea desfășurată în cursul anului s-a reiterat propunerea de înființare la nivelul curților de apel, respectiv la parchetele de pe lângă curțile de apel, a unor birouri de cooperare judiciară în materie penală având în componență judecători, respectiv procurori specializați dat fiind rolul major pe care îl dobândește cooperarea judiciară în materie penală pe plan extern și intern, cât și volumul legislației speciale din acest domeniu distinct. De asemenea, s-a propus introducerea în nomenclatorul Aplicației ECRIS a unor noi obiecte corespunzătoare ordinului de indisponibilizare, ordinului de confiscare, precum și a altora – în funcție de noile modificări legislative – și a subliniat necesitatea asigurării unor condiții optime pentru audierea prin videoconferință, respectiv amenajarea la nivelul instanțelor a unor săli speciale pentru acest tip de activitate, un program informatic adecvat similar cu cel din Austria și extinderea acestui sistem la nivel național și la alte instituții implicate în actul de justiție, precum și stabilirea unui buget distinct în acest sens la instanțe.

În date statistice, în cursul anului 2012 Secția penală a Curții de Apel Cluj a înregistrat pe rol 21 de mandate europene de arestare și o extrădare, 11 audieri prin videoconferință, din care 4 au fost solicitate de către judecătorii secției penale a Curții de Apel Cluj, iar 7 în care România a fost stat solicitat.

CAPITOLUL V

RAPORTURILE DINTRE INSTANȚĂ ȘI CELELALTE INSTITUȚII ȘI ORGANISME, PRECUM ȘI CU SOCIETATEA CIVILĂ

V. 1. Raporturile dintre instanță și Ministerul Justiției

În cursul anului 2012, Ministerul Justiției a asigurat – uneori cu unele întârzieri – resursele financiare necesare desfășurării activității curente a Curții de Apel Cluj și a instanțelor arondate acesteia, astfel că nu s-au înregistrat blocaje care să afecteze derularea activității de judecată și a celor anexe acesteia.

De asemenea, au fost alocate fonduri bugetare în scopul amenajării, la unele instanțe, a unor camere de consiliu și, în general, pentru asigurarea dotărilor aferente, în contextul intrării în vigoare a Noului Cod de procedură civilă.

A fost însă deficitară alocarea de fonduri pentru lucrările de investiții aflate în derulare, nealocându-se resursele necesare pentru realizarea, conform intențiilor noastre, a lucrărilor de reparații capitale la Judecătoria Gherla, Judecătoria Sighetu Marmației și Judecătoria Șimleu Silvaniei și a lucrărilor de construire a sediului Judecătoriei Beclean.

A rămas, de asemenea, în cea mai mare parte nerezolvată solicitarea Curții de Apel Cluj de a i se restitui corpul de clădire integrat Palatului de Justiție din Cluj, dar care este folosit de secția exterioară a Penitenciarului Gherla, deși în timp Curtea de Apel a propus variante care, printr-o implicare adecvată a Ministerului Justiției, puteau conduce la alocarea și amenajarea unui alt imobil pentru secția exterioară a Penitenciarului Gherla, facilitând astfel

retrocedarea către instanțele clujene a corpului de clădire folosit în prezent de Penitenciar.

Discuțiile cu Ministerul Justiției au fost reluate în ultimele luni cu privire la această temă, conducerea Curții de Apel Cluj și cea a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Cluj identificând, către finele anului 2012, un imobil situat în municipiul Cuj-Napoca, care a fost până în urmă cu câteva zeci de ani închisoare pentru femei. Imobilul este liber, iar starea sa de conservare este bună, el aflându-se în patrimoniul Ministerului Administrației și Internelor. În măsura în care Ministerul Justiției va iniția discuția necesară cu Ministerul Administrației și Internelor în vederea realizării transferului de la acesta din urmă, se va putea spune că există o alternativă viabilă, astfel încât într-un termen relativ scurt să se poată redobândi corpul de clădire de care instanțele clujene au nevoie.

Trebuie spus totodată – iar sub acest aspect remarcăm implicarea Ministerului Justiției - că în a doua jumătate a anului 2012 Curtea de Apel Cluj și Direcția Generală a Penitenciarelor au convenit să-i fie cedată de către secția exterioară a Penitenciarului Gherla o suprafață de circa 250 mp din corpul de clădire folosit de acesta, suprafața având destinația de birouri, ceea ce s-a dovedit foarte util – deși, altfel, insuficient – în condițiile în care la începutul anului 2013 au debutat lucrările de mansardare a unui corp al Palatului de Justiție din Cluj pe care îl folosea (săli de judecată, birouri și spații de depozitare dosare) Judecătoria Cluj-Napoca.

În ce privește lucrările de mansardare evocate în paragraful precedent, este esențial ca Ministerul Justiției să aloce la timp fondurile financiare necesare efectuării în termenul convenit contractual a acestor lucrări, întrucât întregul corp de clădire supus mansardării a trebuit evacuat, ceea ce a obligat la găsirea unor soluții privitoare atât la relocarea personalului, cât și a sălilor de judecată și a arhivei de depozit, majorându-se deficiențele cu care, în acest plan, se confruntă Judecătoria Cluj-Napoca.

V. 2. Raporturile instanței cu Consiliul Superior al Magistraturii

În plan instituțional, cât privește activitatea administrativă curentă, relația dintre Curtea de Apel Cluj și Consiliul Superior al Magistraturii a decurs normal, instanța noastră răspunzând în termenele solicitate cererilor formulate de Consiliu.

La rândul său, Consiliul Superior al Magistraturii a dat curs solicitărilor formulate de Curtea de Apel Cluj în acele situații în care era necesară o hotărâre a acestuia (avem în vedere, în principal, delegarea unor judecători în funcții de conducere), niciuna dintre propunerile curții nefiind respinsă.

A fost, însă, respinsă la începutul anului 2013 solicitarea Curții de a i se aloca un post de judecător din fondul de rezervă, urmare a faptului că doamna Mihaela Angelica Iacuba, deși judecător al Curții de Apel Cluj din data de 15.0.6.2010, nu a activat în cadrul instanței, domnia sa deținând în tot acest timp funcții de conducere în cadrul Școlii Naționale de Grefieri. Or, față de durata mare a acestei perioade, ținând totodată seama și de împrejurarea că în prezent doamna judecător Mihaela Iacuba se află în primul an al mandatului de director al Școlii Naționale de Grefieri, fiind previzibilă să își va finaliza mandatul (și, deci că nu va desfășura activitate în instanță în acest timp), ni se părea just ca alocarea postului solicitat să fie dispusă. Acestor argumente li se adaugă și acela că volumul de activitate al Curții de Apel Cluj a crescut considerabil în ultimii 3 ani, ceea ce justifică, în aprecierea noastră, cererea formulată.

Vom reitera, însă, solicitarea anterior făcută, sperând că în urma reexaminării ei Consiliul Superior al Magistraturii va ajunge la altă concluzie, mai apropiată de nevoile reale ale Curții de Apel Cluj.

V. 3. Raporturile cu barourile

În cursul anului 2012, în materie penală, în relația cu Baroul Cluj a prezentat importanță soluționarea memoriului înregistrat sub nr. 15/II/16 martie 2012, prin care s-a semnalat situația apărută la una dintre instanțele din raza Curții de Apel, privitoare la reducerea onorariilor pentru asistența judiciară a apărătorilor din oficiu, împrejurarea de natură a afecta Protocolul încheiat între Uniunea Națională a Barourilor din România și Ministerul Justiției, prin care se stabilesc onorariile ce se acordă pentru asistență juridică. În urma discuțiilor dintre judecători s-a conturat practica unitară a acordării în totalitate a onorariului apărătorului din oficiu, chiar și în situația în care prestația sa nu acoperă întreaga fază de judecată pe fond, ca urmare a declinării competenței de soluționare a litigiului.

V. 4. Raporturile dintre instanță și parchetul corespunzător

În cursul anului 2012 relația dintre Curtea de Apel Cluj și unitățile de parchet care își desfășoară activitatea în raza acesteia, respectiv Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj, Direcția Națională Anticorupție – Serviciul Teritorial Cluj și Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism – Serviciul Teritorial Cluj, a constat în asigurarea studierii dosarelor în timp util, restituirea dosarelor de urmărire penală, pentru continuarea acesteia, inclusiv luarea cauzelor în funcție de disponibilitatea procurorului de ședință, precum și punerea la dispoziția acestora a cauzelor pentru motivarea căilor de atac declarate. Un aspect particular l-a reprezentat aducerea la îndeplinire de către Secția Penală a propunerilor Inspecției Judiciare, ce s-au desprins din Raportul de Control nr. 3467/IJ/2573/DIJ/2012, având ca obiect ”Respectarea termenelor procedurale reglementate de Titlu IV Capitolul I din Codul de procedură penală pe parcursul soluționării dosarelor, ce au ca obiect

măsura arestării preventive, pe perioada ianuarie 2011 – septembrie 2012”.

În esență, măsurile se referă la :

- trimiterea dosarelor de către unitățile de parchet către instanțele din raza Curții fără a se depăși termenele legale – în special termenul imperativ de 5 zile, prevăzut de art. 159 Cod procedură penală, de sesizare a instanței de judecată cu propunerea de prelungire a arestării preventive;

- arhivarea electronică a documentelor de către unitățile de parchet în scopul facilitării transferului dosarelor la instanțe prin intermediul Aplicației ECRIS;

- efectuarea copiilor de pe dosarul de urmărire penală, ce este înaintat instanței competente să soluționeze propunerile și cererile formulate în cursul urmăririi penale, pentru respectarea dispozițiilor art. 205 alin. 2 Cod procedură penală.

Secția Penală a mai semnalat unităților de parchet că pentru evitarea încetării de drept a măsurii arestării preventive - ca urmare a expirării duratei anterioare a arestării, prelungirii sau menținerii, atrasă de incidența nulității - recursul trebuie soluționat în interiorul ultimei durate a prelungirii sau menținerii arestării; prin casarea încheierii primei instanțe cu trimitere spre rejudecare este posibil să nu intervină încetarea de drept, dacă persoana arestată se află încă sub efectul ultimei prelungiri sau mențineri. În acest sens, s-a subliniat necesitatea respectării de către parchet a termenului de sesizare a instanței cu propunerea de prelungire sau a formulării de către reprezentantul parchetului a cererii de preschimbare a termenului de judecată în interiorul ultimei durate de arestare sau de prelungire a arestării preventive, avându-se în vedere că aceste situații pot fi semnalate de către parchet prin intermediul procurorilor de pe lângă instanțele de trimitere chiar înainte ca dosarul să ajungă pe rolul judecătorului.

În materie civilă, remarcăm participarea procurorilor la procesele în care legea impunea, cu caracter obligatoriu, participarea lor la judecată, prestația lor fiind, în mod obișnuit, una consistentă și utilă.

V. 5. Raporturile cu societatea civilă

Raporturile cu societatea civilă s-au derulat în principal prin intermediul conducerii instanței, al biroului de informații și relații publice, prin purtătorul de cuvânt, dar și prin asociațiile profesionale sau participarea directă a judecătorilor.

Astfel, în cursul anului 2012 a continuat colaborarea cu Liga pentru Apărarea Drepturilor Omului, prin implicarea acestei organizații în cadrul programelor profesionale organizate la nivelul instanței în domeniul medierii și asigurarea publicității în tabloul mediatorilor.

În vederea susținerii și promovării instituției medierii ca măsură alternativă de soluționare a proceselor, având în vedere și noile dispoziții procedurale care începând cu 15.02.2013 introduc obligativitatea informării cu privire la mediere în cazul anumitor litigii, Curtea de Apel Cluj a încheiat protocoale de colaborare cu Asociația Centrul de Mediere Cluj și cu Asociația Magistraților Europeni care susțin Medierea – Secțiunea română (GEMME).

În cursul anului 2012 în cadrul unui program de colaborare cu ELSA – Asociația Studenților de la Facultățile de Drept, Curtea de Apel Cluj a facilitat efectuarea unor stagii de practică de către un număr de 28 studenți ai Facultății de Drept din cadrul Universității Babeș-Bolyai, foarte util acestora pentru a se familiariza cu activitatea din cadrul instanței și pentru a obține orice lămuriri necesare adoptării unei decizii privind parcursul profesional viitor. Trebuie remarcat faptul că numărul de studenți care efectuează stagii de practică este în creștere față de anul 2011 când un număr de 8 studenți au efectuat

stagii de practică, dovadă a interesului participanților și al implicării judecătorilor și personalului auxiliar în acest gen de activități.

De asemenea, în data de 25 octombrie 2012, cu prilejul Zilei Europene a Justiției Civile Curtea de Apel Cluj a derulat programul „O zi cu un judecător”, prilej pentru un număr de patru studenți recomandați de către Facultatea de Drept din cadrul Universității Babeș – Bolyai dintre cei cu rezultate foarte bune în activitatea universitară să urmărească concret pe parcursul unei zile activitatea obișnuită a unui judecător, de la pregătirea ședinței de judecată, la desfășurarea dezbaterilor în ședință publică și până la redactarea unei hotărâri judecătorești. Rezultatele au fost apreciate de către studenți și proiectul va continua și în anii următori.

Cu același prilej al „Zilei Europene a Justiției Civile” a avut loc o întâlnire între judecători ai Curții de Apel Cluj și un grup de peste o sută de studenți de la facultățile de drept din Cluj-Napoca și elevi din clasele a XII-a de la liceul Gheorghe Șincai din Cluj-Napoca, prilej cu care a avut loc o discuție liberă despre sistemul judiciar, profesia de judecător sau procuror, activitatea instanțelor în general și a celor clujene în special, prilej cu care s-a prezentat și relevanța acestui eveniment în context european. Cu același prilej au fost împărțite participanților și altor persoane care au vizitat Palatul de Justiție pliante legate de activitatea instanțelor și de intrarea în vigoare a noilor coduri civil și de procedură civilă

În ceea ce privește activitatea biroului de informare și de relații publice al Curții de Apel Cluj în cursul anului 2012, în conformitate cu art. 5 din Legea 544/2001, informațiile care se comunică din oficiu au fost permanent actualizate și puse la dispoziția publicului prin afișarea la sediul instanței în punctele de informare-documentare și postarea pe site-ul instanței. Solicitățile adresate Biroului de informare și relații publice au fost soluționate conform aceleiași Legi 544/2001. Astfel, au fost înregistrate în total 222 de cereri privind informațiile de interes public, din care 197 au fost formulate de către ziariști, 6 de către diferite persoane juridice, iar 19 au fost adresate de către persoane fizice.

V.6. Raporturile cu alte instituții publice

1. Prin adresa nr. 2707337 din 19 aprilie 2012 Ministerul Administrației și Internelor – Oficiul Român pentru Imigrări, Direcția Migrație – Serviciul pentru Imigrări al Județului Cluj a solicitat Curții de Apel Cluj analizarea Proiectului *Protocolului privind cooperarea între Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Justiției și Ministerul Public* în vederea finalizării propunerii privind actul adițional la protocol, *addendum*, având în vedere că prevederile anterioare încheiate la nivel central au devenit caduce, ca urmare a modificărilor legislative. Curtea de Apel a învederat modificările care se impun, astfel încât în luna iunie 2012 s-a semnat actul adițional la protocolul de cooperare menționat; în același timp, la solicitarea instanței s-a comunicat că în România în prezent există doar două centre de cazare a străinilor luați în custodie publică, respectiv în localitatea Horia și în comuna Otopeni, jud. Ilfov, centrele deservind întreaga problemă de profil, indiferent de formația de imigrări care returnează străinul subiect al custodiei publice și indiferent de motivul pentru care se ia această măsură.

Serviciul pentru Imigrări al județului Cluj a apreciat ca fiind excelentă cooperarea cu instanța noastră.

2. Curtea de Apel Cluj a colaborat în cursul anului 2012 cu Ministerul Afacerilor Externe, Direcția Agentul Guvernamental, oferind mai multe informații – referitoare la durata excesivă a procedurii, apreciată ca fiind o problemă structurală – necesare în cauzele aflate pe rolul Curții Europene a Drepturilor Omului, cum ar fi cauzele *Vlad, Blața și Bratu împotriva României*.

De asemenea, au fost oferite informații și cu privire la alte categorii de probleme de drept soluționate de Curtea de Apel Cluj și instanțele arondate.

CAPITOLUL VI

CONCLUZII PRIVIND PROGRESELE ÎNREGISTRATE, VULNERABILITĂȚILE IDENTIFICATE ȘI MĂSURILE LUATE SAU PROPUSE PENTRU REMEDIEREA ACESTORA

Examinarea celor afirmate de noi prin cele ce preced evidențiază îndeajuns de limpede atât problemele cu care ne-am confruntat în anul 2012, cât și soluțiile pe care le-am identificat în scopul soluționării lor, astfel că nu vom stărui asupra lor. Vom menționa doar câteva aspecte care, în aprecierea noastră, au valoare de reper în ce privește direcțiile de acțiune în perioada următoare. Sintetic, avem în vedere că:

a) Intrarea în vigoare a Noului Cod de procedură civilă în data de 15 februarie 2013 obligă la un efort extrem de intens desfășurat pe mai multe planuri, interesând în principal pregătirea profesională (prin studiu individual și formare continuă centralizată și descentralizată) și organizarea administrativă adecvată a instanțelor. Intențiile Noului Cod trebuie descifrate în mod corect, fiind de remarcat elementele de progres în reglementare pe care acesta le propune, astfel încât să se treacă apoi la aplicarea lor în practica jurisdicțională. Este nevoie de o abordare corectă a noilor prevederi procesual-civile, iar nu de încercări de ocolire a lor prin interpretări care să anihileze scopurile majore pe care Noul Cod și le-a propus (precum, spre exemplu, acela privitor la reducerea duratei procedurilor judiciare).

b) Succesul implementării Noului Cod de procedură civilă depinde, la multe instanțe, de înlăturarea insuficiențelor în plan logistic și al resurselor umane cu care acestea se confruntă. În

absența unor măsuri efective și cât mai prompte destinate ameliorării situației acestor instanțe, progresele scurtate de Noul Cod vor întârzia, accelerând nemulțumirile exprimate uneori de justițiabili.

c) Experiența rezultată din pregătirea (cu toate minusurile ei) a intrării în vigoare a Noului Cod de procedură civilă ar trebui folosită în legătură cu Noul Cod de procedură penală, evitându-se erorile care, la nivelul de sistem, au fost sesizate. Concluzia esențială este, sub acest aspect, aceea că nu se poate pretinde implementarea optimă a unor opere legislative de asemenea dimensiuni, fără o pregătire prealabilă a instanțelor, făcută în mod consecvent, organizat și prin alocarea din timp a resurselor în mod obiectiv necesare.

d) Atât din perspectiva Noului Cod de procedură civilă, cât și, cu atât mai mult, din perspectiva intrării în vigoare a Noului Cod de procedură penală, este neapărat necesară stabilirea unei strategii clare de către Consiliul Superior al Magistraturii și Ministerul Justiției, totodată cu consultarea reală a instanțelor judecătorești, cu privire la tipul de judecătorie ce se impune a fi avut în vedere pentru viitor: păstrăm modelul actual, caracterizat printr-un conglomerat neuniform și extrem de eterogen (din toate punctele de vedere) de judecătoria foarte mici, mici, medii și mari, ori, dimpotrivă, regândim sistemul în sensul de a constitui și, după caz, păstra doar judecătoria de nivel mediu și mari, apreciind că acestea din urmă asigură într-o mai mare măsură dezvoltarea profesională a judecătorilor și grefierilor, facilitează un act de justiție superior calitativ și, în plus, îngăduie, la nivel de ansamblu, economii bugetare. După cum am precizat și într-un alt context, optăm fără rezerve pentru acest din urmă model.

e) În funcție de modelul de judecătorie convenit va trebui, ca următor pas necesar, reanalizată arondarea localităților la judecătoria, astfel ca dezechilibrele de încărcătură existente între instanțele de prim-nivel să fie corectate nu doar prin modificarea schemelor de personal, ci, în egală măsură, prin redistribuirea mai oportună a localităților. Această din urmă modalitate este cea mai simplă și mai

economică, ca putându-se dispune prin hotărâre a Guvernului. Este necesar, însă, ca luarea unei asemenea măsuri să fie precedată de o analiză serioasă, evaluându-se cât mai exact impactul cantitativ al rearondării, precum și celelalte implicații pe care măsura le generează.

f) Repunerea în normalitate a activității tribunalelor și curților de apel este, între altele, condiționată de rezolvarea problemelor generate de avalanșa proceselor având ca obiect restituirea „taxei de poluare”. Este cu totul anormal ca din totalul dosarelor înregistrate la Curtea de Apel Cluj în anul 2012 circa jumătate să fie reprezentate de cauze cu acest obiect.

g) În materie penală persistă dezechilibrul creat prin modificarea de competență instituită prin Legea nr. 202/2010, plasarea brutală și total nepregătită a recursurilor în competența curților de apel, omițându-se că regula trebuie să rămână aceea că atât apelul cât și recursul, trebuie să intre în competența instanței imediat superioare aceleia care a pronunțat hotărârea atacată, generând dificultăți serioase în ce privește desfășurarea activității în cadrul secției penale a Curții de Apel. Este supărător că deși curțile de apel au învederat constant Ministerului Justiției acest neajuns (unul dintre multe altele), până în prezent nu s-au adoptat măsuri corective.

h) Deloc în ultimul rând, menționăm că starea de sănătate a sistemului judiciar depinde, esențial, de felul și măsura în care Consiliul Superior al Magistraturii își înțelege rolul în raport cu sistemul judiciar și, tot astfel, în raport cu societatea în ansamblu. În aprecierea noastră, autoritatea, credibilitatea și independența pe termen lung a sistemului judiciar pot rezulta numai dintr-o asumare corectă a funcțiilor sale de către Consiliul Superior al Magistraturii. Consiliul nu își poate îngădui să se plaseze, sub aspect instituțional, altfel decât sub acțiunea marilor principii constituționale și europene în materie, fiind dator cu echilibru, corectitudine și imparțialitate. Dacă acest fundamental organism are ca principală funcție constituțională garantarea independenței sistemului judiciar, este

necesar ca el însuși să ofere un model de integritate. Altfel, riscăm sacrificarea viitorului în „beneficiul” unui prezent extrem de convulsiv și instabil, iar acest lucru credem că nu ar trebui nici făcut, nici acceptat. Reacțiile intervenite în sistemul judiciar la începutul anului 2013 sunt, credem, îndeajuns de sugestive cu privire la felul în care judecătorii înțeleg rolul Consiliului Superior al Magistraturii și la așteptările pe care le au de la acesta.

Privit atât în ansamblul său, cât și prin fiecare dintre membrii săi, Consiliul are, credem, obligația de a nu dezamăgi, ridicându-se la înălțimea funcțiilor sale legale și a așteptărilor magistraților pe care îi reprezintă. Persistența unor dispute interne, precum și irosirea energiilor, iar nu fructificarea lor în profilul real al sistemului judiciar, implicit al societății în ansamblu, sunt de natură a-l eroda puternic și cu efecte pe termen lung, periclitându-se în mod direct inclusiv corecta dezvoltare a sistemului judiciar în perioada următoare. Ne luăm, deci, îngăduința de a solicita repunerea în normalitate a activității Consiliului, acesta având prestigioasa datorie de a acționa ca principal vector al progresului justiției. Justiția ca idee și, mai ales, ca transpunere faptică, identificabilă în viața reală, a acestei idei.

CUPRINS

CAPITOLUL I	STAREA INSTANȚEI ÎN ANUL 2012	pag. 1
	SECȚIUNEA 1-a – Activitatea instanței	pag. 15
	1.1 Volumul de activitate la nivelul instanței, pe secții/complete specializate/materii	pag. 15
	1.2 Încărcătura pe judecător	pag. 23
	1.3 Operativitatea pe instanță, pe secții/complete specializate, în diferitele materii și pe judecător	pag. 25
	1.4 Managementul resurselor umane	pag. 31
	SECȚIUNEA a 2-a – INFRASTRUCTURA ȘI CAPACITATEA INSTITUȚIONALĂ A INSTANȚEI	pag. 46
	SECȚIUNEA a 3-a – Calitatea actului de justiție	pag. 49
	3.1 Accesul la justiție	pag. 49
	3.2 Ponderea hotărârilor atacate din totalul hotărârilor pronunțate. Indicele de desfășurare	pag. 52
	3.3 Elemente statistice privind durata de soluționare a cauzelor (inclusiv pe materii)	pag. 54
	3.4 Mecanisme de unificare a practicii judiciare la nivelul instanței	pag. 64
	3.5 Situația pregătirii profesionale a judecătorilor și personalului auxiliar	pag. 69
CAPITOLUL II	PRINCIPALELE MODIFICĂRI LEGISLATIVE CU IMPACT ASUPRA ACTIVITĂȚII INSTANȚEI, ÎN CURSUL ANULUI 2012	pag. 83
CAPITOLUL III	INDEPENDENȚĂ ȘI RĂSPUNDERE, INTEGRITATE ȘI TRANSPARENȚĂ	pag. 91
	SECȚIUNEA 1-a – Independența judecătorilor instanței în cursul anului 2012	pag. 91
	SECȚIUNEA a 2-a – Aspecte privind răspunderea disciplinară a personalului instanței	pag. 96
	SECȚIUNEA a 3-a - Aspecte privind integritatea personalului și asigurarea transparenței la nivelul instanței	pag. 97
CAPITOLUL IV	ROLUL INSTANȚEI ÎN CONSOLIDAREA SPAȚIULUI DE LIBERTATE, SECURITATE ȘI JUSTIȚIE AL UNIUNII EUROPENE	pag. 101

CAPITOLUL V	RAPORTURILE DINTRE CURTEA DE APEL CLUJ ȘI CELELALTE INSTITUȚII ȘI ORGANISME, PRECUM ȘI CU SOCIETATEA CIVILĂ ..	pag. 106
	V.1. Raporturile dintre instanță și Ministerul Justiției	pag. 106
	V.2. Raporturile instanței cu Consiliul Superior al Magistraturii .	pag. 108
	V.3. Raporturile cu barourile	pag. 109
	V.4. Raporturile dintre instanță și parchetul corespunzător	pag. 109
	V.5. Raporturile cu societatea civilă	pag. 111
	V.6. Raporturile cu alte instituții publice	pag. 113
CAPITOLUL VI	CONCLUZII PRIVIND PROGRESELE ÎNREGISTRATE, VULNERABILITĂȚILE IDENTIFICATE ȘI MĂSURILE LUATE SAU PROPUSE PENTRU REMEDIEREA ACESTORA	pag. 114